

ROK LIX
Nr 268 (18 061)
Wydanie I
Nakład 61 632 egz.

DZIENNIK POLSKI

KRAKÓW
Wtorek 18 XI 2003
Cena 1 zł 30 gr
(w tym 7% VAT)
www.dziennik.krakow.pl

Protest w śląskich i małopolskich kopalniach

Czarne 24 godziny

Górnicy w czasie 24-godzinnej strajku ostrzegawczego w przewidzianej do likwidacji kopalni „Rozbark” w Bytomiu
Fot. Romek Koszowski (PAP)

(INF. WL.) Trzecią część wszystkich śląskich kopalń objął wczoraj strajk ostrzegawczy zorganizowany przez górnictwo „Solidarność”, a poparty przez większość pozostałych związków. W większości pozostałych kopalń ze wszystkich spółek węglowych odbyły się masówki, po których załogi podjęły pracę. W 24-godzinny protest wzięli udział pracownicy dwóch małopolskich kopalń węgla kamiennego – „Brzeszcz” i libiąskiej „Janiny”. Obie należą do Kompanii Węglowej, w której planuje się największe ograniczenie wydobycia i redukcję zatrudnienia.

W rozpoczętym wczoraj o godz. 6 rano protestie w kopalni „Brzeszcze” uczestniczyła cała załoga. Na każdej zmianie odbywały się masówki. Wszystkie związki zawodowe poparły akcję zainicjowaną przez „Solidarność”. Mimo że „Brzeszcze” nie pojawiły się na żadnej liście kopalni do likwidacji, to i tu górnicy są pełni niepokoju.

– Decyzje, które zapadają w sprawie naszej branży mają charakter polityczny, a nie ekonomiczny – przekonuje Mirosław Szot, przewodniczący kopalnianej „Solidarności” w „Brzeszczach”.

– Nawet najlepszą kopalnię można szybko rozłożyć, jeśli się tego chce. Skoro dziś – kiedy na rynku brakuje węgla, a jego cena wzrosła niemal z dnia na dzień o ponad 20 procent – rząd i ulegający mu zarząd Kompanii dążą do ograniczenia wydobycia i zamykania kopalni, to trudno w tym dostrzec jakikolwiek sens. Cena węgla rośnie również na rynkach europejskich, więc nie musimy dopłacać do jego eksportu. A rząd chce go zlikwidować. Więc o czym mowa? – pyta retorycznie przewodniczący Szot.

Załoga i związkowcy KWK „Janina” w Libiążu poparli akcję protestacyjną w górnictwie, ale nie przyłączyli się do 24-godzinnej strajku.

Dokończenie – str. 3

Niezdrowa lista leków

(INF. WL.) Anna Ch. od dawna cierpi na trudny do leczenia przypadek schizofrenii. Dwa lata temu pojawiła się nadzieja: na rynek wprowadzono nowy lek o nazwie seroquel, który dla pacjentki Szpitala im. Babińskiego w Krakowie okazał się niezwykle skutecznym. Niestety, radość trwała krótko: seroquel, który chora dotąd otrzymywała za darmo, nie znalazł się na nowej liście leków refundowanych, tak więc od 1 grudnia będzie musiała płacić za niego 500 zł miesięcznie.

Anna Ch., niezdolna do jakiegokolwiek pracy, ma 470 zł renty.

To tylko jeden przykład. W ocenie lekarzy, nowa lista leków refundowanych oznacza cofnięcie leczenia psychicznie chorych o wiele lat. Rozmówcy „Dziennika” podkreślają, że podawane dotąd chorym leki najnowszej generacji sprawiały, że spora część pacjentów wracała do pracy i normalnego życia w społeczeństwie.

Szerzej – str. 4

Ruchy cen po wejściu do Unii

Zdrożeje, nie zdrożeje

(INF. WL.) Ministerstwo Finansów rozpisało przetarg na opracowanie raportu na temat ruchów cen towarów i usług po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Będzie to pierwsze kompleksowe opracowanie naukowe na ten temat. Wyniki badań mają być znane do końca roku. Przetarg, do którego przystąpiło kilka pracowni badawczych, wygrał Niezależny Ośrodek Badań Ekonomicznych, kierowany przez prof. Witolda Orłowskiego.

Szczegóły – str. 6

Bez wyrównań dla budżetówki

Zdaniem trybunału, zawieszenie waloryzacji wynagrodzeń w 2002 r. jest zgodne z konstytucją

(INF. WL.) Pracownicy sfery budżetowej mogą pożegnać się z marzeniami o odszkodowaniach czy wyrównaniach pensji zaeszły rok, kiedy to wynagrodzenia nie były waloryzowane. Trybunał Konstytucyjny orzekł wczoraj, że zawieszenie waloryzacji było zgodne z postanowieniami ustawy zasadniczej.

Wniosek o zbadanie zgodności niezwaloryzowania płac budżetówki w 2002 r. złożyła do trybunału Komisja Krajowa „Solidarności”. Według niej, parlament decydując się na łatanie dziury w budżecie za pomocą niepodnoszenia wynagrodzeń, naru-

szył konstytucję co najmniej w trzech miejscach. Pogwałcił mianowicie zasadę ochrony praw nabytych, bo pracownicy – zgodnie z ustawą z 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej – nabyli prawo do corocznej waloryzacji i mogli się jej spodziewać także w pechowym 2002 r. Po drugie, prawo zawieszające waloryzację weszło w życie bez wymaganego co najmniej dwutygodniowego vacatio legis. Po trzecie wreszcie, wskaźnik waloryzacji winien być ustalany w toku negocjacji z Komisją Trójstronną, a związki zawodowe powinny mieć co najmniej miesiąc na wyda-

nie opinii. Zawieszając waloryzację, dano im na to 10 dni.

Trybunał orzekł jednak, że w tym konkretnym przypadku parlament postąpił słusznie, przedkładając ratowanie finansów publicznym nad jednostkowy interes pracowników. Na nic się zdały perswazyje przedstawiciela „Solidarności” Marcina Zielenieckiego, że zeszłoroczna inflacja wyniosła niespełna 2 proc., czyli jedną trzecią prognozy, którą kierowano się przy zawieszaniu waloryzacji, a więc płace budżetówki nie miały wpływu na ratowanie finansów Polski.

Dokończenie – str. 4

Pierwsi skazani

Niskie wyroki dla starachowickich samorządowców

Rok więzienia dla Mieczysława S., byłego starosty starachowickiego, i 14 miesięcy więzienia dla Marka B., byłego zastępcy przewodniczącego rady powiatu – orzekł wczoraj sąd w Starachowicach, który uchylił jednocześnie tymczasowy areszt wobec obu oskarżonych.

Ogłoszenie wyroku zakłóciło kilkunastu aktywistów Ruchu Obrony Bezrobotnych oraz KPN-OP. Niezadowoleni z orzeczonych kar skandalizowali: „farsa”, „skandal” i „sąd pod sąd”.

Sprawa ma swoje odbicie w osobnym, nie zakończonym jeszcze śledztwie kieleckiej prokuratury – o ujawnienie tajnych informacji na temat akcji CBS w Starachowicach podejrzane są ważne osoby w państwie: b. wiceszef MSWiA Zbigniew Sobotka oraz posłowie Andrzej Jagiełło i Henryk Długosz. Do dymisji podał się komendant główny policji gen. Antoni Kowalczyk, który ustąpił z funkcji po ujawnieniu przez media, że zmieniał zeznania składane w śledztwie dotyczącym przecieku.

Starachowickim samorządowcom zarzucono wyłudzenia ośszkodowań i łapówkarstwo. Zatrzymano ich jako podejrzanych o kontakty z gangiem, zajmującym się legalizacją i handlem kradzionymi samochodami, handlem narkotykami i bronią. Wraz z nimi zatrzymano wówczas członków grupy przestępczej.

Więcej – str. 3

DZISIAJ – 18.11.03
wraz z „DZIENNIKIEM POLSKIM”

A w nim:
- trasy turystyczne z zaznaczoną dokładną siecią dróg głównych i lokalnych
- zdjęcia, opisy miejsc, które warto zwiedzić
- rezerwy przyrody, zamki, muzea itp.

Kolejny zeszyt we środę 19 listopada

Amerykańska kanonada pod Tikritem

Demonstracja siły

Siły amerykańskie przeprowadziły wczoraj spektakularną akcję pod Tikritem, prowadząc zmasowany ostrzał artyleryjski i moździerzowy domniemanych pozycji irackich partyzantów.

Dowództwo sił USA poinformowało o schwyтaniu w Iraku Kathima Mohammeda Farisa, byłego oficera irackich sił specjalnych za czasów Saddama Husajna, a obecnie jednego z przywódców antyamerykańskiego ruchu oporu.

Faris ma być odpowiedzialny za serię ataków na siły USA w tym regionie, rozciągającym się od Bagdadu przez Faludżę do Ramadi.

Szerzej – str. 8

Odeszła Aktorka

Wczoraj zmarła w Warszawie jedna z najwybitniejszych i najpopularniejszych polskich aktorek teatralnych – ZOFIA RYSIÓWNA. Miała 83 lata.

Urodzona 17 maja 1920 roku w Rozwadowie, studiowała w 1939 roku w konspiracji aktorstwo w Warszawie. Na scenie zadebiutowała w 1945 roku – na deskach Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Występowała w teatrach Krakowa, Poznania i Warszawy.

Wspomnienie o Zmarłej – str. 10

Zofia Rysiówna
Fot. Andrzej Rybczyński (PAP)

Loty ministrów

Ciaśniej, ale taniej

(INF. WL.) Gdyby minister Włodzimierz Cimoszewicz wziął przykład ze swojego duńskiego odpowiednika, na jednej jego podróży podatnicy oszczędziliby ponad 4 tys. złotych! Duńscy dyplomaci zostali zmuszeni do zaciśnięcia pasa i lecąc na delegację będą podróżowali samolotami w klasie ekonomicznej.

Czy Polska może wziąć przykład z Danii? Nasza flotta rządowych samolotów powoli się sypie. Część jaków 40 nie może już wozić VIP-ów.

Premier jeszcze nie podróżuje liniowymi samolotami, ale jego ministrowie powoli przesiadają się do maszyn LOT-u. Tyłko w zeszłym półroczu minister Włodzimierz Cimoszewicz korzystał z usług krajowego przewoźnika na trasach europejskich aż 19 razy.

Szerzej – str. 3

TAXI
BARBAKAN
9661
ZAPRASZA!

Chcesz oddychać? Nie pal.

Rozmowa z prof. EWĄ NIŻANKOWSKĄ-MOGILNICKĄ, kierownikiem Kliniki Pulmonologii II Katedry Chorób Wewnętrznych Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego

– Środa jest Światowym Dniem Przewlekłej Obturacyjnej Choroby Płuc. Czy skala problemu rzeczywiście jest tak duża?

– W Polsce choruje 1 – 2 mln osób. Rocznie z tego powodu umiera ponad 17 tysięcy Polaków – co najmniej, ponieważ umieralność jest w tym przypadku niedoszacowana. W 2000 r. z powodu POChP na całym świecie zmarło ponad 2,75 mln osób. Według Światowej Organizacji Zdrowia, choroba ta zajmuje czwarte miejsce wśród najczęstszych przyczyn zgonów; statystyka mówi sama za siebie. My, lekarze, uważamy POChP za

PRZEWLEKŁA OBTURACYJNA CHOROBA PŁUC (POChP) ma podłoże zapalne. W jej przebiegu następuje zwężenie oskrzeli i zmiany destrukcyjne tkanki płucnej, co utrudnia oddychanie. Podstawowe objawy to: kaszel z odkrztuszaniem płwociny oraz duszność, początkowo występująca podczas wysiłku, a później także w spoczynku. Choroba ma charakter postępujący, a zmiany są tylko częściowo odwracalne. Może dojść do tak znacznego ograniczenia wydolności oddychania, że chory musi korzystać z koncentratora tlenowego, co w praktyce oznacza inwalidztwo. Główną przyczyną POChP jest palenie papierosów, ale do jej rozwoju przyczyniają się również zanieczyszczenie powietrza, częste infekcje dróg oddechowych, a także praca w środowisku zadytmionym i zapyłonym.

schorzenie o zasięgu społecznym.

– Choroba ta jednak nie jest powszechnie znana.

– Niestety. I to właśnie brak świadomości społecznej w dużej mierze przyczynia się do po-

KONCENTRATOR TLENOWY – urządzenie pozwalające na zwiększenie zawartości tlenu we wdychanym powietrzu.

SPIROMETRIA – badanie pozwalające ocenić stan dróg oddechowych i płuc.

garszania się statystyk. Objawy POChP są skryte, wielu pacjentów je lekceważy i zgłasza się dopiero w stadium bardzo zaawansowanym. Kaszel jest bagatelizowany – pacjenci nie myślą o nim jako o objawie powstającej poważnej choroby, a duszność składana jest na karb wieku lub chorób układu krążenia.

– Główną przyczyną POChP jest palenie papierosów. Czy bierni palacze są również narażeni?

– Jest to jeden z czynników ryzyka, ale nie udowodniono bezpośredniego związku między biernym paleniem a tą chorobą. Nie można jednak zapominać o tym, że obecność dymu tytoniowego we wdychanym powietrzu wpływa na stan płuc i oskrzeli. Palenie bierne uważamy za jeden z czynników ryzyka.

– W Polsce papierosy pali 47 proc. mężczyzn i ponad 20 proc. kobiet. Światowa Organizacja Zdrowia prowadzi kampanię antynikotynową – czy są szanse, że będzie ona skuteczna?

– Trudno miarodajnie ocenić akcje tego typu, ale od kiedy rozpoczęto podobne działania, na Zachodzie notuje się tendencję spadkową liczby palaczy; zaczęła się moda na niepalenie. Najsilniejszym argumentem, który pomaga ludziom podjąć decyzję o rzuceniu palenia, jest informacja o chorobie. Dlatego zachęcamy do wykonania spirometrii – jeżeli zostanie stwierdzona POChP, łatwiej jest przekonać chorego do pożegnania z papierosami.

– Zmiany w oskrzelach w tej chorobie są w zasadzie nieod-

wracalne. Jakie są możliwości pomocy chorym?

– Medycyna już dość sporo może zrobić. Jesteśmy w stanie poprawić jakość życia chorego i zmniejszyć jego dolegliwości. Pierwszy, najważniejszy krok to rzucenie palenia, co pozwoli zahamować postęp choroby. Mamy do dyspozycji leki rozszerzające oskrzela oraz wziewne kortykosterydy, zmniejszające stan zapalny. Każdy chory powinien zaszczyć się przeciw grypie. Dużą pomocą jest również rehabilitacja. W cięższych stacjach stosowany jest koncentrator tlenowy.

Rozmawiała:
JOANNA SIERADZKA

Światowa Organizacja Zdrowia prowadzi kampanię antynikotynową, której zasadniczym elementem jest międzynarodowa konwencja o ograniczaniu zdrowotnych następstw palenia tytoniu, zatwierdzona w maju tego roku, po wielu latach żmudnych przygotowań, przez 192 państwa. Konwencja wprowadzi m.in. zakaz umieszczania na opakowaniach papierosów określeń typu „mild” czy „light”, co stwarza pozory, że takie papierosy mniej szkodzą; ostrzeżenie, że palenie szkodzi zdrowiu musi zajmować co najmniej 30 proc. powierzchni opakowania, a przez 5 najbliższych lat państwa, które ratyfikują konwencję, muszą przygotować się do całkowitego zakazu reklamy wyrobów tytoniowych oraz sponsorowania imprez przez koncerty tytoniowe. Jednym z postanowień konwencji jest też ochrona osób niepalących przed dymem tytoniowym w pracy, w zamkniętych pomieszczeniach publicznych oraz w środkach transportu publicznego.

Organizatorzy pracy bezpiecznej

Małopolscy laureaci

(INF. WŁ.) Przestrzeganie przepisów prawa pracy, zasad bhp, ocena ryzyka, zawodowego, zagrożeń – to podstawowe kryteria oceny firm uczestniczących w konkursie „Pracodawca organizator pracy bezpiecznej”. Dziesiątą edycję konkursu, organizowanego przez Państwową Inspekcję Pracy, wspierali: Business Centre Club, Konfederacja Pracodawców Polskich, Krajowa Izba Gospodarcza, Związek Rzemiosła Polskiego i Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych.

Konkurs, zgodnie z założeniami, powinien zachęcać pracodawców do takiego urzędzenia swych firm, by pracując w nim osoby były objęte właściwą ochroną (m.in. kobiety, młodociani), otrzymywały należne im wynagrodzenie i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, a wykonywane przez nich zajęcia odbywały się w warunkach bezpiecznych, higienicznych, nieszkodliwych dla zdrowia.

W Małopolsce I miejsce w grupie pracodawców zatrudniających poniżej 50 pracowników przyznał Marianowi Kołodziejczykowi, prezesowi Zarządu firmy EUROCOMPLEX TRUCKS (koncesjonier

Renault Trucks Polska spółka z o.o. w Piekarach). Drugie miejsce zajęła właścicielka firmy Fa, Langsteiner w Krakowie – Alicja Langsteiner, a trzecie Artur Grzesikowski i Andrzej Komoński z Firmy Kamieniarskiej w Libertowie. W grupie pracodawców zatrudniających powyżej 50 pracowników dwa równorzędne pierwsze miejsca przyznano: Markowi Szcutowskiemu, prezesowi zarządu Centermed sp. z o.o. w Tarnowie i Krzysztofowi Kotowskiemu – dyrektorowi Zakładu NORTH-STAR sp. z o.o. w Niegoszowicach koło Rudawy.

Dwa równorzędne drugie miejsca zajęli: Julian Pilszczyk – prezes zarządu, dyrektor generalny MPK SA w Krakowie i Wirgiliusz Jędrysek, właściciel Zakładu Odzieżowego ELFA sp. z o.o. w Kętach.

Dwie równorzędne trzecie nagrody przyznano: Krzysztofowi Pacydze, właścicielowi Stolarskiego Zakładu Wielobranżowego IMPORT – EXPORT w Kukowie koło Lachowic i Hara Masaharu – prezesowi firmy TRI (Poland) sp. z o.o. w Wolbromiu. Wyróżnienie otrzymał Dariusz Kowalczyk, dyrektor Regionu Południowego firmy PILKINGTON IGP sp. z o.o. Oddział Małopolska w Krakowie. (O)

Samochód produkowany w Tychach wygrywa

Panda przed golfem

(INF. WŁ.) Produkowany na zasadach wyłączności w Tychach fiat panda został wybrany Samochodem Roku 2004. Włoski „maluch” z polskim rodowodem otrzymał 281 punktów i wyprzedził mazdę 3 i volkswagena golfa V (po 241 pkt). Kolejne miejsca zajęły: toyota avensis (219 pkt), opel meriva (213 pkt), bmw serii 5 (144 pkt) i nissan micra (111 pkt).

Europejski konkurs Car of the Year organizowany jest od blisko 40 lat. W gronie jurorów znajduje się 58 dziennikarzy z 22 krajów. Wybory odbywają się w dwóch etapach. W pierwszym typuje się 7 samochodów i dopiero między nie rozdzielają punkty. Każdy z jurorów ma do dyspozycji 25 punktów. W konkursie tym nie ma podziału ani na klasy, ani też na gatunki pojazdów. W efekcie co roku wygrywa tylko jedno auto.

Po raz pierwszy w historii COTY wygrał samochód produkowany w Polsce. Ale Fiat zwyciężył już kilka razy – pierwszy tytuł zdobył dzięki modelowi „124” w 1967 roku, a ostatni w 2001 roku, kiedy to wygrała

produkowana przez grupę Fiata alfa romeo 147.

Więcej na temat tegorocznego plebiscytu Car of the Year napiszemy w najbliższym wydaniu magazynu motoryzacyjnego „Jeźdź z Dziennikiem”. (JUR)

Niezdrowa lista leków

Lekarze psychiatry mają nadzieję, że ich apele do ministra zdrowia przyniosą efekt

(INF. WŁ.) Anna Ch. Od dawna cierpi na trudny do leczenia przypadek schizofrenii. Dwa lata temu pojawiła się nadzieja: na rynek wprowadzono nowy lek o nazwie seroquel, który dla pacjentki Szpitala im. Babińskiego w Krakowie okazał się niezwykle skuteczny. Niestety, radość trwała krótko: seroquel, który chora dotąd otrzymywała za darmo, nie znalazł się na nowej liście leków refundowanych, tak więc od 1 grudnia będzie musiała płacić za niego 500 zł miesięcznie. Anna Ch., niezdolna do jakiegokolwiek pracy, ma 470 zł renty. To tylko jeden przykład. W ocenie lekarzy, nowa lista leków refundowanych oznacza cofnięcie leczenia psychicznie chorych o wiele lat.

Dr Anna Markiewicz ze Szpitala im. Babińskiego podkreśla, że seroquel okazał się zbawienny przede wszystkim dla tych pacjentów, którzy nie reagowali na inne stosowane dotąd leki. Jego podawanie istotnie zmniejszyło liczbę kosztownych hospitalizacji, bo po prostu okazały się one niepotrzebne.

Pacjenci cierpiący na schizofrenię najczęściej żyją ze skromnych rent, bo schorzenia psychiczne pojawiają się na ogół w młodym wieku, nie dając chorym szans na zdobycie zawodu czy podjęcie pierwszej

pracy. Dla większości tych osób zakup bardzo drogiego leku nie wchodzi w grę. – Teraz tych pacjentów będziemy musieli przedstawiać na inne leki, co najprawdopodobniej skończy się nawrotem psychozy i koniecznością hospitalizacji. Średni okres pobytu w szpitalu takiego pacjenta wynosi 4-6 tygodni, tymczasem cena jednego opakowania seroquela to równowartość zaledwie pięciu dni pobytu w naszej placówce – wylicza dr Anna Markiewicz.

***

Od 1 grudnia – kiedy zacznie obowiązywać nowy wykaz leków refundowanych – w niewesołej sytuacji znajdą się też pacjenci zażywający dotąd inne środki przeciwpsychotyczne: za zyprex będą płacić 278 zł, natomiast za rispolept (risperidon) – 148 zł. Największy problem będzie z tymi chorymi, którzy przyjmują rispolept, bo – jak mówi dr Szymon Niemcewicz z Fundacji Neuronet – nie istnieje żaden odpowiednik, którym można go zastąpić.

Rozmówcy „Dziennika” podkreślają, że podawane dotąd chorym leki najnowszej generacji sprawiały, że spora część pacjentów wracała do pracy i normalnego życia w społeczeństwie. Teraz, po przestawieniu ich na gorsze odpowiedniki tych leków,

zapewne wszystko się zmieni – chorzy staną się bardziej senni, otepiali. Część z nich zapewne będzie musiała zrezygnować z pracy i stanie się znów ciężarem dla rodziny. Dr Niemcewicz podkreśla, że – jak wskazują doświadczenia innych krajów – w tej dziedzinie medycznej powrót do leków tradycyjnych sprawia, że liczba hospitalizacji zwiększa się ponad 2-krotnie. Paradoksalnie więc, podawanie leków najnowszej generacji jest najtańsze. Z tych doświadczeń korzystają już niemal wszystkie kraje europejskie; po 1 grudnia leki przeciwpsychotyczne będą w Polsce droższe niż w wszystkich naszych sąsiadach.

***

Lekarze psychiatry mają nadzieję, że ich apele do ministra zdrowia przyniosą efekt i wypisują pacjentom dodatkowe recepty, by – do czasu zmiany listy leków – mogli poczynić niezbędne zapasy.

Agnieszka Gołąbek, rzeczniczka resortu zdrowia, powiedziała „Dziennikowi”, że minister wnikliwie analizuje wszelkie opinie na temat nowej listy i będą one uwzględniane przy pracach nad jej nowelizacją, która najprawdopodobniej zostanie ogłoszona w pierwszym kwartale przyszłego roku.

DOROTA STEC-FUS

Decyzja Trybunału Konstytucyjnego

Bez wyrównań dla budżetówki

Dokończenie ze str. 1

Trybunał uznał, że ustawa o wynagrodzeniach budżetówki nie gwarantuje bezwarunkowej waloryzacji. Waloryzacja następuje na podstawie prognoz budżetowych i sytuacji budżetowej państwa. Nie jest to indywidualne prawo pracownika, lecz jedynie wytyczne dla organów państwowych, jak dysponować funduszem płac.

W dodatku – dowodził sędzia Jerzy Ciemniński – nawet gdyby przyjąć, że pracownicy nabyli prawo do podwyżek pensji, to ochrona praw nabytych nie ma charakteru absolutnego. Musi ona ustąpić ochronie ważniejszych wartości, w tym przypadku – zachowaniu równowagi budżetowej, czyli zdolności państwa do działania. To jej ustawodawca musi bronić zgodnie z konstytucją, a nie indywidualnych korzyści wprowadzonych zwykłą ustawą.

Podobnie potraktował Trybunał Konstytucyjny zarzut o zbyt krótkim vacatio legis. Istotnie, zawieszenie waloryzacji uchwalono 21 grudnia 2001 r., opublikowano 29 grudnia, a wprowadzono w życie 1 stycznia 2002 r. Było to jednak uzasadnione ważnym interesem państwa. Bez tego nie mogłyby wejść w życie budżet, na którego uchwalenie rząd, wyłoniony we wrześniowych wyborach, i tak miał mało czasu. Ponadto zawieszenie waloryzacji pojawiło się już w projekcie budżetu, więc nie mogło wzbudzić zaskoczenia. Podobnie trudno byłoby wprowadzić budżet w życie, gdyby związkom zawodowym dano ustawowe 30 dni na wyrażenie opinii, nie mówiąc już o tym, że w tym celu konsultacji społecznych wynika nie bezpośrednio z konstytucji, lecz „zaledwie” z ustawy o związkach zawodowych.

(JBR)

Zdażyć z legalizacją

Jazda ze starym taksometrem będzie złamaniem prawa

(INF. WL.) Wprawdzie taksówkarze nadal protestują przeciwko obowiązkowi montowania kas fiskalnych, ale Okręgowy Urząd Miar w Krakowie już namawia do jak najszybszego legalizowania elektronicznych taksometrów, które mają z tymi kasami współpracować.

Od 1 stycznia 2004 r. taksówkarze będą mieli obowiązek posiadania w taksówce kasy fiskalnej. Współpracować z taką kasą może tylko elektroniczny taksometr, który trzeba zalegalizować. Jazda ze starym taksometrem lub nowym, ale bez dokumentu potwierdzającego legalizację, będzie złamaniem prawa.

- W Małopolsce i na Podkarpaciu jest kilka tysięcy taksówkarzy - mówi Jerzy Woźniczka, pełnomocnik dyrektora Okręgowego Urzędu Miar ds. systemu jakości i marketingu. - Legalizacja jednego taksometru zajmuje kilka godzin; taksówkarz musi przejechać odpowiednią trasę, by można było sprawdzić, czy taksometr prawidłowo nalicza opłatę. Gdyby nagle zgłosiło się tysiąc osób, to nie byłoby żadnych możliwości szybkiego załatwienia legaliza-

W miniony czwartek krakowscy taksówkarze protestowali przeciwko obowiązkowi montowania kas fiskalnych

Fot. Piotr Kędziński

cji, a urząd zajmuje się przecież nie tylko taksometrami.

W obawie przed natłokiem interesantów urząd przygotował dla taksówkarzy około tysiąca ulotek informujących o konieczności legalizacji elektronicznych taksometrów. Zdecydowano także o wydłużeniu do godz. 18 czasu pracy urzędów w Małopolsce i na Podkarpaciu, a także o pracy w soboty (w godz. 7-15); wydu-

żony czas pracy dotyczy tylko spraw związanych z legalizacją taksometrów. Szczegółowe informacje na temat legalizacji można uzyskać pod numerami telefonów (12) 422-26-11 i 422-18-67, wewnętrzny 18, w Obwodowych Urzędach Miar (w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu, Rzeszowie, Przemyśle, Tarnobrzegu i Jaśle) oraz na internetowej stronie www.gum.gov.pl. (GEG)

Medale „Za ofiarność i odwagę”

Zrobiliby to jeszcze raz

(INF. WL.) Grzegorz Nowak, Tomasz Grzesiak i Waldemar Pyznar otrzymali wczoraj w starostwie gorlickim z rąk wojewody Jerzego Adamika medale „Za ofiarność i odwagę”. Wszyscy trzej wykazali bohaterstwo podczas ratowania trzyletniej Justynki. Dziewczynka została wyłowiona z nurtów Ropy i przeżyła. Do tragicznego spłotu wydarzeń, w wyniku których zginęła jej matka, doszło marcowego popołudnia w samym centrum Gorlic.

Niewiele wiadomo do dziś, kiedy w matce dojrzał plan wyruszenia nad rzekę po odebraniu dziecka z przedszkola. Już wówczas wiele wskazywało na to, że chciała dziewczynkę utopić. Jej koleżance postawiono zarzut współsprawstwa w zabójstwie.

Justynka z wózkem znalazła się w wodzie. Pierwszy skoczył do wody Grzegorz Nowak. Za

nim Tomasz Grzesiak. Nadludzkim wysiłkiem wyrwali dziewczynkę żywiłowi. Straciła już przytomność. Ostatnie chwile akcji ratunkowej widział z drugiego mostu Waldemar Pyznar, student AWF, przeszkolony w akcji udzielania pomocy przedmedycznej. Skoczył w dół i rozpoczął reanimację Justynki.

Kilka godzin później w nurtach rzeki znalazła się jej matka. Sekcja zwłok wykazała, że wcześniej wypijała dużo alkoholu. Dziecko trafiło pod opiekę ojca.

O przyznanie medalu dla trzech mężczyzn wystąpili gorlicki policjanci niedługo po tych zdarzeniach.

- Ratując życie, nie myślałem o orderach. Nie było czasu myśleć o strachu. Gdyby było trzeba, zrobiłbym to jeszcze raz. I wiem, że moi koledzy uważają tak samo - powiedział Waldemar Pyznar. (W.CH.)

Działka nieopodal Wawelu

Tajne negocjacje

(INF. WL.) Czterech oferentów zgłosiło się do negocjacji w sprawie zakupu 87-arowej działki z poklasztornymi zabudowaniami przy ul. Koletek w Krakowie.

Bardzo atrakcyjną działkę, położoną w bezpośrednim sąsiedztwie Wawelu, chce sprzedać województwo małopolskie. Dotychczasowe dwa przetargi nie przyniosły jednak rezultatu. Kolejnym krokiem było więc ogłoszenie negocjacji - wczoraj minął termin składania ofert.

- Otrzymałmy cztery oferty - powiedziano nam w Urzędzie Marszałkowskim. - Nie chcemy

informować ani o nazwach firm uczestniczących w negocjacjach, ani o kwotach zaoferowanych przez te firmy, bo to utrudniłoby nam prowadzenie rozmów - np. oferenci wiedzieliby, kto jest ich konkurentem i jakie ceny proponuje.

Zwycięzca negocjacji, a więc przyszły właściciel nieruchomości powinien być znany do końca przyszłego tygodnia.

Dochód z transakcji ma stanowić poważny zastrzyk dla budżetu województwa. Na pierwszym przetargu cena wywoławcza wynosiła 19,5 mln zł, na drugim - 17 mln zł. (GEG)

Napad na listonosza

Wadowicka policja zatrzymała dwóch podejrzanych

(INF. WL.) Wadowicka policja zatrzymała dwóch mężczyzn - w wieku 24 i 25 lat - podejrzanych o napad na listonosza. Wczoraj, decyzją sądu, trafili oni na 3 miesiące do aresztu.

Do napadu doszło 5 listopada w pobliżu Spytkowic. Dwaj zamaskowani mężczyźni, jadący na motocyklu, zaatakowali listonosza na drodze. Dwukrotnie uderzyli go młotkiem i wyrwali mu torbę, w której znajdowały się pieniądze oraz przekazy emerytalno-rentowe. Wszystko trwało zaledwie kilkadziesiąt sekund. Zanim napadnięty do-

szedł do siebie, po bandytach nie było już śladu.

- Wyjaśnięciem tej sprawy zajęli się policjanci z Komendy Powiatowej w Wadowicach, którzy przez kilka dni zbierali i sprawdzali informacje, przesłuchiwali świadków i analizowali inne napady, które miały miejsce na tym terenie. W efekcie pod koniec minionego tygodnia znaleziono motor, którym poruszali się napastnicy. Wkrótce potem zostali zatrzymani obydwoj podejrzani - mówi podkom. Sylwia Bober z zespołu prasowego małopolskiej policji.

Obydwu mężczyznom przedstawiono zarzuty dokonania

rozboju z użyciem niebezpiecznego narzędzia, za co grozi do 15 lat pozbawienia wolności. Wczoraj sąd zdecydował o umieszczeniu ich w tymczasowym areszcie.

To nie pierwsi sprawcy napadu na listonosza w tym rejonie. Na początku października dwóch innych napastników zaatakowało doręczyciela poczty w pobliżu Andrychowa. Wpadli oni podczas pościgu, podczas którego użyto policyjnego psa. I podobnie jak ich naśladowcy ze Spytkowic, trafili do tymczasowego aresztu pod zarzutem rozboju z użyciem niebezpiecznego narzędzia. (EK)

Złagodzone zarzuty

(INF. WL.) Krakowska prokuratura złagodziła zarzuty wobec trzech mężczyzn - dwóch policjantów i cywila - podejrzanych w sprawie zastrzelenia 26-letniego mieszkańca Skawiny. Będą teraz odpowiadać nie za współudział w zbrodni, lecz za udział w pobiciu. Głównemu podejrzanemu - wartownikowi w krakowskim oddziale Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - prokuratura zarzuca zabójstwo.

Tragedia rozegrała się w czerwcu w Rącznej koło Liszek (powiat krakowski). Czterech gości miejscowej dyskoteki tuż po opuszczeniu lokalu zostało zaatakowanych przez pięciu mężczyzn. Wcześniej między obiema grupami miało dojść do utarczek słownych. Podczas zajścia zginął jeden z napadniętych - 26-letni mieszkaniec Skawiny. Na jego głowie lekarze stwierdzili kilka ran, w tym jedną postrzałową. Drugi z zaatakowanych poważnie ranny trafił do szpitala, a dwaj pozostali odnieśli mniejsze obrażenia.

Zatrzymano cztery osoby: 26-letniego Pawła M., wartownika w krakowskim oddziale ABW, jego brata - Piotra M. oraz dwóch krakowskich policjantów: 32-letniego Piotra S., komisarza w Komendzie Miejskiej Policji, i 24-letniego Sławomira M., pracownika służb patrolowych. Piąty napastnik nie został ujęty, nie wiadomo też, kto nim był.

Pawłowi M., który strzelał do ofiary, prokuratura zarzuciła zabójstwo, a pozostałym uczestnikom zajścia - współsprawstwo. Jak powiedziała wczoraj „Dziennikowi” prok. Mirosława Kąlinowska-Zajdak, rzeczniczka Prokuratury Okręgowej, w postępowaniu ustalono jednak, że podejrzani brali udział tylko w pobiciu i nie mieli wpływu na dalszy bieg zajścia.

Główny podejrzany przebywa w areszcie. (STRZ)

W Suchej Beskidzkiej

Kolizja wójta

(INF. WL.) Suska policja wyjaśnia okoliczności kolizji drogowej trzech samochodów w Suchej Beskidzkiej. Według dotychczasowych ustaleń, zdarzenie spowodował kierujący oplem Eugeniusz S., wójt pobliskich Zembrzyc.

Zdaniem policji, kierujący oplem Eugeniusz S. wyjeżdżając z drogi podporządkowanej nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu, w efekcie nadjeżdżający główną drogą fiat cinquecento musiał gwałtownie hamować i wyśladował w przydrożnym rowie. Opel wójta otarł się następnie

o nadjeżdżającego od strony Krakowa busa. Nikomu nic groźnego się nie stało. Przybyli na miejsce policjanci przeprowadzili badanie alkoholu uczestników kolizji. Eugeniusz S., który od dwóch kadencji jest wójtem Zembrzyc, „wydmuchał” 1,68 promila.

Jeśli okaże się, że sprawcą wypadku był wójt i sąd skazze go prawomocnym wyrokiem za prowadzenie samochodu po pijanemu (spowodowanie zagrożenia na drodze), w Zembrzycach będą się musiały odbyć przedterminowe wybory wójta. (GM)

Szukają magazyniera

Poszukiwania magazyniera z jednostki wojskowej w Oświęcimiu, w której zginęła broń, są prowadzone na coraz większą skalę. Wczoraj do akcji włączono śmigłowiec z kamerą termowizyjną. Magazynier nie stawiał się w minioną środę do pracy. Kontrola przeprowadzona w magazynie wykazała brak dwóch pistoletów, jednego egzemplarza broni sportowej oraz amunicji. Po raz ostatni widziano go 11 listopada. (PAP)

W zawieszeniu

Funkcjonariusze z połową pensji

(INF. WL.) Trzej policjanci, którzy podczas ostatniego weekendu zostali zawieszani w obowiązkach służbowych, do trzynastu zwiększyli liczbę funkcjonariuszy z małopolskiego garnizonu, którzy w tym roku ponieśli konsekwencje swojego postępowania.

Dwaj policjanci z Libiąża, którzy mieli zaproponować kierowcy zatrzymanemu do kontroli zapłatę 300 zł łapówki, zostali aresztowani na 3 miesiące. Na ten czas zawieszono ich w obowiązkach. Tak samo jak zastępcę komendanta komisariatu w Alwerni, który - jak pisaliśmy wczoraj - pijany jechał swoim autem pod prąd autostradą Kraków - Katowice. Dwóm podoficerom z Libiąża grozi od roku do 10 lat pozbawienia wolności, a zastępcy komendanta do 2 lat więzienia.

Dla zawieszonych funkcjonariuszy - i ich rodzin - na pewno dotkliwe będą konsekwencje

związane z utratą sporej części uposażenia; do chwili ogłoszenia wyroku otrzymywać będą tylko 50 proc. swoich zasadniczych pensji. Jeżeli zarzuty potwierdzą się w sądzie, stracą także i te zarobki, a przede wszystkim - pracę i prawo do wcześniejszego emerytury.

W tym roku po popełnieniu przeróżnych czynów karalnych w Małopolsce zostało zawieszonych 13 policjantów. Łącznie jednak w podobnej sytuacji jest 34 funkcjonariuszy - w niektórych przypadkach postępowania karne wobec nich trwają nawet kilka lat.

- Ostatnie przypadki najczęściej dotyczą jazdy samochodem po pijanemu - mówi pokomisarz Sylwia Bober z biura prasowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. - Kilka związanych jest z przekroczeniem uprawnień oraz niedopełnieniem obowiązków. (MADE)

Dla kieleckiego adwokata

Rekompensaty nie będzie

(INF. WL.) Krakowski sąd nie przyznał wczoraj odszkodowania adwokatowi z Kielc, który domagał się 332 tys. zł rekompensaty za niesłuszny areszt. Sąd uznał, że mecenas, choć niewinny od zarzutu nielegalnej adopcji, został jednak skazany za nakłanianie do fałszywych zeznań, w związku z tym nie można mówić, że zastosowanie aresztu było niesłuszne.

Zdaniem sądu, w 1995 roku Andrzej S. dopuścił się czynności związanych z zagraniczną adopcją, omijając przy tym przewi-

dzaną prawem procedurę. Ten czyn nie był jednak wówczas (przed 1998 r.) karalny, dlatego oskarżony został oczyszczony z zarzutu. Sąd skazał natomiast adwokata za nakłanianie do fałszywych zeznań - na rok więzienia w zawieszeniu na 2 lata.

Andrzej S. przebywał w areszcie 2 miesiące, został też na 14 miesięcy zawieszony w prawie wykonywania zawodu. Domagał się 332 tys. zł odszkodowania m.in. za utraczone zarobki i honoraria dla dwóch obrońców. (STRZ)

Gospodarka

Zdrożeje, nie zdrożeje

Powstaje pierwszy raport na temat ruchów cen po wejściu Polski do Unii Europejskiej

Do końca roku powstanie raport dotyczący przewidywanych zmian cen produktów i usług po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Będzie to pierwsze kompleksowe opracowanie naukowe na ten temat. Zlecił Ministerstwo Finansów.

Raport jest pierwszą próbą kompleksowej analizy ruchów cen po integracji Polski z UE. Obecnie na ten temat krąży wiele nieopartych żadnymi badaniami opinii. Argument o spodziewanej drożyznie, jaka ma nastąpić po naszym wejściu do Unii, chętnie wykorzystują przeciwnicy akcesji Polski do UE. Jednak również wśród jej zwolenników zdania na temat wpływu integracji na ceny produktów i usług są podzielone. Podczas, gdy jedni przewidują, że będą one zmierzały do poziomu obowiązującego w UE, czyli pójdą w górę, inni wskazują, że drożyznie może przeciwdziałać zniesienie lub obniżenie ceł importowych na niektóre produkty. Analitycy banku BPH PBK obliczyli, że po 1 maja wzrosną 6 proc. stawek celnych, ale aż 35 proc. spadnie poniżej obecnego poziomu.

Na razie nie ulega tylko wątpliwości, że po naszej akcesji wzrosną - i to znacząco - ceny papierosów. Prawdopodobnie podrożeje również cukier, a co za tym idzie, wyroby cukiernicze. Niektórzy eksperci przewidują generalną zwyżkę

cen produktów rolnych, w tym głównie mleka, pieczywa i mięsa.

Przyjmuje się, że potanieje elektronika oraz sprzęt AGD, jednak bez szczegółowych badań nikt nie jest w stanie powiedzieć, jak zachowają się ceny po 1 maja. Jak dotąd, nie powstało na ten temat żadne kompleksowe opracowanie - mówi Przemysław Woźniak, ekspert fundacji naukowej CASE, zajmujący się analizą zjawiska inflacji.

Obecnie możemy się więc jedynie opierać na doświadczeniach innych państw członkowskich, które w momencie akcesji dysponowały podobnym potencjałem ekonomicznym, jak Polska.

Ceny w Unii nie są jednakowe. Przykładowo w Portugalii jest taniej niż w Wielkiej Brytanii. Każdy kraj charakteryzuje się inną specyfiką. Na razie nie wiemy, jak zareaguje nasz rynek na zniesienie wewnętrznych barier celnych. Dlatego dobrze, że Ministerstwo Finansów zdecydowało się zlecić opracowanie raportu na ten temat - mówi Przemysław Woźniak.

Resort rozpisal w tym celu przetarg, wygrany przez Niezależny Ośrodek Badań Ekonomicznych, kierowany przez prof. Witolda Orłowskiego. Jak powiedział „Dziennikowi” Krzysztof J. Stachacz z NOBE, nad raportem pracuje kilka zespołów badawczych, z których każdy zajmuje się innym zagadnieniem. (ET)

ZABRAKŁO NA MLEKO.

Nie zostaną uruchomione wydatki z rezerwy celowej na dotację dla ARiMR z przeznaczeniem na dopłaty do mleka - poinformowało Ministerstwo Finansów. Powodem jest nieuzywanie odpowiednich dochodów z podatku akcyzowego i cła. Zgodnie z zapisem ustawy budżetowej dodatkowe środki w pierwszej kolejności trafiłyby do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na dopłaty do mleka w wysokości do 275 mln zł.

Z IZBY DO KOMÓRKI.

Zmiana administratora akcyzy (urzędy celne zamiast organów skarbowych) będzie się wiązała z koniecznością przesunięcia blisko 1500 osób z kontroli skarbowej do jednostek administracji celnej - powiedział wiceminister finansów Wiesław Ciesielski. Przewiduje się również przesunięcie w grudniu 2003 roku ok. 1300 osób z dotychczasowych urzędów skarbowych do komórek kontrolnych w nowo utworzonych wyspecjalizowanych urzędach zajmujących się obsługą tzw. dużych podmiotów.

DYNAMICZNE RYNKI POSTKOMUNISTYCZNE.

Obecny rok będzie trzecim z rządu, w którym 27 państw pokomunistycznych odnotuje wyższą niż dynamikę globalnego PKB przeciętną dynamikę wzrostu ocenianą na 4,7 proc. wobec 3,8 proc. w 2002 roku - wynika z raportu Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. W tym roku, podobnie jak w latach 2001 i 2002, najwyższy wzrost osiągną Litwa, Łotwa i Estonia.

Koniunktura			
↓ WIG 20	1507,36	(-3,19%)	
↑ AL-PRAS	2,34 zł	(23,2%)	
↓ SKOTAN	4,45 zł	(-19,1%)	
↓ 1 dolar*	3,8703 zł	(-0,29%)	
↑ 1 euro*	4,5748 zł	(+0,05%)	
↓ ropa naftowa**	29,29-29,31	USD	
Nasdaq***	1919,01	(1930,26)	
*) kurs średni NBP			
**) cena otwarcia na Międzynarodowej Giełdzie Paliw w Londynie za baryłkę ropy Brent z Morza Północnego, z dostawą natychmiastową			
***) wskaźnik giełdy nowojorskiej Nasdaq, wczorajszy kurs otwarcia, w porównaniu z kursem zamknięcia w dniu poprzednim (w nawiasie)			

Wyraźny trend spadkowy

Rośnie liczba ofert pracy, ale ubywa etatów

Od początku roku do urzędów pracy w całym kraju wpłynęło 586 tys. ofert zatrudnienia - najwięcej od dwóch lat - wynika z danych GUS. Niestety, pracodawcy wciąż likwidują więcej etatów niż ich tworzą.

Tyłu ofert pracy nie było w październiku od dwóch lat. Jak podaje GUS, do września w urzędach pracy pracodawcy złożyli ponad pół miliona ofert. W analogicznym okresie ub.r. było ich 423 tys. W Małopolsce pracodawcy zgłosili prawie dwa razy więcej propozycji zatrudnienia niż przed dwoma laty. Do końca września urzędy pracy w naszym województwie zebrały ich łącznie 41 tys., w stosunku do 31 tys. przed rokiem i 26 tys. w 2001 r.

Niestety, wobec ogromnej armii bezrobotnych liczba ofert pracy jest dramatycznie niska. Średnio w kraju na jedno zaoferowane stanowisko pracy przypada aż 138 osób. W niektórych województwach wskaźnik jest jeszcze wyższy. Przykładowo w Lubuskiem wynosi 341 bezrobotnych.

Rosnąca liczba ofert to efekt ożywienia gospodarczego, które jednak wciąż jest zbyt słabe, by w znaczący sposób mogło wpłynąć na powstawanie

nowych miejsc pracy - mówi prof. Krystyna Strzała z Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową.

Nowe etaty nie tylko nie powstają, ale cały czas ich ubywa. Jak wyliczył prof. Mieczysław Kabaj z Instytutu Pracy i Polityki Społecznej, w pierwszej połowie tego roku liczba miejsc pracy w gospodarce narodowej zmniejszyła się o 200 tys.

Tendencja spadkowa utrzymuje się od 1998 r. W tym czasie zostało zlikwidowanych ponad 1,1 mln etatów. Na razie trend spadkowy został nieco osłabiony, ale wciąż jest bardzo wyraźny - twierdzi prof. Kabaj.

Jego zdaniem, aby zahamować to niekorzystne zjawisko, gospodarka musi rozwijać się znacznie szybciej niż obecnie, a co najważniejsze, konieczny jest wzrost nakładów inwestycyjnych w firmach, przynajmniej o 11-12 proc. rocznie. Wprawdzie rząd w projekcie budżetu na przyszły rok założył, że inwestycje wrosną właśnie o taki wskaźnik, ale prof. Kabaj, podobnie jak inni ekonomiści, uważa osiągnięcie takiego poziomu za mało realistyczne. IBnGR wyliczył, że nakłady w przyszłym roku wzrosną o 5,5 proc. (ET)

ING BSK On Line

Wirtualna bariera

Z oferty bankowości internetowej ING Banku Śląskiego (ING Bank On Line) w systemach Windows XP oraz Windows 2000 mogą bez przeszkód korzystać jedynie osoby, które posiadają uprawnienia administratora dla danego komputera. Oznacza to, że rejestracja, sprawdzenie stanu konta lub inne usługi on-line mogą być niedostępne np. w biurze lub kawiarce internetowej.

Systemy bankowości on-line w założeniu mają „ułatwiać życie” klientowi, pozwalając na nieograniczony dostęp do rachunku 24 godziny na dobę. W praktyce bywa jednak inaczej. Aby w ogóle zarejestrować się w ING Bank On Line w komputerze działającym w systemie Windows XP lub Windows 2000, trzeba zainstalować na jego dysku program (aplet Java) - a tego nie może zrobić zwykły użytkownik, jeśli administrator komputera ograniczył jego uprawnienia (co we wspomnianych systemach jest niemal regułą). Wyklucza to więc możliwość dostępu do rachunku przez Internet w miejscach, gdzie z jednego komputera korzysta

Prezydent podpisał ustawę o biopaliwach

Do trzech razy sztuka

Prezydent Aleksander Kwaśniewski podpisał ustawę o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych. Jest to już trzecia wersja ustawy. Pierwszą, w grudniu u.br., prezydent zawetował. Druga jej wersja, decyzją Konwentu Seniorów - została odrzucona.

Uchwalona przez Sejm 2 października ustawa zakłada, że biokomponenty będą mogły być dodawane do paliw. Nowe przepisy wejdą w życie 1 stycznia 2004 roku.

Tylko do naszej akcesji do Unii Europejskiej biokomponenty będzie można wytwarzać wyłącznie z polskich surowców. Nie będzie 5-letniego okresu przejściowego na wytwarzanie biokomponentów z surowców polskich.

W myśl ustawy, wytwarzanie i magazynowanie biokomponentów będzie wymagało uzyskania zezwolenia. Natomiast do produkcji biokomponentów będą mogły być wyko-

rzystywane wyłącznie zakontraktowane surowce. Umowy kontraktacyjne muszą być zawierane na okres nie krótszy niż 5 lat.

Senat przyjął ustawę 23 października, nie wprowadzając do niej poprawek.

Jest to już trzeci podejście Sejmu do ustawy o biopaliwach. Pierwszą w grudniu ubiegłego roku zawetował prezydent. Druga - decyzją Konwentu Seniorów - została odrzucona z powodu pojawienia się w niej kontrowersyjnych słów „i inne rośliny”. Ustawowy zapis „i inne rośliny” oznacza, że biokomponenty do biopaliw mogłyby być produkowane np. z soi, słonecznika, palm lub trzciny cukrowej, a więc surowców z importu, czego po prostu nie chcieli.

W związku z tym marszałek Sejmu Marek Borowski zdecydował pod koniec sierpnia o przerwaniu prac nad poprzednią wersją ustawy i trafiła ona do kosza.

(PAP)

Kursy w kantorach - w złotych

■ KRAKÓW - dolar, skup: 3,850-3,870, sprzedaż: 3,920, euro, skup: 4,540, sprzedaż: 4,580-4,600, funt, skup: 6,460-6,480, sprzedaż: 6,550-6,620, frank szw., skup: 2,880-2,890, sprzedaż: 2,930-2,950, korona czeska, skup: 0,1410, sprzedaż: 0,1470, korona słowacka, skup: 0,1080, sprzedaż: 0,1120.

■ NOWY SĄCZ - dolar, skup: 3,830, sprzedaż: 3,910, euro, skup: 4,530, sprzedaż: 4,600, funt, skup: 6,470, sprzedaż: 6,610, frank szw., skup: 2,890, sprzedaż: 2,970, korona czeska, skup: 0,1390, sprzedaż: 0,1430, korona słowacka, skup: 0,1050, sprzedaż: 0,1120.

■ RZESZÓW - dolar, skup: 3,850, sprzedaż: 3,950, euro, skup: 4,540, sprzedaż: 4,600, funt, skup: 6,460, sprzedaż: 6,690, frank szw., skup: 2,870, sprzedaż: 3,000, korona czeska, skup: 0,1410, sprzedaż: 0,1480, korona słowacka, skup: 0,1070, sprzedaż: 0,1140.

■ TARNÓW - dolar, skup: 3,830, sprzedaż: 3,930, euro: 4,515, sprzedaż: 4,600, funt, skup: 6,400, sprzedaż: 6,550, frank szw., skup: 2,850, sprzedaż: 2,950, korona czeska, skup: 0,1350, sprzedaż: 0,1450, korona słowacka, skup: 0,1050, sprzedaż: 0,1120.

Tabela NBP nr 223/2003 (z 17 XI)			Kurs średni	zmiana w %
Australia	1 AUD		2,7744	-0,83
Cypr	1 CYP		7,845	-0,13
Czechy	1 CZK		0,143	0,21
Dania	1 DKK		0,615	0,03
Estonia	1 EEK		0,2923	0,03
Hongkong	1 HKD		0,4984	-0,38
Japonia	100 JPY		3,5418	-1,37
Kanada	1 CAD		2,9706	-0,57
Litwa	1 LTL		1,3253	0,08
Łotwa	1 LVL		7,0311	-0,10
Malta	1 MTL		10,6713	-0,02
Norwegia	1 NOK		0,5568	-0,13
RPA	1 ZAR		0,5763	0,40
Rosja	1 RUB		0,1295	-0,54
Słowacja	1 SKK		0,1116	0,00
Słowenia	100 SIT		1,9382	0,06
Szwajcaria	1 CHF		2,9332	0,66
Szwecja	1 SEK		0,5105	0,02
UGW	1 EUR		4,5748	0,05
Ukraina	1 UAH		0,7256	-0,30
USA	1 USD		3,8703	-0,29
Węgry	100 HUF		1,7701	-0,10
W. Brytania	1 GBP		6,5406	-0,17
MFW(SDR)	1 XDR		5,599	-0,28

Na rynku międzybankowym około 16,45 za dolara płacono 3,885 zł, o 2,1 gr mniej niż w czwartek wieczorem, a za euro 4,575 zł o 0,5 gr więcej.

Otwarte Fundusze Emerytalne

wartości jednostek rozrachunkowych z 14.11.2003 r.

OFE	14-11-2003	13-11-2003	zmiana w proc.
AIG	16,08	16,06	0,12
ALLIANZ POLSKA	16,72	16,70	0,12
BANKOWY	17,13	17,10	0,18
COMMERCIAL UNION	17,40	17,38	0,12
DOM	17,43	17,41	0,11
KREDYT BANK	14,74	14,73	0,07
ING NATIONALE NEDERLANDEN	18,47	18,44	0,16
SAMPO	18,20	18,17	0,17
ERGO HESTIA	17,25	17,23	0,12
PEKAO	15,86	15,84	0,13
POCZTYLION	16,04	16,02	0,12
POLSAT	18,64	18,60	0,22
PZU (Złota Jesień)	17,39	17,37	0,12
SKARBIEC-EMERYTURA	16,22	16,19	0,19
CREDIT SUISSE	16,73	16,71	0,12
GENERALI	17,41	17,38	0,17

Demonstracja siły

Operacja Amerykanów w Tikricie

Siły amerykańskie przeprowadziły w nocy z niedzieli na poniedziałek spektakularną akcję pod Tikritem, prowadząc zmasowany ostrzał artyleryjski i moździerzowy domniemanych pozycji irackich partyzantów. Po raz pierwszy od zakończenia wojny użyły pocisków raketowych naprowadzanych na cel za pomocą sztucznych satelitów.

Artyleria amerykańska zniszczyła m.in. opuszczony letni pałac Izzata Ibrahima al-Duriego, obok Saddama Husajna najwyższego rangą przywódcy obalonego reżimu, pozostającego jeszcze na wolności.

Amerykański oficer powiedział CNN, że celem operacji jest „pokazanie Irakijczykom, iż nie będziemy tolerować ataków na koalicję”.

Tymczasem dwaj amerykańscy żołnierze zginęli, a dwaj zostali ranni w atakach, do których

Amerykańskie czołgi podczas wczorajszego pokazu siły w Tikricie
Fot. PAP/EPA

doszło wczoraj na północ od Bagdadu.

Dowództwo sił USA poinformowało wczoraj o schwytaniu w Iraku Kathima Mohammeda Farisa, byłego oficera irackich sił specjalnych z czasów Saddama

Husajna, a obecnie jednego z przywódców antyamerykańskiego ruchu oporu.

Amerykanom dotąd nie udało się natrafić na ślad Saddama Husajna. Zdaniem analityków, strach i lojalność chronią byłego dyktatora, mimo że Amerykanie wyznaczili 25 mln dolarów nagrody za pomoc w ujęciu Husajna.

– Nie jest tak, że ludzie popierają Saddama. Oni się go boją – mówi podpułkownik Steve Russell, dowódca batalionu 4. Dywizji Piechoty stacjonującej w Tikricie, rodzinnym mieście byłego dyktatora, 175 km na północ od Bagdadu. – Nie mają pewności, czy jakimś sposobem nie odzyska władzy i nie chcą znaleźć się po niewłaściwej stronie, aby uniknąć srogiej zemsty.
(PAP)

Przedstawiciel Włoch we władzach koalicyjnych w Iraku, Marco Calamai, podał się do dymisji w proteście przeciwko koalicji amerykańsko-brytyjskiej w tym kraju. Według niego władze tymczasowe nie funkcjonują, nie działają też realizowane projekty, Irakijczycy są coraz bardziej rozczarowani i gniewni.

Calamai uważa, że jedynym wyjściem jest opracowanie nowego, realizowanego przez ONZ planu międzynarodowego, w którym większa rola przypadłaby Unii Europejskiej.

Tymczasem tysiące Włochów czekały wczoraj wiele godzin w kolejce, aby złożyć hołd poległym w Iraku karabinierom. Trumny z ciałami 19 włoskich karabinierów i żołnierzy, którzy zginęli w zamachu terrorystycznym w Nasiriji w ubiegłą środę, wystawione są w mauzoleum Emanuela II, pierwszego króla zjednoczonych Włoch, gdzie znajduje się także Grób Nieznanego Żołnierza.
(PAP)

Przesłuchany prezydent Litwy

Zawiedziony sponsor

Prezydent Litwy Rolandas Paksas, który został wczoraj przesłuchany przez prokuratora, oświadczył dziennikarzem, że najhonorniejszy sponsor jego kampanii prezydenckiej Jurij Borisow nie szantażował go.

Paksas składał zeznania jako świadek w sprawie Borisowa, szefa litewskiej firmy „Avia Baltika”, podejrzanego o szantażowanie prezydenta.

Sprawa Borisowa jest elementem dochodzenia, które ma wyjaśnić, czy ludzie z otoczenia prezydenta, a być może on sam, mieli kontakty z międzynarodowymi organizacjami przestępczymi. Taką informację pod koniec października przedstawiły litewskie służby bezpieczeństwa.

Paksas był pierwszym po odzyskaniu przez Litwę niepodległości przesłuchiwanym szefem państwa. Składał zeznania w urzędzie prezydenckim przez trzy i pół godziny, w obecności prokuratora, sędziego i sekretarza sądowego. Obecny był też Borisow.

Borisow wydał na kampanię wyborczą Paksasa 1,2 mln litów (około 1,7 mln złotych). Z ujawnionych rozmów telefonicznych wynika, że w zamian chciał otrzymać stanowisko doradcy prezydenta, a gdy tak się nie stało, zaczął się tego stanowczo domagać. Nazwał Paksasa „politycznym trupem”.

Sprawę tę od dwóch tygodni bada też specjalnie powołana parlamentarna komisja śledcza. Pierwsze wnioski ma przedstawić do 1 grudnia. We-

ług przewodniczącego komisji Aloyzasa Sakalasa, uzyskane dotychczas dane nie zaprzeczają informacji służb bezpieczeństwa.

Prawdopodobnie w czwartek lub piątek przed komisją będzie zeznawał prezydent.

Choć Paksas niejednokrotnie kategorycznie zaprzeczał, jakoby miał jakiegokolwiek kontakty ze światem przestępczym, w ostatnim miesiącu spadł z pozycji najpopularniejszego polityka w kraju na czwarte miejsce.

Centrum badań opinii społecznej „Vilmorus” podało w sobotę, że na początku listopada Paksasa popierało 12,7 proc. ankietowanych. Wyrzeczają go były prezydent Valdas Adamkus, a także premier Algirdas Brazauskas i lider nowo powstałej partii pracy Viktor Uspaskich. W październiku Paksas był najpopularniejszym politykiem, miał 23,5 proc. głosów poparcia.

W ubiegłym tygodniu Paksasa opuściło grono najbliższych doradców. W piątek zrezygnowała ze stanowiska także jego doradczyni ds. polityki wewnętrznej Dalia Kutraite-Giedraitiene, która współpracowała z nim od początku jego kariery politycznej, gdy w 1997 roku po raz pierwszy został merem Wilna.

Komentatorzy i politycy coraz częściej mówią o nieuniknionej dymisji Paksasa. W ubiegłym tygodniu Sejm, nowelizując ustawę o prezydencie i statut parlamentu, uściślił zasady dymisji szefa państwa.
(PAP)

Unia krytykuje Rosję

Dość żądań

Korespondencja „Dziennika” z Brukseli

Unia Europejska skrytykowała Rosję za jej roszczeniową postawę wobec nowych krajów członkowskich UE i ignorowanie apeli UE o powstrzymanie represji w Czeczenii. To pierwsze od dawna tak zdecydowane stanowisko Brukseli w sprawie Rosji.

Jeśli Rosja nie zmieni swojego stanowiska, Unia powinna zredefiniować swoje podejście do Rosji – uznali ministrowie spraw zagranicznych 25 krajów UE i krajów kandydujących.

– Tak daleko być nie może – uznał wiceminister spraw zagranicznych RP Adam Rotfeld. Jak ujawnił – w tej sprawie zgodni byli niemal wszyscy uczestnicy wczorajszych obrad. Czare goryczy przelała niedawna wizyta prezydenta Rosji Władimira Putina we Włoszech.

Mimo że premier Włoch Silvio Berlusconi otrzymał od unijnych ministrów wytyczne i miał być stanowczy wobec Putina, wystąpił jako adwokat prezydenta Rosji. W czasie wspólnej konferencji prasowej odpowiadał nawet za niego na niewygodne pytania.

Rosja domaga się albo zachowania niektórych przywilejów, które dają jej dwustronne umowy o partnerstwie i współpracy, zwłaszcza z Polską i trzema państwami bałtyckimi, albo rekompensat od UE za utratę tych przywilejów.

Poza tym Moskwa usiłuje wykorzystać sytuację, żeby naciskać za pośrednictwem Unii na

Estonię i Łotwę w sprawie zagwarantowania statusu mniejszości narodowej rosyjskojęzycznej grupie w tych krajach.

Unia ripostuje, że nie ma możliwości ani o szczególnym traktowaniu nowych krajów członkowskich przez Rosję, ani o różnym traktowaniu Rosji przez poszczególne państwa UE.

– Trzeba powiedzieć otwarcie, że jeżeli stosunki z Unią mają być przez Rosję pojmowane w sposób tak jednostronny, to trzeba zredefiniować stosunek Unii do Rosji – mówił wiceminister Adam Rotfeld, podsumowując wczorajszą dyskusję w Brukseli.

Jego zdaniem, UE, która ostatnio wykonała wiele bardzo ważnych kroków wobec Rosji, oczekiwała od niej wzajemności. Tej wzajemności nie było.

– Rosja stawia coraz to nowe żądania, w tym jeśli chodzi o warunki, na jakich ma uregulować swoje stosunki z państwami przystępującymi do wspólnoty – uznali ministrowie spraw zagranicznych. Tylko przedstawiciele Wielkiej Brytanii i Francji nie dołączyli się do krytyki Moskwy.

Przewodniczące w tym półroczu UE Włochy musiały się natomiast bronić przed zarzutami, że nie dość stanowczo przedstawiły Rosji stanowisko Unii w czasie szczytu UE – Rosja 6 listopada w Rzymie. – Było dość powszechne rozczarowanie przebiegiem szczytu w Rzymie – przyznał Rotfeld.

RAFAŁ RUDNICKI (Bruksela)

Listowna przestroga

Komisja Europejska zwraca uwagę polskim władzom na niedociągnięcia

Jeszcze w tym tygodniu Komisja Europejska wyśle do Polski list ostrzegawczy w sprawie opóźnień w dostosowywaniu do unijnych norm – zapowiedział wczoraj unijny komisarz do spraw poszerzenia wspólnoty Günter Verheugen.

Komisarz przedstawił wczoraj ministrom spraw zagranicznych 25 krajów – obecnej i poszerzonej Unii – szczegółowy niedawny raportu Komisji Europejskiej, oceniającego stan przygotowań kandydatów do Unii. Polska wypadła w nim najgorzej ze wszystkich 10 krajów mających za pół roku wejść do wspólnoty. Wytknięto nam aż 9 dziedzin, w których musimy przyspieszyć przygotowania. Unia ostrzegła kraje kandydujące, że nie dostosowały się do norm wspólnoty w 39 obszarach.

Wiceminister spraw zagranicznych Jan Truszczyński zaznaczył, że komisja wyraziła wczoraj opinię, że w każdej z 39 dziedzin możliwe jest nadrobienie wszystkich zaległości.

Komisja Europejska będzie jednak uważnie się przyglądać 10 krajom, a szczególnie Polsce.

Naciskali na to Holendrzy. Dlaczego akurat oni? – To oczywiście – odpowiadał Truszczyński. – Jutro czeka ich parlamentarna dyskusja i głosowanie w sprawie ratyfikacji traktatów o poszerzeniu Unii Europejskiej.

Holendrzy od kilku miesięcy domagali się od KE twardego kursu wobec państw najbardziej opóźnionych w przygotowaniach. Polsce zarzucali głównie niedostosowanie się do unijnych norm weterynaryjnych i fitosanitarnych. Grozili nawet, że zablokują rozszerzenie Unii, jeśli Bruksela nie postraszy Polski wprowadzeniem tzw. klauzul ochronnych, co oznaczałoby zakaz eksportu polskiej żywności na rynki UE.

W opublikowanych 5 listopada raportach nie było o klauzulach ani słowa, ale komisja zobowiązała się do monitorowania stanu przygotowań w Polsce i dziesięciu innych krajach.

Wczoraj Verheugen zobowiązał się, że KE będzie na bieżąco informować o stanie przygotowań 10 krajów Radę Ministrów UE.

RAFAŁ RUDNICKI (Bruksela)

Elektroniczny poborca

Nowe zasady płacenia za korzystanie z autostrad w Austrii

Austriacki operator autostrad ASFINAG ostrzega, że większość polskich firm przewozowych nie jest przygotowana do zmiany systemu uiszczania opłat za korzystanie z autostrad w Austrii.

Od nowego roku zaczną obowiązywać w Austrii nowy system pobierania opłat drogowych w przypadku pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, związany z ilością przejechanych kilometrów.

Austriacy przypominają, że przed wyjazdem na tamtejsze autostrady i drogi szybkiego ruchu, w ciężarówkach i autobusach musi zostać zamontowane na przedniej szybie urządzenie pokładowe Go-Box, które przekazuje sygnał do odbiorników zainstalowanych w punktach pobierania opłat. Pozwala to na automatyczne inkasowanie opłat bez blokowania ruchu.

– Ten, kto nie zamówi urządzenia pokładowego na czas lub nie zamówi go wcale, może spodziewać się wielogodzinnych kolejek w punktach dystrybucji w Austrii pod koniec roku 2003 i na początku 2004 – mówi Marc Zimmermann, rzecznik operatora autostrad ASFINAG. – Właściwe dokonywanie opłat drogowych będzie monitorowane od pierwszego dnia wprowadzenia nowego systemu.

ASFINAG podkreśla, że zamówienie urządzenie jest proste. Firma przewozowa musi oszacować roczne koszty opłat drogowych, jakie poniesie w Austrii, korzystając z kalkulatora opłat (można go znaleźć na stronie www.go-maut.at). Następnie należy skontaktować się z firmą, która wydaje przewoźnikowi karty paliwowe lub kredytowe, aby uzgodnić rozliczenia. Później trzeba porozumieć się z operatorem EUROPPASS (tel. 00-43-1-955-12-66; fax: 00-43-1-955-12-77; www.go-maut.at).

Operator EUROPPASS skontaktuje się z firmą zamawiającą, zweryfikuje dane i bezpłatnie dostarczy urządzenie. (K)

Najlepiej w Belgii

Raport o sytuacji na europejskim rynku pracy

Belgia będzie w przyszłym roku najbardziej atrakcyjnym miejscem pracy spośród wszystkich krajów Unii Europejskiej - wynika z badań przeprowadzonych przez firmę konsultingową Mercer. Płace wzrosną tu o 4 procent, a spodziewana inflacja nieznacznie przekroczy 1 proc. Według Mercer, w Polsce zarobki mają w 2004 roku wzrosnąć o 2 proc. powyżej inflacji.

Spośród 15 krajów Unii Europejskiej ponaddwuprocentowym wzrostem płac w stosunku do inflacji, w przyszłym roku będą się mogli pochwalić także Włosi, Portugalczycy, Finowie i Holendrzy.

Więcej powodów do radości mieliby zatrudnieni w Grecji i Irlandii, bo tam spodziewany jest

najwyższy wzrost płac w całej wspólnocie, ale z powodu trzyipółprocentowej inflacji, wzrost płac będzie tam mniej odczuwalny.

Tylko nieznacznie w przyszłym roku wzrosną pensje Brytyjczyków i Austriaków (w granicach 1 procent).

Bułgaria i Litwa znalazły się w ścisłej czołówce państw, w których w przyszłym roku spodziewany jest najwyższy wzrost pensji. W Bułgarii wzrost płac sięgnie prawie 10 procent, co nawet przy prawie 4-procentowym wzroście cen, jest jednym z najlepszych wyników. Na Litwie zarobki wzrosną o 6 procent, ale inflacja będzie tam dużo niższa (zaledwie 1 procent).

Polska jest w środku stawki krajów obecnej i poszerzonej

Unii Europejskiej. Wzrost płac ma przekroczyć u nas w przyszłym roku inflację o 2 punkty procentowe. Wyprzedzimy w ten sposób 9 krajów obecnej wspólnoty i kilka krajów mających znaleźć się w Unii 1 maja 2004 roku. Spośród tych ostatnich - najgorszy wynik uzyskała Estonia. Planowany wzrost płac będzie tam w przyszłym roku niższy niż zakładany wzrost cen. Poprawy nie odczuwają Słowacy, ledwo zauważalną podwyżkę dostaną Łotysze.

Badania przeprowadzono w 63 krajach świata. W większości z nich, zakładany w przyszłym roku wzrost płac ma o 1-3,5 procent przekroczyć planowaną inflację.

RAFAŁ RUDNICKI (Bruksela)

Prognozowana relacja płac do inflacji w krajach UE (w procentach):

Kraj	wzrost zarobków	wzrost inflacji	relacja płac do inflacji
Belgia	4,0	1,2	2,8
Włochy	4,5	1,9	2,6
Portugalia	4,4	2,2	2,2
Finlandia	3,4	1,2	2,2
Holandia	3,6	1,5	2,1
Niemcy	2,6	0,8	1,8
Hiszpania	4,0	2,4	1,6
Francja	3,0	1,4	1,6
Grecja	5,0	3,5	1,5
Szwecja	3,2	1,8	1,4
Dania	3,5	2,3	1,2
Irlandia	4,4	3,2	1,2
Wielka Brytania	3,6	2,5	1,1
Austria	2,3	1,5	0,8
Luksemburg	brak danych	brak danych	brak danych

Prognozowana relacja płac do inflacji w krajach, które przystąpią do UE (w procentach)

Kraj	wzrost zarobków	wzrost inflacji	relacja płac do inflacji
Bułgaria	9,0	3,9	5,1
Litwa	6,1	1,0	5,1
Rumunia	15,6	13,1	2,5
Polska	4,6	2,6	2,0
Węgry	5,8	4,9	0,9
Słowacja	7,0	7,0	0,0
Estonia	2,0	3,0	-1,0

Źródło: Mercer Human Resource Consulting

Przeciwnicy prezydenta Gruzji wzywają do niepłacenia podatków

Obywatelski bunt

Pałac prezydencki Eduarda Szewardnadze w Tbilisi, stolicy Gruzji, otoczony przez kordon żołnierzy sił bezpieczeństwa. Fot. PAP/EPA

Michaił Saakaszwili, jeden z przywódców gruzińskiej opozycji, zapowiedział wczoraj, że zorganizuje nową akcję - marsze protestów we wszystkich stronach i zakątkach Gruzji przed kancelarią prezydenta, by wymóc na nim ustąpienie.

Prezydent Gruzji Eduard Szewardnadze ostrzegł wczoraj społeczeństwo przed groźbą powstania w kraju chaosu w związku z apelem opozycji o nieposłuszeństwo obywatelskie.

W niedzielę radykalna opozycja zaapelowała o powstrzymanie się od poniedziałku od płacenia podatków i świadczenia pracy.

- Jak opozycja wyobraża sobie, że będziemy płacić wynagrodzenia i emerytury, jeśli fabryki będą zamknięte, koleje blokowane, a pracownicy nie będą płacić podatków? - zapytał Szewardnadze.

Gruziński prezydent obiecał, że zostanie powołana specjalna komisja do zbadania ewentualnych

falszeństw podczas wyborów parlamentarnych i zapewnił, że sprawcy ich zostaną ukarani.

Po raz kolejny zapowiedział, że nie ustąpi z urzędu przed wygaśnięciem mandatu w 2005 roku i że wybory parlamentarne nie będą anulowane.

Opozycja jest zdania, że wyniki wyborów parlamentarnych z 2 listopada zostały sfałszowane.

Według agencji AFP, większość pracowników sektora publicznego nie posłuchała apelu opozycji i stawiała się wczoraj w pracy.

Od 2 listopada opozycja wyprowadza na ulice Tbilisi prawie codziennie 3-5 tysięcy demonstrantów. W piątek przed gmachem parlamentu i siedzibą prezydenta zebrało się około 15 tysięcy osób.

Ostateczne rezultaty wyborów parlamentarnych w Gruzji nie są jeszcze znane. Na ich opublikowanie komisja wyborcza ma czas do 20 listopada. (PAP)

JAK „ODMŁODZIĆ” MĘŻCZYZNĘ?

Już ponad 400 000 mężczyzn poprawiło jakość i powróciło do aktywności seksualnej dzięki sieci medycznej ON CLINIC, wyspecjalizowanej w leczeniu zaburzeń sprawności seksualnej.

Naukowe badania potwierdziły, że zaburzenia seksualne częściej powstają na podłożu organicznym niż jak się powszechnie sądzi - z przyczyn psychologicznych. Problemy przedwczesnego wytrysku czy niepełnej erekcji można łatwo rozwiązać. Współczesna medycyna pozwala na dobór odpowiedniej terapii i środków farmakologicznych, dzięki którym szybko i skutecznie można przywrócić, a także znacznie poprawić, sprawność seksualną.

SEKSUALNA EMERYTURA

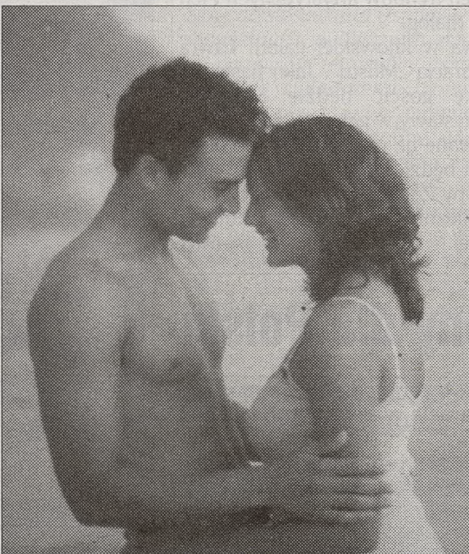
Przekonanie, że mężczyźni po sześćdziesiątce stają się „seksualnymi emerytami” jest mitem. Ta sfera życia nadal może im sprawiać satysfakcję. Dotyczy to także osób cierpiących na cukrzycę, choroby wieńcowe czy nadciśnienie. Rozwiązaniem problemów jest dobór przez urologa-specjalistę terapii odpowiedniej do stanu zdrowia i potrzeb każdego pacjenta: chorego, starszego czy chcącego tylko poprawić jakość swego życia seksualnego.

Nowoczesne metody badań oraz środki farmakologiczne stosowane w ON CLINIC dają znakomite rezultaty już na początku leczenia. Miarą sukcesu są dane stwierdzające ich skuteczność w ponad 98% przypadków.

Ponadto ON CLINIC leczy bezboleśnie i bezoperacyjnie hemoroidy i bolesną szczelinę odbytu. Szczegółową informację dotyczącą przedstawionej w artykule metody leczenia uzyskać można w Międzynarodowym Centrum Medycznym On Clinic codziennie w godz. 8.00-20.00, oraz w soboty w godz. 8.00-14.00 pod numerami telefonów:

Godziny przyjęć: 12.00-20.00 (od poniedziałku do piątku)

www.onclinic.pl

Kraków, ul. Kapelanka tel. (12) 266 54 80
Warszawa, ul. Chałubińskiego tel. (22) 830 04 09
Gdynia, ul. Orłowska tel. (58) 668 40 04

131927g

REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA

MACA NATURALNA SIŁA I WITALNOŚĆ

- Niestraszna mi osteoporoza. Nawet jeśli upadnę, nie strasznego nie może się przydarzyć. Chroni mnie maca - mówi pani Helena, 70-letnia emerytowana nauczycielka. Przebyta kuracja encortonem osłabiła tak jej kości, że ból stał się nie do zniesienia, coraz trudniej było się jej poruszać, a zwykłe upadki w łazience prowadziły do złamań. Od kiedy przyjmuje makę, czuje się silniejsza, a osteoporoza nie tylko nie postępuje, ale cofa się.

sproszkowany korzeń maki w opakowaniach po 30 i po 80 kapsulek.

Maca 50 Plus

Dla osób w wieku dojrzałym opracowano preparat Maca 50 Plus.

Połączono w nim walory maki, witamin A, C i E oraz chryzarki rekina. Skomponowano go szczególnie starannie, by pomagał przywrócić osobom starszym poczucie siły, chronić przed osteoporozą, podwyższyć sprawność intelektualną, a nawet zapewnić atrakcyjny wygląd. Preparat Maca 50 plus zapobiega występowaniu choroby wieńcowej, wspomaga prawidłową produkcję krwinek czerwonych, zwiększa witalność, wzmacnia naczynia krwionośne, poprawia pamięć, a także opóźnia procesy starzenia się skóry.

Maca 14-24

Jest przeznaczona dla młodzieży od 14. roku życia. W preparacie połączono makę z kompleksem dziesięciu podstawowych witamin, w pełni pokrywającym dzienne zapotrzebowanie organizmu. Maca 14-24 działa energizująco, poprawia samopoczucie, zwiększa aktywność psychofizyczną oraz

zmniejsza skutki przewlekłego narażenia na stres. Poprawia pamięć i zdolność uczenia się.

Zawarte w niej witaminy i mikroelementy, w tym dobrze przyswajalne żelazo, sprzyjają czynności krwiotwórczej szpiku kostnego. Chroni zęby przed próchnicą i wspomaga rozwój kości.

Zastosowanie preparatu Maca 14-24 u młodzieży skłonnej do infekcji łagodnie stymuluje układ odpornościowy.

Maca Sport

Dla osób prowadzących aktywny tryb życia - w tym dla sportowców - opracowano preparat Maca Sport. Zawiera on makę, nasiona quinu, białko sojowe, zestaw witamin i L-karnitynę. Preparat, będący źródłem pełnowartościowego białka roślinnego, węglowodanów i niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych, wspomaga regenerację organizmu po wysiłku fizycznym, działa energetyzująco i witalizująco. I, co bardzo ważne - Maca Sport nie zawiera sterydów.

Preparaty z maki można kupić bez recepty w aptekach i sklepach zielarskich na terenie całego kraju. Szczegółowe informacje pod bezpłatnym numerem infolinii

0 800 391 944 (pn.-pt. 9.00-18.00, sob. 9.00-14.00)

80503r2

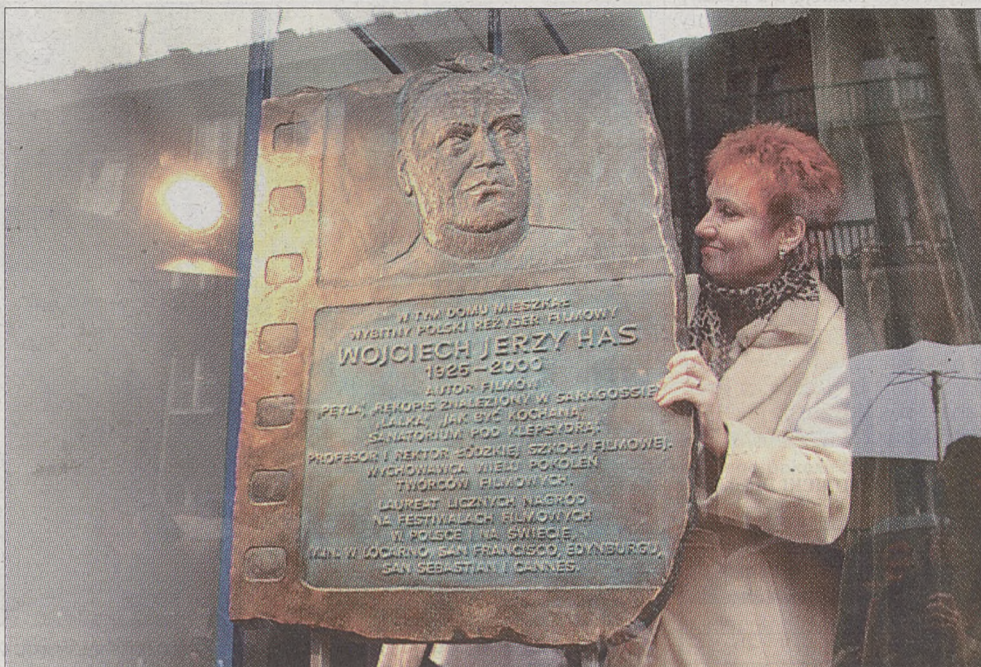
Ku czci Wojciecha Hasa

Tablica na domu i nagroda imienia reżysera

(INF. WL.) Tablica z brązu, upamiętniająca zmarłego w 2000 roku Wojciecha Jerzego Hasa, została wczoraj odsłonięta w Krakowie przy ul. Królewskiej 82 przez żonę – Wandę Ziembicką-Has i dyrektora Wydziału Kultury Urzędu Miasta Krakowa Andrzeja Głowackiego. Na domofonie do dziś jest nazwisko wybitnego reżysera, mimo że od lat twórca żył w Łodzi, gdzie m.in. był rektorem Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej.

Postać tego tak wpisanego w Kraków – faktem urodzenia, studiów w ASP, ale i twórczością – reżysera przypominał prof. Tadeusz Lubelski. Na uroczystość przybyło licznie grono ludzi teatru i filmu – dyrektorzy krakowskich scen, rektor PWST Jerzy Stuhr, Jerzy Skarżyński, który jako scenograf współpracował z Hasem, a także aktorzy, w tym Julian Jabczyński, który zagrał w czterech filmach reżysera, a w podzięciu – jak wspominał – wspólnie z niezującym już aktorem Wiktoorem Sadecim nauczył ich twórcę łowić ryby na muchę (...miał bardzo dobre wyniki w łowieniu pstrągów).

Po odsłonięciu tablicy, która przywołuje m.in. takie filmy reżysera, jak „Pęta”, „Rękopis znaleziony w Saragossie”, „Lal-

Fot. Wacław Klag

ka”, „Jak być kochaną”, „Sanatorium Pod Klepsydrą” – Wanda Ziembicka-Has obiecała, że niektóre pamiątki po mężu przekazuje Instytutowi Kinematografii oraz krakowskiemu Muzeum Historii Fotografii. Złożyła też deklarację, że mieszkanie – reżyser otrzymał je od władz miasta w 1964 roku i był w nim zameldowany do końca życia

– chce zachować jako miejsce pracy twórczej.

Następnie zebrani udali się do kina Mikro, gdzie wdowa po Wojciechu Jerzemu Hasie, który przed laty nakręcił 10-minutowy film „Moje miasto”, uhonorowała nagrodą jego imienia młodego reżysera (rocznik 1975) Marka Lechkiego, twórcę fabularnego „Mojego miasta”,

nagrodzonego m.in. Srebrnym Smokiem na 43. Krakowskim Festiwalu Filmowym i, za scenariusz, na ubiegłorocznym festiwalu w Gdyni.

Nagroda ta, statuetka plus nieujawniona kwota, ma być przyznawana przez 70 lat z tantem po wybitnym reżyserze, i – jak powiedziała żona – zawsze w Krakowie. (WAK)

Zofia Rysiówna nie żyje

Zofia Rysiówna występowała w teatrach Krakowa, Poznania i Warszawy. Grała także w Teatrze Telewizji oraz w filmach – „Mam tu swój dom” Juliana Dziedziny (1963), „Drewniany różaniec” Ewy i Czesława Petelskich (1965), „Azył” Romana Załuskiego (1978) i „Królowa aniołów” Mariusza Grzegorzka (1999).

W teatrze grała przede wszystkim wielkie role dramatyczne. Wcieliła się m.in. w postacie Balladyny, Ofelii, Madame Bovary, Barbary Radziwiłłówny, Klitemnestry w „Elektrze”, Maszy w „Trzech siostrach” i Fedry (w spektaklu we własnej reżyserii, wystawionym w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu).

Biografia Rysiówny to nie tylko wybitne role na deskach teatralnych i na ekranie. Aktorka należała do grupy, której udało się podczas wojny odbić Jana Karskiego z rąk gestapo ze szpitala w Nowym Sączu – pisał o tym Stanisław Jankowski w książce „Strzały pod więzieniem”.

Do końca życia była bardzo aktywna zawodowo. Jeszcze w ubiegłym roku wystąpiła w roli pani Pernelle w sztuce „Tartuffe czyli obłudnik” Moliere w Teatrze Telewizji.

Prezes Związku Artystów Scen Polskich, Olgierd Łukaszewicz, wspomina zmarłą Rysiównę nie tylko jako wielką aktorkę, ale również osobę zaangażowaną społecznie, jedną z ostatnich wielkich dam polskiej sceny, które swoją pracę traktowały jak misję społeczną.

– Była to wyjątkowa postać – do aktorstwa wniosła swoją osobowość, inteligencję, styl, klasę – mówi Łukaszewicz. – Tam, gdzie trzeba było nawet patosem podkreślić wagę chwili, w jej głosie brzmiał patos. Zofia Rysiówna potrafiła wnieść się ponad środowiskowe podziały, umiała widzieć jak obywatel to, co się dzieje w Polsce.

(PAP)

Most Integracji Kultury Europejskiej w Kijowie

Dialog odmiennych trendów

(INF. WL.) W najbliższą środę, w galerii Ławra w Kijowie zostanie otwarta wielka międzynarodowa wystawa Eurografiki 2003/2004 – Most Integracji Kultury Europejskiej, będąca przeniesieniem tych samych idei, które w latach 60. znalazły się u podstaw Międzynarodowego Biennale (obecnie Triennale) Grafiki w Krakowie. Tu też, w Stowarzyszeniu Międzynarodowe Triennale Grafiki, narodził się w 2001 roku projekt „Mostu”, obecnie zmaterializowany wielką prezentacją sztuki ponad granicami.

Na ekspozycję otwieraną w Kijowie złoży się 311 prac 228 artystów. 56 autorów pochodzi z Europy Zachodniej, 65 ze Środkowej, najliczniejszą reprezentację – 114 twórców – ma Europa Wschodnia.

Prace reprezentujące Europę Zachodnią i Środkową zostały wybrane spośród eksponowanych na zakończonej przed miesiącem w Krakowie wystawie głównej Międzynarodowego Triennale Grafiki. Wyboru prac z Europy Wschodniej dokonało międzynarodowe jury.

– Triennale przebyło licznymi meandrami długą drogę, prezentując swojemu miastu, Polsce, a także, w pierwszym

dwóch dekadach swego istnienia, całej zamkniętej murem berlińskim wschodniej Europie wolny, nieokiełzany strumień wyobraźni artystów z całego świata. W jego historii rozbłyskiwały coraz to nowe kierunki, idee, wspaniałe postacie i wydarzenia. Triennale nigdy nie sprzeniewierzyło się swojemu głównemu założeniu, jakim było zapalenie reflektora nad miejscem, w którym znajdowała się światowa mapa sztuki. Nawet w najgorszych momentach było wolną platformą konfrontacji artystów – komentuje prof. Witold Skulicz, twórca i kurator generalny Międzynarodowego Triennale Grafiki, kurator Eurografiki 2003/2004 – Most Integracji Kultury Europejskiej. Nawiązując do tych tradycji, „Most” kładzie nacisk na spotkanie odmiennych trendów artystycznych i ich wzajemny dialog.

Wystawa w kijowskiej galerii Ławra jest inauguracją „Mostu”. Jako następna Eurografikę gościć będzie Moskwa; otwarcie wystawy w galerii Nowy Maneż jest planowane na marzec 2004 r. Potem ekspozycja będzie prezentowana w miastach Europy Zachodniej, budując kolejne symboliczne przęsła mostu kultury europejskiej. (AN)

Szewach Weiss zasłużony dla Polski

Minister kultury Waldemar Dąbrowski wręczył wczoraj odznakę honorową „Zasłużony dla kultury polskiej” ambasadorowi Izraela w Polsce Szewachowi Weissowi.

Weissa odznaczono za „zaangażowanie i działalność przyczyniającą się do pogłębienia zrozumienia między Polakami a Żydami, niwelowania wzajemnych uprzedzeń, ożywienia zainteresowania kulturą żydowską w Polsce oraz pielęgnowania wspólnego dziedzictwa i tradycji”. – To nie jest dyplomatyczna, regularna służba. To misja związana z naszą wspólną historią. Byłby mi potrzebny jeszcze jeden rok, żeby poznać was więcej, głębiej, wyżej, szerzej – mówił ambasador. (PAP)

„Pieśń o Starym Sączu”

Perła Beskidu

(INF. WL.) Stary Sącz, zasłużenie cieszący się opinią średniowiecznej „perły Beskidu”, wzbogacił się w tych dniach o imponujące wydawnictwo albumowe ilustrowane zdjęciami autorstwa Adama Bujaka, papieskiego fotografa, oraz Sylwestra Adamczyka, nowosądeckiego artysty. „Pieśń o Starym Sączu”, której prezentacja odbyła się wczoraj w Krakowie, została wydana z inicjatywy władz samorządowych tego miasta.

– Bardzo cieszę się, że trudu opracowania tego albumu podjęło się wydawnictwo Biały Kruk – mówił wczoraj Marian Cycoń, burmistrz Starego Sącza. – Zależało nam na wyeksponowaniu w nim wszystkich wartości Starego Sącza – w tym pielgrzymki Ojca Świętego, kanonizacji św. Kingi, a także Starosądeckiego Festiwalu Muzyki Dawnej i walorów ekologicznych miasta oraz jego okolic – i myślę, że to się powiodło. Album powstał nie tylko z inspiracji mieszkańców miasta, ale również pozostałych Sądcezan mieszczących poza jego granicami.

W albumie znajdują się unikatowe zdjęcia z życia sióstr klarysek. – Do wnętrza klasztoru po

raz pierwszy został dopuszczony fotograf – stwierdza Adam Bujak. – Siostry dzięki temu, że nawiązała się pomiędzy nami przyjaźń, umożliwiły mi udokumentowanie swego intymnego świata, w którym słychać szepty, modlitwę i łopot habitów.

Album, do którego słowo wstępne napisał Krzysztof Czyżewski, został bardzo dobrze przyjęty przez mieszkańców. Już w pierwszych dniach rozeszło się tysiąc z 2,5 tys. polskojęzycznych egzemplarzy tej pozycji. 5 listopada delegacja Starego Sącza wręczyła wydawnictwo Ojcu Świętemu.

– „Pieśń o Starym Sączu”, wydana również w języku angielskim i niemieckim, stanowi bardzo dobrą promocję miasta i regionu – podkreśla burmistrz Cycoń. – Nasze miasto jest w każdym roku odwiedzane przez ok. 100 tys. pielgrzymów. Jesteśmy właśnie w trakcie realizacji wielu ważnych dla jego rozwoju inwestycji. Ok. 30 mln złotych będzie kosztować obwodnica, która wyeliminuje ze Starego Sącza ruch tranzytowy. Wokół papieskiego ołtarza powstaje natomiast rozległe Centrum Pielgrzymowania, którego realizację zakończymy w 2006 roku. (JM)

Sylwester Adamczyk (z lewej) i Adam Bujak

Fot. Wacław Klag

TEATR im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

W niedzielne poranki

w foyer Teatru im. Juliusza Słowackiego aktorzy czytają poezję

niedziela, 23 listopada, godz. 10.30

„Skok pszez pruzinę”

Poezja futurystów

czytają: Kinga ILGNER (Teatr Narodowy)

Grzegorz MAŁECKI (Teatr Narodowy)

na altówce gra Magdalena MAŁECKA

gospodarze Salonu – Anna Dymna, Józef Opalski, Bronisław Maj

odbior bezpłatnych wejściówek w kasie Teatru, Pl. Św. Ducha I w soboty poprzedzające spotkania Salonu, od godziny 11.00

133175C

11. Międzynarodowe Targi Wyposażenia Hoteli i Gastronomii

20-22.11.2003, Kraków, ul. G. Zapolskiej 38

HORECA

ITEMAC
11. Targi Ofert Turystycznych, Hoteli i Bazy Turystycznej
IN VINO VERITAS
1. Krakowski Salon Degustacyjny Win

Targi w Krakowie SA
tel. 012-6377101, fax 012-6386151
www.targi.krakow.pl

Nowości w prawie

Troska o zabytki

Od wczoraj obowiązuje nowa ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Osoby, które zechcą wywieźć za granicę przedmiot, który ma więcej niż 55 lat, będą musiały uzyskać zezwolenie. Zgoda ta jest wymagana również w przypadku dzieł twórców nieżyjących bez względu na wiek. Brak zezwolenia na granicy może skończyć się odpowiedzialnością karną – grzywną lub pięcioletnią latami więzienia. Zezwolenia będzie wymagało również poszukiwanie zabytków za pomocą urządzeń elektronicznych.

Muzyka w sklepie

Stowarzyszenie autorów ZAiKS, które domagało się przed sądem we Wrocławiu 15 tys. zł za transmisję stacji radiowych w sklepie samoobsługowym, wygrało sprawę w Sądzie Apelacyjnym. Stowarzyszenie może domagać się pieniędzy, a udowodnienie, że odtwarzanie muzyki nie łączy się z przychodem, należy do odtwarzającego, stwierdził sąd i zasądził połowę żądanej kwoty. Stawki za transmisję z radia wynoszą od 65 do 365 zł miesięcznie.

Rekompensata

Pasażer, który nie zostanie zabrany na pokład mimo ważnego biletu, otrzyma na trasie powyżej 3,5 tys. km – 300 euro i 150 na trasach krótszych (Dz.U. nr 186, poz. 1817). (S)

Konstytucja – prawo nadrzędne

Książka „Stosowanie Konstytucji RP w świetle zasady jej nadrzędności” dotyka zagadnienia stosowania ustawy zasadniczej w praktyce administracyjnej i prawnej. Konstytucja (z łaciny *constitutio* – ustanowienie) to bowiem akt prawny o najwyższym znaczeniu. Jedną z cech wyróżniających ten dokument jest jego najwyższa moc prawna – wszystkie inne akty prawne niższego rzędu muszą być z nim zgodne. Omawiana praca analizuje podstawowe problemy stosowania konstytucji RP, w których zachodzi konieczność użycia właśnie owej zasady nadrzędności. Dużą część pracy poświęcono jest stosowaniu ustawy zasadniczej przez sądy – zawiera omówienie orzecznictwa Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczącego sądowego stosowania konstytucji. Autor, dr Piotr Tuleja, przedstawia własne stanowisko w odniesieniu do sporu, jaki zaistniał między Sądem Najwyższym a Trybunałem Konstytucyjnym w kwestii dopuszczalności badania przez sądy powszechne konstytucyjności ustaw i odmowy ich stosowania. Jest twórcą prac z zakresu prawa konstytucyjnego, poświęconych zwłaszcza wykładni konstytucji. Piotr Tuleja „Stosowanie Konstytucji RP w świetle zasady jej nadrzędności”, Wydawnictwo Zakamycze, Kraków 2003. (PS)

Celem adopcji jest umożliwienie dzieciom osieroconym lub z innych powodów pozabawionym rodziny wzrastanie w naturalnej rodzinie. Nowy rodzic musi być osobą mającą pełną zdolność do czynności prawnych, a jego kwalifikacje osobiste w ocenie sądu muszą uzasadniać przekonanie, że będzie należyście wywiązywał się ze swoich obowiązków. Poza tym wymagana jest odpowiednia różnica wieku.

W Polsce prawo stanowi wyraźnie, że przysposobić wspólnie mogą tylko małżonkowie, czyli osoby różnej płci. Ponadto, jeśli ktoś pozostaje w związku małżeńskim nie ma pełnej swobody w samodzielnym przysposobieniu, gdyż nie może ono nastąpić bez zgody drugiego małżonka, chyba że ten nie ma zdolności do czynności prawnych albo porozumienie się z nim napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody.

O przysposobieniu orzeka sąd. Jeśli dziecko ukończyło 13 lat, musi wyrazić zgodę, młodszemu – sąd powinien wysłuchać, jeżeli jest ono w stanie pojąć znaczenie adopcji. Wyjątkowo sąd opiekuńczy może orzec przysposobienie bez żądania zgody przysposobianego lub bez jego wysłuchania, jeżeli nie jest on zdolny do wyrażenia zgody lub jeżeli z oceny stosunku między przysposabiającym a przysposobianym wynika, że uważa się on za dziecko przysposobianego, a żądanie zgody lub wysłuchanie byłoby sprzeczne z dobrem przysposobianego.

Zgodę muszą wyrazić również rodzice dziecka oddawanego do adopcji. Zgoda ich nie będzie konieczna, jeśli są pozbawieni władzy rodzicielskiej lub są nieznani, albo też porozumienie się z nimi napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody. Nie jest też potrzebna zgoda ojca, jeżeli jego ojcostwo zostało ustalone przez sąd, a ten nie przyznał mu władzy rodzicielskiej.

Zgoda rodziców jest potrzebna, nawet gdy sami są niepełnoletni.

Sąd opiekuńczy może ze względu na szczególne okoliczności, orzec przysposobienie, mimo braku zgody rodziców, których zdolność do czynności prawnych jest ograniczona (np. z powodu niepełnoletności), jeżeli odmowa zgody na przysposobienie jest sprzeczna z dobrem dziecka. Zgoda rodziców na przysposobienie dziecka nie może być wyrażona wcześniej niż po upływie sześciu tygodni od urodzenia się dziecka.

Przez przysposobienie powstaje między przysposabiającym a przysposobionym taki stosunek, jak między rodzicami a dziećmi.

Adopcja

To, co popularnie nazywamy adopcją, prawo nazywa przysposobieniem

Dziecko otrzymuje nazwisko przysposabiającego, a jeżeli zostało adoptowane przez małżonków wspólnie albo w przypadku, gdy jeden z małżonków przysposabia dziecko drugiego małżonka – nazwisko, które noszą albo nosiłyby dzieci zrodzone z tego małżeństwa. Na żądanie dziecka, które ma być przysposobione (jeśli nie jest to przysposobienie pełne nieodwołalne), i za zgodą przysposabiającego, sąd opiekuńczy w orzeczeniu o przyspo-

sobieniu postanawia, że przysposobiony nosić będzie nazwisko złożone z jego dotychczasowego nazwiska i z nazwiska przysposabiającego.

Przysposobienie w rozumieniu prawa może być:

• **pełne nieodwołalne** – jest możliwe tylko wtedy, gdy rodzice dziecka przed sądem opiekuńczym zgodzili

się na ten rodzaj przysposobienia, bez wskazywania osoby przysposabiającego (zgoda in blanco);

dziecko zostanie sporządzony nowy akt urodzenia, gdzie jako rodzice zostaną wpisani przysposabiający.

Niedopuszczalne jest rozwiązanie i unieważnienie takiego przysposobienia, jak też sądowe ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka. Poza tym wywołuje ono skutki takie jak przysposobienie pełne.

• **pełne (łac. adoptio plena)** – przez przysposobienie ustaje dotychczasowa władza rodzicielska lub opieka nad przysposobionym; adoptujący i adoptowany prawnie są jak rodzic i dziecko, krewni nowych rodziców stają się krewnymi dziecka – wygasają dotychczasowe więzy pokrewieństwa dziecka.

W razie śmierci bliskich, dziecko będzie dziedziczyć po nowych rodzicach, a nie po poprzednich.

Nie sporządza się nowego aktu urodzenia, ale jeśli przysposobienia dokonali wspólnie małżonkowie, to w odpisach skróconych będą tylko oni wykazani jako rodzice. Tak samo będzie, gdy przysposobienie zostało dokonane przez męża matki lub żonę ojca dziecka, a także przez osobę nie pozostającą w związku małżeńskim. W tym ostatnim wypadku jako imię drugiego z rodziców wpisuje się imię wskazane przez przysposabiającego, a jako nazwisko drugiego z rodziców i jego nazwisko rodowe – nazwisko przysposabiającego. Jeśli jednak sąd opiekuńczy tak postanowi, może być sporządzony nowy akt urodzenia.

• **niepełne** – orzeka się je tylko na wyraźne żądanie przysposabiającego, za zgodą osób, których zgoda jest konieczna do przysposobienia pełnego.

Gdy rodzice dziecka wcześniej zgodzili się na przysposobienie pełne nieodwołalne, nie można orzec przysposobienia niepełnego.

W tym wypadku przysposobienie nie rozciąga się już na rodzinę nowych rodziców (ich dzieci naturalne nie będą np. uważane za rodzeństwo adoptowanego), nie wygasają stosunki alimentacyjne z dotychczasową rodziną adoptowanego (modyfikacji ulega ich kolejność).

Przysposobienie powoduje otwarcie nowej rodziny dla dziecka i daje mu szansę na szczęśliwe życie. Jest to z założenia rozwiązanie trwałe, nie tymczasowe. Nie zawsze jednak znajdują się chętni, aby adoptować dziecko. Innym rozwiązaniem jest więc rodzina zastępcza, o czym w następnym „Paragrafie”. PIOTR BORECKI

Przysposobienie zagraniczne

Kodeks rodzinny i opiekuńczy zezwala na adopcję polskiego dziecka przez rodzinę mieszkającą poza granicami Polski tylko w sytuacji, gdy stwierdzi, że w kraju nie jest możliwe przysposobienie dziecka ani umieszczenie go w rodzinie zastępczej – tak orzekł Sąd Najwyższy 12 czerwca 1992 r. (OSNC 1992/10/79). Zasada pierwszeństwa przysposobienia krajowego nie obowiązuje tylko w przypadku, gdy między przysposabiającym a przysposobianym istnieje stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa albo jeżeli przysposabiający przysposobił siostrę lub brata przysposobianego. Sąd jednak musi ustalić, czy w takim przypadku połączenie rodzeństwa jest zgodne z dobrem dziecka.

Kwalifikacją dzieci do adopcji zagranicznej zajmuje się Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Warszawie. Ośrodek prowadzi centralny bank danych, do którego można zgłosić dziecko po trzech miesiącach bezskutecznego poszukiwania odpowiedniej rodziny w Polsce. Następnie za pośrednictwem tego banku przez kolejne trzy miesiące trwają dalsze poszukiwania w kraju. Dopiero po upływie tego czasu dziecko trafia do adopcji zagranicznej. Rodzice dziecka uprawnieni do wyrażenia zgody na adopcję nie mają możliwości wyboru rodziców adopcyjnych dla swego dziecka, a sąd ma obowiązek określić sposób i okres osobistej styczności przysposabiających z dzieckiem na terytorium RP. (S)

Zwolnienie z kosztów egzekucji

Pani Krystyna M. mieszka wraz z mężem i dorosłą córką oraz jej rodziną w domu jednorodzinnym. Mąż wniósł sprawę o rozwód i sąd w tymczasowym postanowieniu orzekł o sposobie korzystania z domu przez małżonków; mężowi przyznał parter, pani Krystynie piętro. Ponieważ pani Krystyna nie przeprowadziła się na piętro, mąż wezwał komornika i ten dokonał egzekucji – przeniósł jej rzeczy. Na poczet tej egzekucji mąż wpłacił 1077 zł.

Pani Krystyna wniosła do sądu pismo o zwolnienie ją z kosztów postępowania egzekucyjnego, ale wcześniej wpłaciła komornikowi 600 zł. Sąd zwolnił ją od kosztów egzekucji w całości i komornik wycofał pismo z ZUS o zajęcie renty. Pani Krystyna wystąpiła do komornika, by wobec tego zwrócił jej te 600 zł. Komornik odmówił. Ponieważ na tę odmowę przysługiwała jej skarga do sądu rejonowego – napisała ją.

Sąd stwierdził, że komornik powinien ściągnąć od niej pieniądze, które należą się wierzycielowi – małżonkowi tytułem zwrotu kosztów. Sąd powołał się na artykuł, który mówi, że zwolnienie od kosztów egzekucyjnych nie chroni dłużnika od zwrotu kwot wpłaconych przez wierzyciela.

Z czego zatem zwolnił mnie sąd, wydając postanowienie, które zwalniało mnie z kosztów komorniczych w całości – pyta rencistka. Komornik skierował już do ZUS pismo, by zajął jej rentę. (S)

Proszę wstać, sąd idzie...

Dziecko do adopcji

Gdy urodziła się Aleksandra, jej mama Pulina miała niespełna 16 lat i nie zamierzała zajmować się swoją małą córeczką, a ojciec dziecka był nieznany. Paulina postanowiła oddać córkę do adopcji i wyraziła na to zgodę.

Szybko też znalazła się rodzina pragnąca przysposobić małą Aleksandrę, ale gdy sprawa znalazła się w sądzie, pojawił się problem: czy zgoda Pauliny, która jako niepełnoletnia nie miała przecież zdolności do czynności prawnych – zdolność tę osiada się wraz z pełnoletnością albo przez zawarcie związku małżeńskiego – jest ważna? Być może oświadczenie Pauliny powinno być potwierdzone przez przedstawiciela ustawowego nieletniej, czyli jej matkę?

Wówczas sąd wojewódzki zwrócił się z tym pytaniem do Sądu Najwyższego. Ten przywołał przepis kodeksu cywilnego – art. 17, który mówi,

że: z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w czynnościach prawnych zaciąga zobowiązania lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego. Zgoda ta jest potrzebna w czynnościach zobowiązujących i rozporządzających, a przysposobienie dziecka nie jest taką czynnością. Ponadto SN zauważył, że przepisy o adopcji nie uzależniają skuteczności zgody rodzica ograniczonego w zdolności do czynności prawnych od zgody jego przedstawiciela ustawowego. SN orzekł, że: okoliczność, iż matka dziecka z powodu małoletności ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych nie ma wpływu na skuteczność prawną jej oświadczenia o wyrażeniu zgody na przysposobienie dziecka – OSNC 1995 z.3, poz.53.

ESKA

Ś t p

mgr inż. ANDRZEJ HODBOD

długoletni rzecznik patentowy DOKP Katowice,
przeżywszy lat 64, zmarł nagle dnia 10 XI 2003 r.
Uroczystości pogrzebowe odbędą się
w czwartek, dnia 20 XI 2003 r. o godz. 13.40
na cmentarzu Rakowickim.

**Żona, Córka, Rodzina
i Przyjaciele**

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Do Przyjaciół i Znajomych

Msza i ostatnie pożegnanie

Ś t p

JÓZEFA GAŚOWSKIEGO

odbędą się w czwartek, dnia 20 listopada 2003 r. o godz. 9.40
w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie prochów Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku
do grobowca rodzinnego.

Żona z Córka i Rodzina

Ś t p

MIECZYŚLAWA WAZL**z d. Świder**

zmarła nagle w wieku 91 lat dnia 13 listopada 2003 r.
Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie
w czwartek, dnia 20 listopada 2003 r. o godz. 12.20
w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku,
o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 12 listopada 2003 roku zmarł
nasz Najukochańszy Mąż, Tatus i Dziadek

Ś t p

**prof. dr hab.
ANDRZEJ HR. MIĄCZYŃSKI**

profesor Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego,
żołnierz AK ps. „Przyjaciół”, uczestnik walk partyzanckich
w OP „Prąd” w rejonie „Lysina - Kamiennik”, odznaczony
Krzyżem Walecznych, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem
Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w środę,
19 listopada 2003 r. o godzinie 11.00 w kaplicy
na cmentarzu Rakowickim.

Żona, Córka, Zięć i Wnuczka

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że dnia 14 listopada 2003 r., przeżywszy lat 83,
opatrzone św. Sakramentami, odeszła od nas na zawsze

Ś t p

MICHALINA KUŹMIŃSKA**z domu Skubisz**

Najukochańsza Matka, Babcia i Prababcia,
wielki społecznik i patriota.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie w środę,
dnia 19 listopada 2003 r. o godz. 13.00
w kościele parafialnym w Koszycach Wielkich,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego
spoczynku na cmentarzu w Zbylitowskiej Górze.

Córki, Zięciowie, Wnuki, Prawnuczek i Rodzina

Ś t p

**WENETY RYSZARD
DROZDOWSKI**

Ukochany Mąż, Tatus, Dziadzius,
po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 76,
opatrzone św. Sakramentami, zmarł 15 listopada 2003 r.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 20 listopada 2003 r.
o godz. 13.00 na Mucharzu pow. Wadowice,

o czym zawiadamiają pogrążeni w smutku

Żona, Dzieci z Rodzinami i Krewni

Społeczność Uniwersytetu Jagiellońskiego
z głębokim smutkiem przyjęła wiadomość o śmierci

Ś t p

**Prof. dra hab.
ANDRZEJA MIĄCZYŃSKIEGO**

emerytowanego profesora Katedry Postępowania Cywilnego UJ.
Profesor Andrzej Miączyński ukończył studia (rozpoczęte na tajnym
nauczaniu) na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1946
roku. Po okresie pracy w charakterze radcy prawnego od 1958 roku
podjął pracę na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Doktoryzował się z zakresu prawa cywilnego w 1956 roku,
habilitował się w 1974 roku, tytuł naukowy profesora nauk prawnych
uzyskał w 1988 roku. Od 1981 roku do przejścia na emeryturę
kierował Katedrą Postępowania Cywilnego UJ.

Znawca postępowania cywilnego jak również prawa spółdzielczego.
Organizator i wieloletni Kierownik Podyplomowego Studium
Spółdzielczości UJ. Zajmował się problematyką harmonizacji prawa
procesowego i integracji europejskiej, co zaowocowało współpracą
z wieloma uniwersytetami zagranicznymi. Był ekspertem Biura
Studiów i Analiz Senatu RP oraz Biura do Spraw Integracji
Europejskiej przy Urzędzie Rady Ministrów, a także obserwatorem
przy Komisji EWG dla harmonizacji prawa procesowego.

Od 1980 roku intensywnie działał w Centrum Inicjatyw
Ustawodawczych NSZZ „Solidarność” i w Społecznej
Radzie Legislacyjnej przy Ministrze Sprawiedliwości.

Żołnierz AK, ps. „Przyjaciół”. Uczestnik walk partyzanckich,
odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Partyzanckim,
Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,
Złotym Krzyżem Zasługi.

Był człowiekiem wielkiej prawości i wielkiego serca, życzliwym
ludziom i światu, wychowawcą wielu pokoleń prawników.

W Zmarłym nauka polska i Uniwersytet Jagielloński tracą
lubianego i cenionego pedagoga, wybitnego prawnika.

Rodzinnie składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Pogrzeb Profesora Andrzeja Miączyńskiego odbędzie się
w środę, 19 listopada 2003 roku o godzinie 11.00
na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

**Rektor i Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego,
Dziekan i Rada Wydziału Prawa i Administracji UJ
oraz cała Wspólnota Akademicka**

Ś t p

WACŁAW ŻELAZNY

Najukochańszy Mąż, Tatus, Dziadzius, Pradziadzius,
zmarł 16 listopada 2003 r.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłym zostanie odprawione
w środę, 19 listopada 2003 r. w kaplicy na cmentarzu
w Grębałowie o godz. 12.20, po czym nastąpi
odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku,
o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

Rodzina

Ś t p

FRANCISZEK RZYZCZNIK

złotnik

Najdroższy Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek,
przeżywszy lat 78, opatrzone św. Sakramentami,
zmarł 13 listopada 2003 r.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie 18 listopada 2003
o godz. 13.00 w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa,
Łagiewniki, ul. Myślenicka 13,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego
spoczynku na cmentarzu Wola Duchacka,
ul. Wspólna, godz. 14.00.

Pogrążeni w smutku

Żona, Córka, Syn, Synowa, Zięć, Wnuki, Prawnuki i Rodzina

Z żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

STANISŁAWA MALINY

byłego Zastępcy Dyrektora ds. administracyjnych
Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego
im. Dr. Anki.

Rodzinnie Zmarłego wyrazy głębokiego współczucia
składają

**Dyrekcja i Pracownicy
Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego
im. Jana Pawła II w Krakowie**

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 16 listopada 2003 roku, w wieku 80 lat,
po krótkiej i ciężkiej chorobie, zasnął w Panu
nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek i Pradziadek

Ś t p

STANISŁAW MALINA

Żołnierz BCh i Armii Krajowej ps. Hjaent,
szlachetny i wielkiego serca człowiek,

emerytowany Dyrektor Państwowego Szpitala Klinicznego
w Krakowie, Dyrektor szpitali Akademii Medycznej w Krakowie,
Szpitala im. Dr. Anki, Politechniki Krakowskiej,
członek ZBOWiD odznaczony Krzyżem Kawalerskim
Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Medalem „Siły Zbrojne
w Służbie Ojczyzny”, Medalem Zwycięstwa i Wolności,
Medalem za Odrę i Nysę, Medalem za Warszawę, Medalem
Zasłużony na Polu Chwały, Krzyżem Zasługi, Krzyżem
Partyzanckim, Odznaką Grunwaldu Za Zasługi dla Ziemi
Krakowskiej, Za Pracę Społeczną dla Miasta Krakowa.

Msza św. żałobna przy Zmarłym odprawiona zostanie
w dniu 19 listopada 2003 roku o godzinie 11.00 w kaplicy
na cmentarzu w Grębałowie, po czym nastąpi odprowadzenie
Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku,

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

**Żona, Synowie z Żonami,
Wnuki, Prawnuki, Rodzina**

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

**ZAKŁADY
POGRZEBOWE**

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.00 - 16.00
cm. Grębałów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30 - 15.30
ul. Pięlegniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00 - 15.00.

**DYŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWOZY Z MIESZKAŃ
również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04
BATOWICE, UL. REDUTY 1**

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien,
obsługa żałobników, transport kraj i zagranicą,
kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.

REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

**ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.**

Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16

poleca

**BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE
W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS**

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport
krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań,
również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

**FIRMA POGRZEBOWA „KARAWAN” s.c.
CAŁODOBOWE POGOTOWIE POGRZEBOWE
TEL. 658-21-11,**

8.00 - 15.00 - 632-11-22, 412-87-81.

Koszt pogrzebu na terenie Krakowa już od 1200 zł.
Różnicę z zasiłku pogrzebowego wypłacamy przed pogrzebem.

Pani
mgr Elżbiecie Łazowskiej
wyrazy głębokiego żalu i współczucia z powodu śmierci MATKI składają
Pracownicy Klubu Kultury „Chelm“

Marioli i Romanowi Piskorzom
wyrazy najgłębszego żalu i współczucia z powodu śmierci OJCA i TEŚCIA składają
Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy z Transprojektu

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MĘŻA Pani
Helenie Styrnie - Mamoń
składają
Dyrekcja oraz Pracownicy
XII Liceum Ogólnokształcącego
im. C.K. Norwida w Krakowie

W siódmą bolesną rocznicę śmierci Najdroższej Żony, Mamusi i Babcini
ś + p
TERESY DZIEGLÓWNEJ-WITKIEWICZ
artystki baletu i pedagoga,
zostanie odprawiona msza święta w Jej intencji w piątek, 21 listopada 2003 r. o godz. 10.00 w Bazylice Mariackiej, pl. Mariacki 5 w Krakowie, o czym zawiadamiają życzliwych Jej pamięci
Mąż, Córka z Mężem, Wnuczka i Bratowa z Córka

Ś + p
ZOFIA HOGNO z d. Gołab
Najukochońska Żona, Mama, Babcia, Prababcia, Siostra i Ciocia, przeżywszy lat 82, po krótkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 13 listopada 2003 r.
Msza święta żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie w czwartek, dnia 20 listopada 2003 r. o godz. 11.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej do grobowca rodzinnego, o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku
Mąż, Bracia i Synowie z Rodzinami
Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 14 listopada 2003 r., po ciężkiej chorobie, zasnęła w Panu, w wieku 87 lat, nasza Najukochońska Mamusia i Babcia
ś + p
MARIA KOWACKA z d. Druzgała
Msza święta żałobna odprawiona zostanie w środę, dnia 19 listopada 2003 o godzinie 14.20 w starej kaplicy na cmentarzu w Batowicach, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na cmentarz parafialny.
Pograżeni w smutku
Syn, Córki, Synowa, Zięc, Wnuczki i Rodzina
Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ogłoszenia ekspresowe

- Praca**
- AGENCJA Nieruchomości poszukuje pracownika. 012/427-88-01, 0602/37-60-18 139312/A
- AGENCJA z zakwaterowaniem. /012/414-17-42 po 19.00. 138802/A
- AGENCJA z zakwaterowaniem. 0507-400-399. 138802/B
- AKTORKI do spektaklu. /012/641-37-92. 138870/A
- AKWIZYTORÓW przyjmujemy. 0504-738-079. 138781/A

Dystrybutor materiałów eksploatacyjnych zatrudni
HANDLOWCA
Wymagania: doświadczenie w sprzedaży, komputer biegły, prawo jazdy, wykształcenie średnie
C.V. i list motywacyjny: MG BIUROZAK Sp. z o.o. ul. Dąbrowskiego 24, 30-532 Kraków biurozak@biurozak.com.pl

- APTEKA zatrudni technika farmacji, 0603-926-649. 20867/A
- ASYSTENTKĘ stomatologiczną. /012/422-22-66. 139120/A
- CASTING tancerzy, taniec współczesny. ŚOK, Mikołajska 2, wtorek, czwartek 16.30 -18.00. 0501-618-909. 20916/A
- DO kwiatarni 1/2 etatu. 0503-169-606. 139173/A
- DODATKOWA od 300 zł. /012/431-09-81. 139327/A
- DOŚWIADCZONEGO technika farm. zatrudni hurtownia leków. Oferta nr, Kraków, Starowiślna 2. 138991/A
- EKSPEDIENTKĘ z aktualną książeczką zdrowia. Telefon: /012/634-22-15. 139184/A
- FARMACEUTĘ z 2-letnim stażem w aptece zatrudnię. Oferty nr 10962 Domena, ul. Józefińska 21/1, 30-529 Kraków. 139051/A
- FIRMA handlowa zatrudni do działu obsługi klienta. 012/643-24-86. 138945/A
- FRYZJERKĘ ok. Wieliczki. 501-09-62-61. 139272/A
- HANDLOWCA. /012/636-10-89. 139100/B
- KONTYSTKĘ, CDN. /012/636-10-89. 139100/A
- KRAKOWSKA firma zatrudni młode osoby. /012/294-03-35. 138781/B
- KUCHARZY kelnerów „Osorya”, ul. Jagiellońska 5. 20871/A
- MALARZY, reegipsiarzy. 0507-946-171. 139271/A
- MECHANIKA samochodowego zatrudnię. 0501-162-844. 138948/A
- MONTAŻYSTÓW stolarki drzwiowej zatrudnię. 0601-697-746. 139112/A
- MYJNIA, Lea, zatrudni młodego, doświadczonego. 606-640-702. 139253/A
- PRZYJMĘ do sklepu „Tkaniny”, wymagana szkoła odzieżowa, wiek do 28 lat. 0604-053-956. 138735/A
- PRZYJMĘ szwaczki, overlock, interlock. /012/296-05-00. 138989/A
- SEKRETARKĘ. /012/684-44-44, 0501-741-884. 138699/B
- TELE 2 zatrudni, 25 zł/godz. 012/269-42-76. 138601/A
- WSPÓŁPRACA dla przedstawiciela, odzież. 0608-537-688. 139170/A
- ZATRUDNIĘ dozorczą, zgłoszenia wtorek, środa od 12.00-14.00, Kraków, ul. Krakusa 10c Domy Polskie. 139058/A
- ZATRUDNIĘ fryzjerkę-kosmetyczkę (manicure, pedicure, tipsy). Telefon: 0607-04-26-06. 138799/A

Szukam pracy

KIEROWCA CE świadectwo kwalifikacyjne, paszport, 29 lat, dyspozycyjny. 502-858-663. 139276/A

STOMATOLOG po stażu poszukuje dodatkowej pracy. 0693-020-849. 20890/A

Nauka

ANGIELSKI solidnie. 012/649-95-31, 0503-77-00-29. 20900/A

ANGIELSKI. 0506-316-007. 20909/A

Kupno

KOMÓRKI! 0600-422-200. 134922/A

KOMÓRKI. 0502-82-82-82. 132888/A

STARE meble, zegary. 012/429-75-71. 20969/B

Sprzedaż

GARAŻ murowany, ul. Centralna. /012/644-30-88. 139142/A

MEBLE międzywojenne sprzedam. /012/292-66-56. 20870/A

Zwierzaki

RÓŻNE rasy. /0692/588-799. 20988/B

Motoryzacyjne

A. A. A. Auto powypadkowe zdecydowanie kupię. 012/281-15-50, 0601-86-25-04. 129903/A

ALMERA. 012/640-55-70. 139282/A

ASTRA 99. 012/388-23-23. 139264/A

ASTRA gaz 97. 0609-135-525. 139266/A

„ŁĘKAWSKI”. Pilnie dwupokojowe: Złoty Wiek 110.000, Na Lotniku 105.000. 012/423-47-03. 138864/A

NA Lotniku, 44 m² 100.000.-. Kancelaria, /012/421-95-70. 20955/B

OLSZA dwupokojowe umeblowane. 012/278-65-15. 138946/A

PODDASZA po adaptacji: Radziwiłłowska, Asnyka, Konarskiego, Pawlikowskiego „Magierowska” sprzedamy. /012/292-63-63. 138691/B

POKÓJ wynajmę. 012/267-63-42. 138820/A

POSZUKUJĘ lokalu handlowego, „okolice Salwatora, placu Na Stawach i Kalwaryjskiej, powyżej 50 m². 0506-120-353, 0697-116-832. 138187/B

PRĄDNICKA, 39 m² 125.000.-. Kancelaria, /012/421-95-70. 20955/A

SEBASTIANA mieszkanie 43 m² Magierowska sprzedamy. /012/292-63-63. 138691/P

STOISKO 9 m² w markecie, os. Ruczaj, 460 zł czynsz. 0501-075-040. 139302/A

SZLAK apartament wykończony 122 m². winda. /012/292-62-62. 138691/N

Cyklinowanie

A. A. A. A. Bezpłowo, profesjonalnie. 012/636-32-12. 139061/A

BEZPŁOWO, układanie. 012/648-66-27. 136600/A

CYKLINOWANIA. 012/267-27-92. 139070/A

012/643-29-40. 138825/A

Flizowanie

CZYSTO, perfekcyjnie, flizowanie. Remonty kompleksowe. 0602-834-158. 137208/A

FLIZOWANIE. /012/267-20-96. 139286/A

Malowanie

A. Malarskie, flizy. /012/430-38-74. 137123/B

MALOWANIE, remonty. 012/413-31-89, 0696-012-739. 139245/A

0692-081-021. 138782/A

Nieruchomości

DOM superkomfortowy, wykończony, os. Widok - Zarzeczce, sprzedam bez pośredników. 0503-862-345. 139182/A

ŻELEŃSKIEGO, 6-arowa. Piłna sprzedaż. 012/292-00-15, 0502/155-735. 138817/A

Uroczystości

DRINK-bar. wieczory kawalerskie, panieńskie. 012/296-05-55. 139200/A

Usługi

ELEKTROINSTALACJE. 0501-014-566. 139305/A

FLIZOWANIE, malowanie, panele. /012/636-41-60. 20987/A

Towarzyskie

507-287-385. 139201/A

Komunikat Wójta Gminy Biskupice
Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami) Wójt Gminy Biskupice zawiadamia, że dnia 12 grudnia 2003 roku o godz. 13.00 w Szkole Podstawowej w Biskupicach odbędzie się sesja Rady Gminy Biskupice w sprawie rozpatrzenia nieuwzględnionych lub częściowo uwzględnionych protestów i zarzutów wniesionych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupice obejmujące wsie: Biskupice, Bodzanów, Jawczyce, Łazany, Przebieczany, Sławkowice, Sułów, Szczygłów, Tomaszowice, Trąbki, Zabłocie.
Wójt Gminy Biskupice
mgr inż. Zbigniew Fic

Turystyka

BILETY LOTNICZE TUI IATA
ceny w USD + TAX

New York 349	Toronto 420	Londyn 147
Chicago 445	Mexico 538	Rio De Janeiro 698
Miami 470	Sydney 968	Johannesburg 689

Kraków, ul. Długa 9, tel. (012) 421-21-25,
tel./fax 422-82-26, e-mail: dluga@jordan.pl

JORDAN

BILETY LOTNICZE

- najdogodniejsze trasy przelotów
- korzystne taryfy
- aktualne promocje

BIURO PODRÓŻY DZIENNIKA POLSKIEGO JAGIELLONIA

ul. Wiślna 2, 31-007 Kraków
tel. (012) 411-22-88, (012) 422-03-45
e-mail: kasa.lotnicza@bp.jagiellonia.krakow.pl

Arkadiusz Baran w masce?

Biegali nad Rudawą

Po sobotnim spotkaniu z Łłokami Gorzyce (3-0) w niedzielę piłkarze II-ligowej Cracovii mieli dzień wolny, wczoraj zjawili się na treningu.

Od wtorku ćwiczycy będziemy codziennie na stadionie przy ul. Kazuży - mówi trener Wojciech Stawowy. Pogoda jest fatalna, boisko ciężkie, ale ponieważ nie gramy już u siebie żadnego meczu, nie ma co go oszczędzać.

Wczoraj ćwiczycy wszyscy piłkarze, problem jest tylko z Arkadiuszem Baranem. Jak już pisaliśmy, po derbach w Rzeszowie został uderzony przez chuligana w głowę, odczuwał to podczas sobotniego meczu.

Trener Tajner: trzymamy rękę na pulsie

W Kuusamo ochłodzenie

Trzymamy rękę na pulsie, cały czas śledzycy doniesienia meteorologiczne ze Skandynawii, z Finlandii, gdzie ma się odbyć 28 listopada pierwszy konkurs o Puchar Świata w nowym seoznie 2003/2004 - powiedział nam wczoraj trener naszej reprezentacji Apoloniusz Tajner.

Z ostatnich informacji wynika, że w Kuusamo ochłodziło się, jest w granicach 0 stopni, w najbliższych dniach ma być mróz, opady śniegu.

Tymczasem w całej Skandynawii można w tej chwili skakać tylko za kołem polarnym w Rovaniemi (Finlandia) na 90-metrowej skoczni. Tak właśnie odbyły się zawody z udziałem kadry fińskiej i japońskiej.

Udana inauguracja sezonu przez alpejki

Trzy razy Karasińska

Bardzo dobrze zaprezentowała się Katarzyna Karasińska, startując po raz pierwszy w tym sezonie w zawodach FIS. Alpejka studiująca na krakowskiej AWF trzykrotnie znalazła się w czołówce slalomów w szwedzkiej miejscowości Taernaby.

czasem 1.39,67 (51,92 - 47,75), podczas gdy najszybsza Norweżka Lene Loeseth miała wynik 1.38,62 (51,28 - 47,34).

W piątek Karasińska zajęła 3. lokatę z wynikiem 1.42,47 (52,14 - 50,33), za Szwedkami Anją Parerson - 1.41,08 (51,22 - 49,86) i Therese Borssen - 1.41,37 (51,46 - 49,41).

Włoski kurort narciarski Santa Caterina, który w 2005 roku organizuje alpejskie mistrzostwa świata, stracił prawa do przeprowadzenia zawodów Pucharu Świata w tym sezonie z powodu niedostatecznego przygotowania tras.

KRZYSZTOF KAWA

Hejkova poprowadzi koszykarki?

Obiadujący w poniedziałek Zarząd Polskiego Związku Koszykówki (PZKosz) ogłosił nazwiska czterech kandydatów do objęcia funkcji trenera reprezentacji kraju koszykarek.

Natalia Hejkova była trenerką reprezentacji Słowacji, a z SCP Rużomberok dwukrotnie wywalczyła mistrzostwo Euroligi.

Wisła niemal w komplecie

Główny nie chce przepuścić okazji i zamierza zagrać z Lechem Poznań

We wczorajszym treningu krakowskiej Wisły wzięli udział wszyscy chorujący w ubiegłym tygodniu na grzęę piłkarze: bracia Paweł i Piotr Brożkowie, Tomasz Frankowski, Arkadiusz Głowacki, Mariusz Jop, Grzegorz Pater, Artur Sarnat i Mirosław Szymkowiak.

Fatalne warunki atmosferyczne - deszcz i porywisty wiatr - nie zachęcały zawodników do pracy. Gdy o 13 schodzili z boiska, w klubie zjawili się reprezentanci Polski: Marcin Baszczyński, Damian Gorawski i Maciej Żurawski.

Zainteresowani Łatkowskim

Wisła interesuje się utalentowanym obrońcą KSZO Ostrowiec Świętokrzyski, Klaudiuszem Łatkowskim. Ten urodzony 12 marca 1985 roku zawodnik ma 186 cm wzrostu, od kilku lat jest etatowym reprezentantem Polski w różnych kategoriach wiekowych.

Skąd to wiadomo? Ryszard Kruk, efektem jego pracy będzie też dzisiejszy sprawdzian organizowany przez krakowski klub dla młodych piłkarzy z roczników: 1987 i 1988.

Zwiad w Portugalii

Rzecznik prasowy Wisły SSA, Jarosław Krzoska wyjechał na tydzień do Portugalii, na zaproszenie ambasady tego kraju. Nie będzie tam szukał nowych zawodników do zespołu mistrza Polski, ale oglądał bazę treningową w różnych miejscowościach.

Sportowy ekran

9.30-11.15 i 1.30-19 EUROSPORT: MŚ w podnoszeniu ciężarów (K 58 kg); 16-17.30 EUROSPORT: MŚ w podnoszeniu ciężarów (M 69 kg); 16.50 TVP 1: Sportowy Ekspres; 17.30-18.30 DSF: Cleveland - Philadelphia (NBA); 18 POLSAT SPORT: Prokom Trefl Sopot - Cholet (Puchar ULEB koszykarzy); 19.25 DSF: Turcja - Niemcy (1/8 finału piłkarskich MME); 20 CANAL PLUS NIEBIESKI: „W kadry - Korea 2002” (film dok.); 22.20 TVP 2: Sport telegram; 1.55 POLSAT SPORT: Colorado - Anaheim (NHL).

Srebro w rwaniu

Oficjalne rozpoczęcie 73. mistrzostw świata w podnoszeniu ciężarów mężczyzn i 16. światowego czempionatu kobiet odbyło się w piątkowy wieczór w Trade and Convention Centre w Vancouver.

tylko do odnowy. Zwycięski gol strzelony w niedzielę drużynie Serbii i Czarnogóry wyraźnie poprawił samopoczucie Maciejowi Żurawskiemu, chociaż zachrypnięty głos był dowodem na to, że podobnie jak koleldzy z Wisły musiał walczyć z chorobą.

Racine Diouf chce grać w Europie

W Senegalu grałem w drużynie Jeane D'Arc Dakar, potem wyjechałem do Tunezji. Mam 24 lata, najczęściej występowałem na pozycji lewego pomocnika - zaprezentował się nam wczoraj Racine Diouf.

Kto był w Oslo - 20 zł taniej

Po 20 złotych bonifikaty przy zakupie biletów na rewanżowy mecz II rundy Pucharu UEFA z Vaalerengą Oslo - 27 listopada w Krakowie - otrzymają ci kibice Wisły, którzy dopingowali drużynę w stolicy Norwegii.

Od jutra do piątku karty wstępu po 50 zł - na sektory A i B oraz 35 zł - na sektor C mo-

Faworycy już prowadzą

Faworycy rozgrywanego w Japonii Pucharu Świata, mistrzowie olimpijscy z Sydney, siatkarze Serbii i Czarnogóry oraz mistrzowie Europy, Włosi prowadzą po dwóch dniach imprezy, której główną stawką, ważniejszą tym razem od premii, jest awans trzech najlepszych zespołów do turnieju olimpijskiego w Atenach.

Poniedziałkowe wyniki: Kanada - Egipt 3-0 (25-22, 25-16, 25-20), Korea Płd. - Tunezja 3-0 (25-19, 25-20, 28-26), Serbia i Czarnogóra - USA 3-0 (26-24, 25-21, 25-22), Brazylia - Francja 3-1 (24-26, 25-21, 25-20, 25-22), Japonia - Chiny 3-1 (23-25, 25-21, 25-18, 25-20), Włochy - Wenezuela 3-0 (25-21, 25-15, 25-15).

Spóźnione zwycięstwo Raiders

Drużyna Sebastiana Janikowskiego - Oakland Raiders wygrała z Minnesota Vikings 28-18 w meczu ligi futbolu amerykańskiego NFL.

Polski kicker zdobył cztery punkty (wszystkie po podwyż-

gotowuje się do środowego rewanżu.

Skutki grypy mocno odczuwa wciąż Arkadiusz Głowacki. Gdy schodził do szatni, niby w żartach, ale niewykluczone, że na serio, poprosił fizjoterapeutę, Zbigniewa Woźniaka o podtrzymanie. Był bładny i osłabiony.

Choć Sakowicz wygrała...

Mimo zwycięstwa krakowianki Joanny Sakowicz nad Barbarą Strycovą 6-4, 6-3, polskie tenisistki nie obroniły w Ostrawie tytułu halowych mistrzyń Europy.

KLEJNDINST POWOLUJE. Lukasz Garguła z GKS Bełchatów i Wahan Geworgian z Wisły Płock zostali powołani do młodzieżowej reprezentacji Polski na rewanżowy mecz z Białorusią w 1/8 finału mistrzostw Europy, który w środę odbędzie się we Wronkach.

ELIMINACJE W AMERYCE PŁD. Piłkarze Peru zremisowali w Limie z reprezentacją Brazylii 1-1 (0-1) w eliminacyjnym meczu strefy południowoamerykańskiej do piłkarskich mistrzostw świata 2006 roku.

MC WE WRONKACH. Piłkarze Manchesteru City przed rewanżowym meczem Pucharu UEFA z Groclinem Dyskobolią Grodzisk (27 listopada) zamieszkają w hotelu Amiki we Wronkach - Olympic.

ZMIANA W GKS. Andrzej Schubert został odwołany z funkcji trenera hokeistów GKS Katowice. Zastąpił go Krzysztof Kulawik.

W NHL. Wyniki niedzielnych meczów ligi hokejowej NHL: Atlanta Thrashers - Florida Panthers 5-2, Columbus Blue Jackets - Phoenix Coyotes 2-2 (po dogr.), Chicago Blackhawks - New York Rangers 2-2 (po dogr.), Anaheim Mighty Ducks - St. Louis Blues 4-3.

KASPAROW WYRÓWNAŁ. Rosyjski szachista Gari Kasparow wygrał trzecią partię pojedynku z programem komputerowym X3D „Fritz”. Stan odbywającego się w Nowym Jorku meczu - 1,5-1,5 pkt.

Multi Lotek 4, 17, 22, 23, 29, 33, 34, 38, 40, 45, 47, 51, 52, 53, 57, 63, 68, 75, 77, 80. Twój Szczęśliwy Numerok 15 8, 26, 36, 40

Masters Cup dla Federera

Szwajcar Roger Federer, po raz pierwszy w karierze, wygrał tenisowy Masters Cup. W finale turnieju w Houston pokonał Amerykanina Andre Agassiego 6-3, 6-0, 6-4.

nin próbował podjąć jeszcze walkę, wystarczyło jedno przełamanie jego serwisu, by mecz zakończył się sukcesem Federera.

Roger był w tak wielkiej formie, że w każdej chwili mógł na korcie eksplodować. Doskonale uderzał piłki, dobiegał do każdego zagrania, był szybki i doskonały wyczuwał zamiary rywali w trakcie wymian.

Choć Sakowicz wygrała...

Mimo zwycięstwa krakowianki Joanny Sakowicz nad Barbarą Strycovą 6-4, 6-3, polskie tenisistki nie obroniły w Ostrawie tytułu halowych mistrzyń Europy.

Po meczu z Serbią i Czarnogórą w Płocku

Owacja na stojąco

Owacją na stojąco kibice w Płocku najpierw żegnali schodzącego z boiska Kamila Kosowskiego, a po zakończeniu meczu całą drużynę Pawła Janasa. Na serię takich występów biało-czerwonych i bezdyskusyjnie zwycięstwa, jak w niedzielnym spotkaniu z Serbią i Czarnogórą (4-3), a cztery dni wcześniej z Włochami (3-1), czekaliśmy od zakończenia ostatnich eliminacji do mistrzostw świata.

Przed dwoma laty polska husaria w znakomitym stylu roznosiła na szablach Ukrainę, Norwegię, Białoruś, Walię i Armenię. Teraz, niestety, wyniki nie przekładają się na punkty do jakiegokolwiek tabeli, choć na pewno pójdziemy w górę w notowaniach statystycznych. Niemniej, skoro w meczach towarzyszących rezultaty nie grają najistotniejszej roli, przyjrzyjmy się stylowi, w jakim zostały osiągnięte. Od razu zaznaczając, że styl jest właśnie bardzo podobny do tego, jaki drużyna narodowa prezentowała w szczytowym okresie kariery Jerzego Engela.

Jestem przekonany, że gdyby nawet Polakom nie udało się pokonać ani Włochów, ani Serbów i Czarnogórców, a zagraliby tak otwarty futbol, żaden kibic nie miałby do piłkarzy pretensji. Dla prawdziwego fana nie ma nic gorszego, jak snuć się zawodników po boisku bez ładu i składu. A tak wyglądała nasza reprezentacja przez ostatnie 16 miesięcy. Zbigniewowi Bońkowi o mało udało się nas przekonać, że z tego pokolenia piłkarzy już nic nie będzie, że musimy poczekać kolejne 16 lat na awans do mundialu. Pod wodzą Janasa długo było bardzo podobnie. Na szczęście mamy to już za sobą.

Niedzielny mecz ostatecznie przekonał nas, że powołani zawodnicy mają ogromny potencjał, potrzeba tylko kogoś, kto będzie umiał go wykorzystać. Najlepszym tego przykładem jest postawa Kamila Kosowskiego. Za mało dojrzały, by przebić się do kadry przed MŚ w Korei Płd., nie potrafił przekonać do siebie nawet wtedy, gdy kolejni selekcjonerzy stawiali na niego konsekwentnie. Perturbacje zawodowe (zmiana klubu) nie wpłynęły korzystnie na stabilizację formy, z kolei problemy osobiste o mało nie doprowadziły do rozstania z Janasem – wszak selekcjoner chciał go usunąć z kadry po tym, jak spóźnił się na jedno ze zgrupowań we Wronkach. Szczęśliwie, trener dał się przekonać radzie drużyny, że Kosowski nie działał w złej wierze. I dzięki temu obserwujemy teraz eksplozję jego talentu. Moim zdaniem, były pomocnik Wisły Kraków dał tego próbkę już podczas meczu z Węgrami, co jednak przeszło nie zauważone, nawet go krytykowano. Przypomnijmy jednak sobie, jak zmienił się obraz gry w Budapeszcie po jego wejściu na prawą stronę boiska. Gospodarze przestali nam zagrażać, bo znacznie wzrosła siła ofensywna polskiej drużyny (po jednym z podań Kosowskiego i strzale Niedzielana piłka wpadła nawet do siatki, ale sędzia odgwiżdżał spalonego). Po ostatnich dwóch meczach komplementować „Kosy” już nie trzeba, bo wszyscy widzieli, do czego jest zdolny. – *Równie dobrze w kadrze zagrałem tylko raz, podczas zgrupowania na Cyprze. Z kim to graliśmy? – dopytywał się reporter „Dziennika” pod szatnią w Płocku. Przeciw Wyspom Owczym, panie Kamiliu. – A właśnie.*

W Warszawie, po spotkaniu z Włochami, Kosowski stwierdził, że reprezentacja zagrałaby jeszcze lepiej, gdyby w środku pola wystąpił Mirek Szymkowiak. Kto wie... Z pewnością „Szymek” potrafiłby, tak jak to robił za czasów Kosowskiego i Uche w Wiśle, uruchamiać skrzydłowych. Z drugiej jednak strony mniej niż Mariusz Lewandowski poświęcałby się zadaniom defensywnym, co wobec potencjału drugiej linii naszych ostatnich rywali mogłoby skończyć się utratą inicjatywy. A tej w dwóch ostatnich meczach Polacy nie utracili ani na moment. Niesamowicie!

Jeszcze większa konkurencja niż w środku pola, czy obronie powstała w ataku. Oto bowiem w niedzielę duet Andrzej Niedzielan – Grzegorz Rasiak potrzebował tylko dwóch okazji, by pokonać Żilica. Ale po przerwie znakomicie zagrał też Maciej Żurawski, tradycyjnie potrafiąc wypatrzeć lepiej ustawionych kolegów (vide gol Kosowskiego), a na dodatek samemu odzyskując skuteczność. Nie bez kozery padło więc pytanie do Janasa, gdzie widzi miejsce na boisku dla... Emmanuela Olisadebe. – *„Oli” nadal jest jednym z głównych kandydatów do gry w ataku kadry. Jeśli po rehabilitacji wróci do formy, będzie powoływany – mówi selekcjoner. I słusznie, bo nie ma lepszego pomysłu na motywowanie graczy, jak stwarzanie konkurencyjności na każdej pozycji.*

Janas ma już chyba za sobą okres obrażania się i fochów reprezentantów (Kałużny, Wichniarek) czy manifestowania braku motywacji (Zdebel). Ci, którzy pozostali, zrozumieli, że mogą wspólnie coś osiągnąć i zaczęli ufać selekcjonerowi. Dość powiedzieć, że Żurawski, który jeszcze kilka dni temu deklarował, iż nie poleci z kadrą na Maltę, bo musi wyleczyć zaległy uraz łydki, obecnie jest gotowy przesunąć leczenie, byle nie wypaść z obiegu. Na fali entuzjazmu łatwiej o wyrzeczenia. To reakcje reprezentantów, na jakie czekaliśmy.

KRZYSZTOF KAWA

Usłyszane na trybunach

– Dlaczego Polacy strzelili w Płocku cztery gole?
– Bo każdej drużynie aplikują teraz co najmniej dwie bramki, musieli więc strzelić dwie Serbii i dwie Czarnogórze.

• Serbia i Czarnogóra jest od 4 lutego 2003 roku republiką federacyjną. Zamieszkuje ją 10,7 milionów mieszkańców, w tym 10 milionów to Serbowie, a 700 tysięcy Czarnogórcy. Po 3 latach obowiązywania porozumienia obie republiki będą mogły rozpiąć referendum w sprawie całkowitej niepodległości.

(KRZYK)

Kadra Polski przed meczem z Węgrami, stoją od lewej: Tomasz Rząsa, Radosław Sobolewski, Jerzy Dudek, Grzegorz Rasiak, Tomasz Kloś, Jacek Bąk. Poniżej od lewej: Jacek Krzynówek, Sebastian Miła, Andrzej Niedzielan, Michał Żewłakow, Mirosław Szymkowiak.

W spotkaniu z Węgrami Radosław Sobolewski i Tomasz Kloś (nr 2)

11.10.2003, Budapeszt
Węgry - Polska 1-2

Husaria atakuje!

czyli kadra Janasa w trzech odsłonach

W obiektywie Marka i Pawła Mordana

Andrzej Niedzielan (w bramce) zdobywa pierwszego gola dla Polski w meczu z Serbią i Czarnogórą

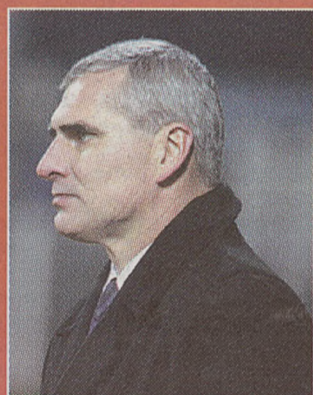

W meczu z Serbią i Czarnogórą o piłkę z Draganem Saracem walczy Kamil Kosowski, z tyłu Marcin Baszczyński

W środku najlepszy gracz meczu z Włochami, Jacek Krzynówek, z lewej Simone Perrotta, z prawej Michał Żewłakow

12.11.2003, Warszawa
Polska - Włochy 3-1

Trener Paweł Janas

Z lewej Maciej Żurawski, obok Włoch Marco Materazzi

16.11.2003, Płock
Polska - Serbia i Czarnogóra 4-3

W powietrznym pojedynku Grzegorz Rasiak (z lewej) i Mladen Krstajic

Biało-czerwoni przed meczem z Serbią i Czarnogórą. Stoją od lewej: Kamil Kosowski, Tomasz Rząsa, Grzegorz Rasiak, Tomasz Kloś, Mariusz Lewandowski, Jerzy Dudek, Tomasz Hajto. Poniżej, od lewej: Marcin Baszczyński, Jacek Krzynówek, Mariusz Kwiekła, Andrzej Niedzielan

DZIENNIK POLSKI

GIEŁDA

Pracy i Edukacja

OFERTY URZĘDÓW PRACY

Z KRAKOWA I MAŁOPOLSKI

W numerze m.in.

strona 22

Biura szans

Najciekawsze propozycje zdobywają nierzadko wcale nie najpilniejsi i najwybitniejsi studenci, ale ci, którzy są przedsiębiorczy, interesują się wieloma rzeczami i potrafią znaleźć się w odpowiednim miejscu o odpowiedniej porze.

strona 22

Komputerowa geografia

Wkrótce na Uniwersytecie Jagiellońskim w Zakładzie Systemów Informacji Geograficznej Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej zostaną uruchomione nowe studia na temat systemów informacji geograficznej.

O pracy w **TVP3**
Kraków

Na straży

Nie wszyscy wiedzą, że straż miejska to raptem... 231 funkcjonariuszy. Przeliczając liczbę mieszkańców przypadających na jednego strażnika – w Śródmieściu: nieco ponad 1000 osób, w Nowej Hucie: około 7400, a w Krowodrzy aż 7900.

W trzech kwartałach tego roku strażnicy miejscy ujęli 290 sprawców przestępstw i 58 osób poszukiwanych przez policję i prokuraturę. Ujęto 22 sprawców rozboju, 15 – bójek i pobić, 29 – naruszenia nietykalności cielesnej drugiej osoby i 31 osób kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwym, które przekazano policji. Interweniowali, gdy naruszane były bezpieczeństwo i porządek w komunikacji, sprzedawany bez zezwolenia alkohol, a także spożywany w miejscach niedozwolonych, kontrolowali legalność handlu ulicznego, porządek i czystość, ale także prowadzili bezpłatne zajęcia z samoobrony dla kobiet, dzieci i osób starszych...

Kim są strażnicy? Są wśród nich i nauczycielka, i sportsmenka, i mistrz malarstwa, i elektronik. Nie było im łatwo pokonać rywali w staraniach o pracę: każdorazowy nabór gromadził prawie 20 osób chętnych na jedno miejsce. Pierwsze były testy sprawnościowe, które przesiewały część kandydatów. Potem Roman Dorczak, psycholog i konsultant Straży Miejskiej Miasta Krakowa przeprowadzał niezliczoną ilość testów sprawdzających przyszłych strażników pod różnym kątem: od inteligencji, przez panowanie nad agresją, pracę zespołową... ale również rozmawiał i obserwował. Zapraszam do obejrzenia kolejnego programu z cyklu „Na rynku pracy”, w którym towarzyszyć będziemy pracownikom Straży Miejskiej. Rada Miasta Krakowa przyjęła, proponowaną przez komisję praworządności, uchwałę dotyczącą poprawy porządku i bezpieczeństwa publicznego poprzez m.in. zwiększenie liczby strażników. Planuje się, że w roku 2006 ma ich być 400.

Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność”, dzięki wsparciu Narodowego Banku Polskiego, organizuje – w ramach programu Edukacji Ekonomicznej – bezpłatne szkolenia z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Program adresowany jest do młodych osób i zamieszkałych w województwie małopolskim. Wszelkie informacje można uzyskać w Biurze ds. Programów Rynku Pracy ZRM NSZZ „Solidarność”, pl. Szczepański 5, pokój 420, na stronie: www.solidarnosc.krakow.pl lub pod nr. tel. 423-12-98.

Program „Na straży” dzisiaj o godzinie 18.45, a także jutro o 16. Zapraszamy do jego obejrzenia.

EWA ŚWIĘS-KUCYBAŁA

Fot. Piotr Kędzierski

Z przerażeniem obserwuję, jak nasza kadra menedżerska – świadomie nie nazywam ich menedżerami – zachowuje się w stosunku do zatrudnianych osób. W przedsiębiorstwach nie walczy się o to, żeby pracownik podnosił kwalifikacje. Żąda się od niego ślepego posłuszeństwa lub milczenia. Tworzone są struktury tzw. pionowe, gdzie jest liczny zarząd i dyrektorzy, główni specjaliści, tylko po to, żeby „wyciągać” z firmy jak najwięcej pieniędzy.

Z przykrością stwierdzam, że taka kadra jest zupełnie przypadkowa, nie mająca kwalifikacji i umiejętności.

Kierunek – gospodarka

Rozmowa z prof. dr. hab. RYSZARDEM BOROWIECKIM, rektorem Akademii Ekonomicznej w Krakowie

– Największa w Polsce uczelnia ekonomiczna, kształcąca ponad 20 tysięcy studentów, jedna z największych tego typu szkół wyższych w Europie, za dwa lata obchodzić będzie jubileusz 80-lecia istnienia. Jakie było jej pierwotne powołanie, czy można je porównać z rolą, jaką uczelnia pełni w dzisiejszych czasach?

– Idea uczelni było przygotowanie kadr, zwłaszcza dla potrzeb regionu. To założenie kontynuujemy do dziś, lecz w znacznie szerszym zakresie. Nasi absolwenci zajmowali

i zajmują eksponowane stanowiska w administracji rządowej, samorządowej, a także bezpośrednio w biznesie – w różnego rodzaju przedsiębiorstwach i korporacjach międzynarodowych. Można więc powiedzieć, że kształcimy dziś młodzież nie tylko dla potrzeb gospodarki krajowej, ale też europejskiej i światowej.

Przed 80 laty mieliśmy jeden kierunek studiów – towaroznawstwo, dziś przedmiotem nauczania są: ekonomia, międzynarodowe stosunki gospodarcze, zarządzanie i marke-

ting, towaroznawstwo, finanse i bankowość, informatyka i ekonometria. Oferujemy też studentom, do wyboru, około 40 różnych specjalności.

– Wśród tych kierunków zwłaszcza jeden – zarządzanie i marketing – bije wszelkie rekordy popularności. Czym można tłumaczyć to nadmierne, jak twierdzą niektórzy, zainteresowanie? Czy niektóre kierunki studiów nie stwarzają złudnej nadziei łatwego zdobycia pracy w zawodzie?

– Na początku lat 90. marketing i zarządzanie były no-

wymi, nie znanymi wcześniej u nas, kierunkami studiów, które młodzież uznała za wiodące, przyszłościowe. Tym właśnie można tłumaczyć ogromną ich popularność. Ostatnio modne są inne kierunki, np. stosunki międzynarodowe, europeistyka.

Twierdzą jednak, że niezależnie od tego, jaki kierunek studiów, jaką specjalność student ukończy, jeśli będzie dobrze przygotowany do zawodu, może liczyć na pracę w różnych instytucjach.

Dokończenie na str. 23

Dziś na str. 27

Matura

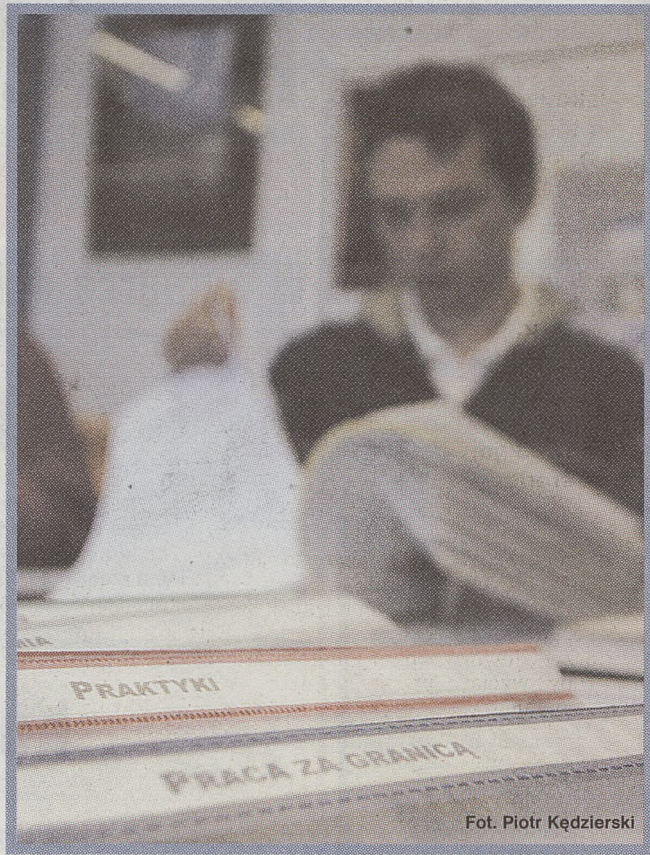
 z niemieckiego
Za tydzień - matura z matematyki

Zazwyczaj pierwszy kontakt z biurem karier studenci nawiązują już na pierwszym roku. – Proponujemy im zajęcia dotyczące sposobów radzenia sobie ze stresem, gospodarowania czasem oraz planowania rozwoju drogi zawodowej – mówi Monika Domańska, kierowniczka Biura Karier i Promocji Politechniki Krakowskiej.

Po zaliczeniu tych warsztatów, student pierwszego roku powinien zająć się nauką, a także budowaniem sieci kontaktów z innymi studentami.

– Znajomości są jedną z najważniejszych rzeczy, jakie mamy w życiu – mówi Monika Domańska. – Dzięki nim właśnie bardzo często znajdujemy pracę. Dzieje się tak nie tylko w Polsce, ale na całym świecie. W Stanach Zjednoczonych nazywa się to „networking”. Pracodawca powierza pracę ludziom z polecenia z różnych powodów. Z wygody, z braku czasu, by przeprowadzić rekrutację, a także dlatego, że bardziej ufa ludziom, których ktoś ze znajomych uznał za kompetentnych.

Natomiast po trzecim, czwartym roku studiów biuro karier odwiedzić trzeba koniecznie – w poszukiwaniu dorywczych prac, praktyk lub pierwszej oferty stałej pracy. Najciekawsze propozycje zdobywają niestety nie najpilniejsi i najwybitniejsi studenci, ale ci, którzy są przedsiębiorczy, interesują się wieloma rzeczami i potrafią znaleźć się w odpowied-

Fot. Piotr Kędziński

nim miejscu o odpowiedniej porze.

Praktyk nie jest wiele – przykładowo w byłym roku akademickim do firm niemieckich skierowano tyl-

ko czterech studentów Politechniki Krakowskiej; w tym roku będzie ich 40. Nie należy się tym zrażać, gdy wchodzi się do Unii Europejskiej liczba takich propozycji dla

formacji Geograficznej Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej.

– Będą to studia łączone: w Uniwersytecie Jagiellońskim oraz w uniwersytecie w Salzburgu – tłumaczy dr Jacek Kozak. – W Krakowie studia będą miały status podyplomowych, w Salzburgu magisterskich. Każdy, kto zapisze się na kurs, nabyte równocześnie prawa studenta polskiego i austriackiego. Dzięki temu będzie mógł korzystać z zaplecza uniwersytetu w Salzburgu, a także, pod zakończeniu studiów, uzyskać austriackie magisterium, uznawane praktycznie w całej Unii Europejskiej.

Organizacja UNIGIS podpisała porozumienia z firmami działającymi na rynku GIS, a także z konsorcjami i stowarzyszeniami geograficznymi, m.in. z AGILE (Stowarzyszenie Laboratoriów Informacji Geograficznej Unii Europejskiej) czy UCGIS (Uniwersyteckie Konsorcjum Nauki o Informacji Geograficznej w USA).

Przyszłościowe studia

Komputerowa geografia

– GIS nie jest pojęciem szeroko znanym w Polsce – mówi dr Jacek Kozak, członek Rady Studiów UNIGIS na UJ. – Coraz częściej jednak korzystamy z tej gałęzi nauki. Systemy satelitarne GPS, dzięki którym lokalizuje się punkty w terenie lub wskazuje samochodom wolną drogę w zakorkowanych miastach, to właśnie część GIS. Dzięki nim wykonuje się także zdjęcia satelitarne, które oglądamy podczas prognozy pogody. Techniki tej używa również wojsko, np. armia amerykańska, co można było zobaczyć podczas transmisji z wojny w Iraku.

GIS to nie tylko technologia pozwalająca przynieść dane geograficzne do komputera, to także dynamicznie rozwijająca się gałąź nauki. Na świecie powstała organizacja UNIGIS, zrzeszająca kilkanaście uczelni wyższych z 15 krajów (m.in. z Austrii, Chin, Czech, Hiszpanii, Holandii, USA, Rosji, Wielkiej Brytanii oraz Polski). Uczelnie te zajmują się problematyką GIS. Od lutego przyszłego roku podobne studia rozpoczną się na Uniwersytecie Jagiellońskim, w Zakładzie Systemów In-

– Studia GIS w Krakowie rozpoczną się 15 lutego 2004 roku – mówi dr Jacek Kozak. – Do 19 grudnia tego roku prowadzimy nabór. Warunkiem przyjęcia jest posiadanie dyplomu magistra lub licencjata oraz odbycie rozmowy kwalifikacyjnej. Czekamy na osoby z różnymi kwalifikacjami, nie tylko na geografów. Na świecie zdarzało się, iż podobne studia kończyli prawnicy i biznesmeni. Dwa semestry nauki kosztują 6 tysięcy zł. Studia trwają dwa lata.

Kursy mają być prowadzone w systemie „online”, czyli na odległość. – Większość nauki odbywać się będzie w Internecie – dodaje dr Jacek Kozak. – Materiały i testy egzaminacyjne zostaną umieszczone w sieci, studenci będą się kontaktować z prowadzącymi zajęcia przez Internet. Będą się także spotykać na uczelni dwa, trzy razy w roku. W ten sposób chcemy dać szansę zgłębiania tej dziedziny wiedzy osobom, które mają niewiele wolnego czasu.

Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie internetowej www.unigis.uj.edu.pl lub pod krakowskim numerem telefonu 423-03-54.

(RS)

Oferty dla studentów

Biura szans

Biura karier

Biuro Karier Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Czapskich 4, 31-110 Kraków,
tel. (012) 422-94-44, www.uj.edu.pl/biurokarier

Biuro Karier Studenckich Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie
al. Kijowska 14, 30-079 Kraków,
tel. (012) 637-33-47, 638-65-77, www.wszib.krakow.pl

Biuro Karier – Uniwersytet Jagielloński
– Centre for European Studies

ul. Garbarska 7A, 31-131 Kraków,
tel. (012) 429-61-95, 422-67-66, 422-66-67,
www.ces.uj.edu.pl

Biuro Karier – Uniwersytet Jagielloński – Wydział Chemii
ul. R. Ingardena 3, 30-060 Kraków,
tel. (012) 663-63-77, wew. 22-08, fax (012) 634-05-15

Biuro Karier Uniwersytetu Jagiellońskiego
– Collegium Medicum

ul. św. Anny 12, Kraków, tel. (012) 422-04-11,
wew. 358

Biuro Karier i Promocji Politechniki Krakowskiej
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków,
tel. (012) 634-36-08, fax (012) 628-20-65,
www.pk.edu.pl

Centrum Karier Akademii Górniczo-Hutniczej
ul. Budryka 3, DS 12 Promyk, 30-325 Kraków,
tel. (012) 617-37-62, fax (012) 637-32-44,
www.ck.agh.edu.pl

Dział Spraw Studenckich oraz Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów Akademii Pedagogicznej
ul. Podchorążych 2, pok. 46B, 30-084 Kraków,
tel. (012) 662-60-41, 662-60-39, fax (012) 637-22-43

Akademickie Centrum Kariery Akademii Ekonomicznej w Krakowie, ul. Rakowicka 16, 31-510 Kraków,
tel. (012) 293-53-52, fax (012) 429-29-44,
www.ae.krakow.pl

polskich studentów będzie rosła.

– Co kwartał przypominamy się pracodawcom, wysyłając do nich informacje o naszej działalności i to procentuje ofertami

praktyk dla studentów – mówi Agnieszka Meres, kierowniczka Biura Karier Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Biuro karier najstarszej polskiej uczelni także przyjmuje

studentów na praktyki. Ich rolą jest wyszukiwanie informacji dotyczących potencjalnych ofert pracy ze wszystkich źródeł – z prasy, radia, telewizji, Internetu itp. Powstaje w ten sposób baza firm, do których warto wysłać CV.

Czasami studenci żalą się, że podczas praktyk nie uczą się nowych rzeczy, zamiast tego parzą herbatę albo kserują dokumenty. – W większości przypadków to, co młody człowiek będzie robił podczas praktyki, w dużej mierze zależy od jego własnej inicjatywy. W największym stopniu korzystają więc osoby pełne inwencji, które same nakłoniły pracodawców do przyjęcia ich na praktykę i zaproponowały im jej przebieg, np. zaoferowały się, że rozwiążą konkretny problem firmy – mówi Agnieszka Meres.

Pracownicy wielu biur karier poszukują ofert praktyk i zatrudnienia dla studentów i absolwentów swojej uczelni, kontaktując się bezpośrednio z pracodawcami.

– Aktualnie dysponujemy 70 ofertami pracy. Student dowolnego kierunku może znaleźć u nas coś dla siebie i odwrotnie: pracodawcy mają ogromny wybór wśród studentów naszych 14 wydziałów – stwierdza Agnieszka Meres.

Ile osób znalazło dzięki działalności biur karier stałe źródło dochodów? Nie wiadomo, ponieważ nie prowadzi się statystyk tego typu.

– Czasami tylko zadzwoni ktoś z podziękowaniem za to, że odpowiedzieliśmy, co napisać w liście motywacyjnym do pracodawcy i dzięki temu znalazł zatrudnienie. To zawsze jest ogromnie miłe – mówią pracownicy biur karier.

(ALEX)

Notatnik psychologa

Kowale swego losu

Gdy tracimy pracę, pierwszą reakcją jest szok. Mobilizuje on większość ludzi do intensywnego poszukiwania nowej pracy. Ten okres trwa jednak najwyżej trzy miesiące. Jeśli pobieramy zasiłek, następuje jeszcze mobilizacja na miesiąc przed wygaśnięciem uprawnień do zasiłku – wiele osób czyni wtedy ponowne starania, by znaleźć stałe źródło dochodów. Potem nadchodzi wyczerpanie i zwykle poddajemy się.

Jednak ludzie działają dość szczególnie – nawet po wyraźnych załamaniach potrafią podnieść się z kolan. Przeciętą osobą wraca do równowagi mniej więcej po pół roku, po roku od wielkiej tragedii. Okoliczności zewnętrzne mogą wywoływać w nas cierpienie i ból, ale powrót do równowagi zależy nie niemal wyłącznie od czynników wewnętrznych, które w dodatku są niezależne od naszej woli. Chęć życia i przetrwania, w którą wyposażony jest każdy żywy organizm, zwykle pokonuje cierpienie w pół roku. Chyba warto o tym pamiętać, gdy przeżywamy naprawdę zły okres w życiu.

Jak można poradzić sobie z sytuacją braku pracy? Co robić, by mimo wszystko zmobilizować się do poszukiwania zajęć?

Przekonaj siebie, że jesteś sprawcą swego losu. Ludzie, którzy tracą pracę, rzadko dochodzą do wniosku, że się do tego przyczynili. Niekiedy, co prawda, mamy do siebie pretensje, ale zamiast myśleć, co możemy naprawić, biadolimy np.: „Dlaczego się nie uczyłem?”. Zwykle też staramy się widzieć przyczynę naszych niepowodzeń w czynnikach zewnętrznych, niezależnych do nas, takich jak: rząd, ekonomia,

brak ofert pracy, zaprzepaszczone przeszłość itd. Takie widzenie świata chroni poczucie własnej wartości, niestety, powoduje też, że nie widzimy, jakie błędy popełniamy (a w związku z tym trudno nam uniknąć ich w przyszłości). Świadomość, że sami jesteśmy sprawcami naszego losu, jest niekiedy nieprzyjemna, ale dzięki niej możemy uniknąć katastrof. Warto uczciwie zastanowić się, czy mogliśmy coś zrobić, by nie utracić pracy, dlaczego akurat nas zwolniono, co trzeba by umieć, lub jak trzeba by działać, aby pracę odzyskać. Często utrata pracy jest rzeczywiście spowodowana okolicz-

nościami zewnętrznymi. Mimo to, dopóki będziemy myśleć, że nie jesteśmy w stanie nic na to poradzić – będzie nam bardzo trudno dostosować się do nowych warunków.

Myślimy o nowej pracy w jak najszerszych kategoriach. Niektórzy ludzie, gdy poszukują pracy, bardzo dokładnie określają, co chcą zrobić, a czego nie chcą. Taka strategia powoduje jednak, że wiele możliwych ofert nas omija. Dlatego warto planować przyszłą pracę w kategoriach jak najszerszych – np. zamiast myśleć „jestem malarzem” – „mogę wykonywać pracę fizyczną na budowie albo gdzieś indziej”. Im szersze kategorie, tym więcej ofert będzie nam odpowiadało.

Próbujmy jak największej ilości sposobów poszukiwania pracy – gazety, ogłoszenia i wysyłanie listów, telefonowanie i osobisty kontakt, przeszukiwanie Internetu, rozmowa ze znajomymi i biura pracy. Im więcej pomysłów przyjdzie nam do głowy, tym lepiej.

Warto zdobywać nowe umiejętności. Nawet wtedy, gdy mamy pracę. Bywa, że gdy pracujemy, to przestajemy się rozwijać i uczyć. Jeśli wykorzystujemy choć część swojego wolnego czasu na nabywanie nowych kwalifikacji, utrata pracy grozi nam w coraz mniejszym stopniu. Im więcej umiemy, tym bardziej prawdopodobne jest, że uda się nam wydestakować nawet z poważnych tarapatów. To dlatego ekonomiści mówią: „Lepiej dostać wędkę niż rybę”.

MARCIN FLORKOWSKI

Różne

OBWIESZCZENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział VI-II Gospodarczy ds. upadłościowo-układowych podaje do publicznej wiadomości, że postanowieniem z dnia 15 października 2003 r. do sygn. akt U-69/98/S ukończono postępowanie upadłościowe wobec upadłego Przedsiębiorstwa Przewozu Państwowej Komunikacji Samochodowej w Krakowie.

13874003C

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji CIGNA STU S.A. Oddział w Krakowie mający swoją siedzibę w Krakowie, ul. Basztowa 1, unieważnia z dniem niniejszego ogłoszenia polisę ubezpieczeniową – **Certyfikat Zielonej Karty PL/26/0128464.**

Osoby oferujące sprzedaż ubezpieczenia na podstawie wyżej wymienionej polisy – czynią to bezprawnie, bez wiedzy i zezwolenia TUIR CIGNA STU S.A. Legitymowanie się unieważnioną polisą nie rodzi odpowiedzialności TUIR CIGNA STU S.A.

151503

Zarząd Budynków Komunalnych informuje, że od 7 listopada 2003 r. wywieszony został w siedzibach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych nr 3/4, ul. Wielopole 17A oraz w Zarządzie Budynków Komunalnych, ul. Wielopole 17A na okres 21 dni, wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do użyczenia w trybie bezprzetargowym.

Szczegółowych informacji udziela Zarząd Budynków Komunalnych z siedzibą w Krakowie, ul. Wielopole 17A - Punkt Obsługi Mieszkańców (okienko nr 5) - nr tel. 421-23-97 w. 605.

13821403

STYROPIAN SYSTEMY DOCIEPLEŃ
Pełny asortyment - twardości i grubości

AUSTROTHERM POLSKA **RÖFIX** **BOLIX** system

SKŁADY MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
KRAKÓW, ul. Przewóz 21 tel. (012) 656-32-99
PROSZOWICE, ul. Kolejowa 2 tel. (012) 386-21-44
KOCMYRZÓW 28 tel. (012) 387-10-06

ATRAKCYJNE RABATY!!!

13401003

"RUCH" S.A. w Warszawie Oddział w Krakowie
al. Pokoju 5, 31-548 Kraków

Regon 011063584-00097, NIP 675-000-67-48

ogłasza
pisemny przetarg nieograniczony
na wykonanie:
1. wymiany okien
2. docieplenia i elewacji
w budynku w Tarnowie,
przy ul. Warsztatowej 5

Komplety materiałów niezbędnych do sporządzenia oferty (oddzielnie dla każdego zadania) będą do uzyskania od dnia 20 listopada br. w siedzibie Oddziału, pok. 206, II piętro, tel. (12) 411-21-11 wew 292, w godz. od 9.00 do 13.00 po uiszczeniu opłaty w kasie zamawiającego w wysokości 30 zł +VAT za jeden komplet.

Termin składania ofert upływa dnia
15.12.2003 r. o godz. 9.00.

Pracownik upoważniony do kontaktu z oferentami:
Wojciech Janota, tel. (12) 411-21-11 wew. 297.

Do przetargu nie mają zastosowania przepisy Ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. nr 76 poz. 344 z późniejszymi zmianami).

13646203

Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa
informuje

o wakacie na stanowisku kierownika Żłobka nr 27
w Krakowie, os. Kazimierzowskie 28.

Osoby zainteresowane mogą składać dokumenty w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych, Kancelaria Magistratu, stanowisko nr 6, do 28 listopada 2003 roku. Informacje można uzyskać pod numerem telefonu 61-61-561, 61-61-514.

Zgłoszenie powinno zawierać:

- podanie
- CV
- dokumenty potwierdzające odpowiednie kwalifikacje
- staż pracy
- inne według uznania, np.: referencje, dyplomy ukończonych kursów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2000 r. w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać osoby na stanowiskach kierowniczych w zakładach opieki zdrowotnej określonego rodzaju (Dz. U. z 2000 r. Nr 44, poz. 520 oraz z 2003 r. Nr 99, poz. 918), kierownikiem żłobka może być osoba posiadająca wykształcenie wyższe pielęgniarckie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych i co najmniej 3-letni staż pracy w zawodzie albo osoba posiadająca wykształcenie średnie medyczne i kurs specjalistyczny oraz co najmniej 6-letni staż pracy w zawodzie.

13802603

UNIGIS Kraków

DWULETNIĘ STUDIA PODYPLOMOWE
SYSTEMÓW INFORMACJI GEOGRAFICZNEJ

metodą nauki na odległość

organizuje:

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytetu Jagiellońskiego

&

Institut für Geographie und Geoinformatik
Paris-Lodron-Universität, Salzburg, Austria

Zgłoszenia do 19 grudnia 2003
Rozpoczęcie studiów 15 lutego 2004

Absolwenci uzyskują:
świadczenie ukończenia studiów podyplomowych
Uniwersytetu Jagiellońskiego,
tytuł Master of Science
Uniwersytetu Parisa-Lodrona w Salzburgu

Szczegółowe informacje: Zakład GIS IGI&P UJ,
tel. (012) 423-03-54, e-mail: gislab@gis.geo.uj.edu.pl,
<http://www.unigis.uj.edu.pl>

13896203

Dostajesz dwa razy więcej niż płacisz!

W taryfie **Nowa Era Moja 40 Medium:**

20 = 40

zł za abonament
(24,40 zł z VAT)

darmowych
minut

Siemens MC60
od **49 zł**

Cena telefonu bez aktywacji (bez karty SIM) - 999 zł (1218,76 zł z VAT)

Dodatkowo parasol*

Siemens ST55
od **79 zł**

Cena telefonu bez aktywacji (bez karty SIM) - 1199 zł (1462,76 zł z VAT)

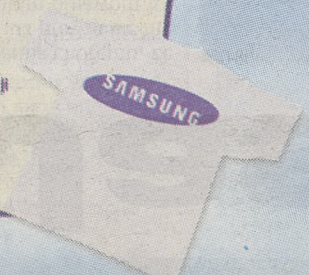
Dodatkowo plecak*

Samsung C-100
od **1 zł**

Cena telefonu bez aktywacji (bez karty SIM) - 849 zł (1036,76 zł z VAT)

Dodatkowo koszulka*

Tylko u nas

Możesz więcej

Szczegółowe warunki oferty promocyjnej dostępne w punktach sprzedaży Era sieci Euro-Phone. * Do wyczerpania zapasów.

13876403

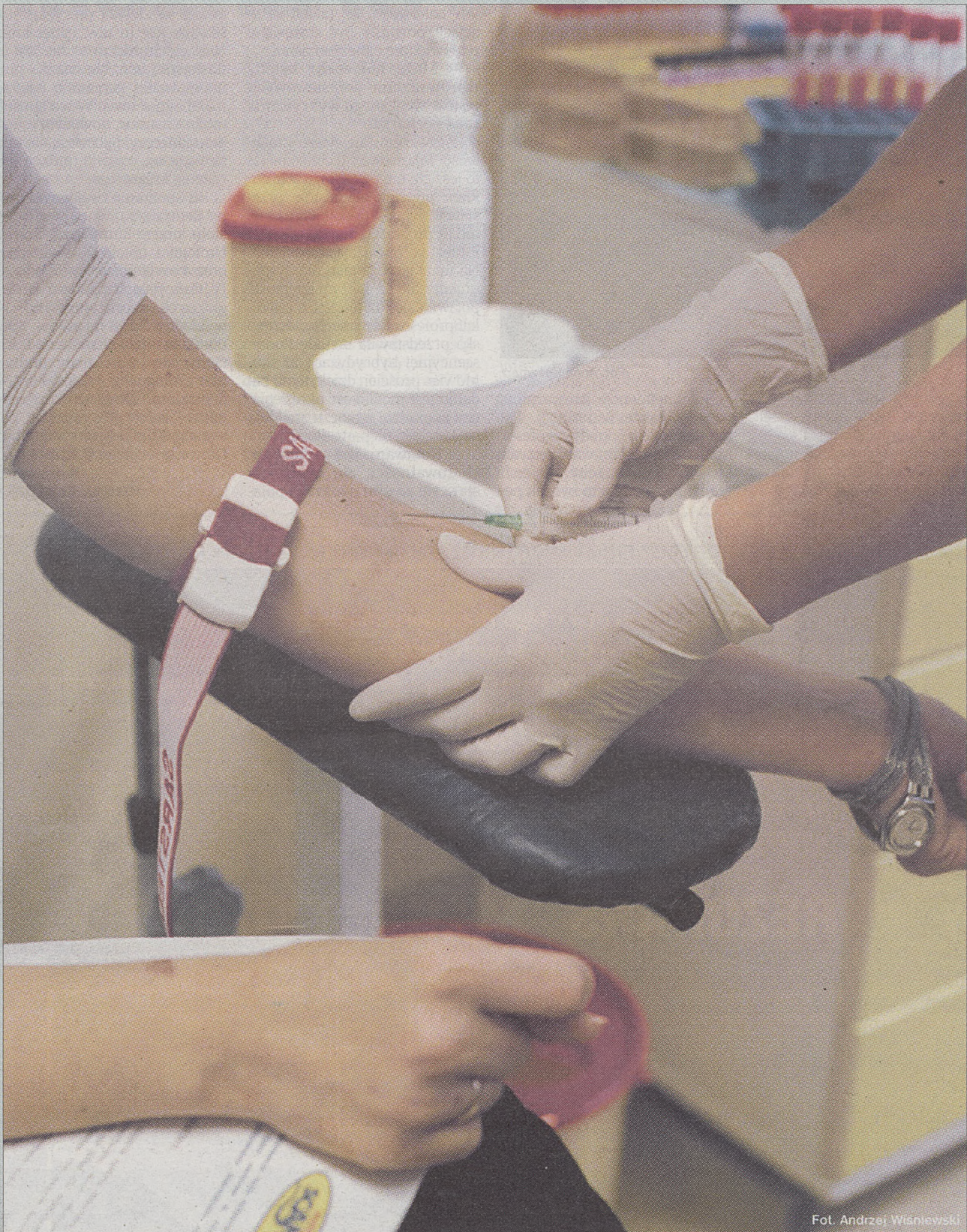
DZIENNIK POLSKI

Bądź Zdrow

Nr 128

MODA • MEDYCYNA • URODA

Czy zachorujesz? Można to sprawdzić!

Fot. Andrzej Wisniewski

Jak przewidują naukowcy, w tym roku w Małopolsce na raka zachoruje kilkanaście tysięcy osób. U dużej części stanie się tak na skutek obciążenia rodzinnego nowotworami złośliwymi.

Pozornie zdrowi ludzie zapadają na choroby nowotworowe w kolejnych pokoleniach, a przyczyna tkwi w ich genach. W Polsce prawie milion osób jest dziedzicznie obciążonych rakiem, w Małopolsce 80 000. Na obecnym poziomie wiedzy, dzięki dynamicznemu rozwojowi diagnostyki molekularnej, można określić tę predyspozycję u osób, w których rodzinach od pokoleń pojawiały się nowotwory. Najczęstszymi nowotworami o podłożu dziedzicznym są rak piersi, jajnika, jelita grubego, płuca, rak tarczycy, rak nerki i czerniak. O tym, jaki rodzaj badania należy wykonać, decyduje lekarz na podstawie wywiadu rodzinnego.

Wadliwy gen

Pionierem zajmującym się określeniem predyspozycji genetycznej w kierunku raka jest w Polsce prof. Jan Lubiński, wybitny onkolog ze Szczecina, założyciel i kierownik Ośrodka Nowotworów Dziecięcych, który przebadał do tej pory kilkanaście tysięcy osób na Pomorzu. Dzięki testom predyspozycji raka w przypadku nosicieli uszkodzonych genów, na długo przed zachorowaniem można zacząć wykonywać odpowiednie badania, które pomogą wykryć chorobę w jej początkowym stadium, ratując pacjentowi życie. W wielu przypadkach odpowiednia profilaktyka może zapobiec rozwojowi nowotworu. Najpowszechniej wykonywanym testem predyspozycji raka jest badanie genu BRCA1, odpowiedzialnego za raka piersi i jajnika. Przyjmuje się, że jedna na 400 kobiet jest jego nosicielką. Często odziedziczyła go po swojej matce i babci, może przekazać go swoim dzieciom. Badanie mutacji w genie BRCA1 powinna wykonać

Dokończenie - str. III

Lekarz radzi

Jaskra

Jaskra, postępująca choroba nerwu wzrokowego o wieloczynnikowym mechanizmie, jest jedną z głównych przyczyn nieodwracalnej utraty wzroku. Lekarze alarmują, że staje się w Polsce chorobą społeczną. Cierpi na nią ok. 200 tys. osób. Jaskry nie można całkiem wyleczyć, ale możliwe jest zahamowanie jej rozwoju w wyniku racjonalnego postępowania terapeutycznego.

Dr n. med. Marta Fejkiel-Hydzyk, specjalista chorób oczu, ordynator Oddziału Chirurgii Oka Wojewódzkiego Szpitala Okulistycznego w Krakowie Witkowicach

Rozpoznanie

Istnieje wiele odmian choroby, a ich patofizjologia i sposoby leczenia są różne. Obecnie obserwuje się bardzo szybki postęp zarówno w badaniach nad mechanizmem neuropatii jaskrowej (uszkodzenia nerwu wzrokowego), jak i w zakresie metod terapeutycznych. Za najistotniejsze uważa się wczesne rozpoznanie i leczenie jaskry, z uwzględnieniem różnorodności jej form oraz licznych ogólnoustrojowych czynników ryzyka, a także zwrócenie uwagi na jakość życia pacjenta.

Jaskry, która w wielu przypadkach nie daje żadnych objawów, możliwe jest dzięki badaniom: ciśnienia wewnątrzgałkowego; uszkodzenia tarczy nerwu wzrokowego; ubytków w polu widzenia; kąta przesączania oka i innych. Na wysokość ciśnienia wewnątrzgałkowego wpływa szybkość wydzielania cieczy wodnistej oraz jej zdolność odpływu z oka. Mają też na nią wpływ inne czynniki, m.in.: pora dnia

Dokończenie - str. V

Naukę pływania dla niemowląt i małych dzieci oraz ćwiczenia ogólnousprawniające w wodzie dla dzieci, młodzieży i dorosłych organizuje:

Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci "Solidarność" w Radziszowie
pani Maria Szafraniec, tel. (012) 275-17-51

12992803

Uzdrowiciel z Filipin
CONSTANCIO Manglan
pomaga w leczeniu chorób trudnych i przewlekłych.
Układ krążenia, kręgosłup, guzy, układ nerwowy.
Przyjmuje w Krakowie
22 XI, 6, 20 XII.

Tel. 022/679-22-47,
0605-324-865, 0505-172-040

NZOZ DETEOMED
SPECJALISTYCZNY
OŚRODEK LECZENIA
RAN I OWRZODZEŃ
Rejestracja - telefon 265-24-90.
Wizyty domowe
Kraków, ul. Białoruska 15, pokój 24A
(budynek przychodni).

12410403

STOMATOLOGIA
PEŁNY ZAKRES USŁUG
ul. Lubelska 18
godz. 14.00 - 21.00
tel. 632-32-32

11662303

REKLAMA PŁATNA • REKLAMA PŁATNA

ALERGIE I INNE CHOROBY POKONANE

O metodzie BRT dowiedziałam się, gdy z mężem postanowiliśmy pomóc teściowi, który cierpiał na reumatyzm. Choroba dotknęła go tak poważnie, że przez dwa tygodnie praktycznie nie wstawał z łóżka. Przy każdym stąpieniu odczuwał dotkliwe bóle w kolanach i stopach. Po dziesięciu terapiach dolegliwości minęły jak ręką odjął. Teraz teść tańczy i podskakuje, pokazując znajomym w jak świetnej jest formie.

Miałam tuszującą się skórę, czerwone plamy, ropiejące ranki. Ci, którzy tego nie doświadczali, nie są w stanie zrozumieć, co to za cierpienie. Nie kończące się wizyty u specjalistów, w gabinetach, poradniach, szpitalach. Nie mogłam jeść białka, a w związku z tym nabiąłu, mięsa, ryb, mąki i wszystkich jej przetworów.

Największym ciosem dla mnie była wiadomość, że moja córka Agata jest takim samym alergikiem. Dowiedziałam się o BRT i ponoć rewelacyjnej terapii biorezonansowej i spróbowałam.

Dziś pani Beata śmieje się, że jest żywą reklamą naszego gabinetu i pokazuje ręce bez wysypki i ran, które niedawno jeszcze miała. Po alergii nie zostało śladu. Ona i jej córka są zdrowe.

Takich żywych reklam są już setki. Ludzi wyleczonych z alergii, cukrzycy, egzem, tarczycy, nerwic, astmy, chorób zwyrodnieniowych stawów i kręgosłupa, układu krążenia, serca, nad-

i niedociśnienia tętniczego, chorób wrzodowych żołądka i dwunastnicy, dróg oddechowych, braku odporności i wielu innych.

Obserwujemy teraz właśnie, w czasie wielkiej agresji rozmaitego typu alergenów pokarmowych, wziewnych, zwłaszcza zaś pyłków traw i drzew - przypadki szybkiej i wyraźnej ulgi, jaką przynosi odczulanie alergii za pomocą BRT. Najlepszy okres na odczulanie alergenów wziewnych i pyłków traw i drzew to właśnie jesień i zima, ponieważ brak kontaktu z danymi alergenami daje prawie 100% skuteczności odczulania.

Co ważne, jest to leczenie bez lekarstw, bezbolesne i bez skutków ubocznych.

Ludzie różnie przyjmują to, co robimy. Niektórzy z niechęcią, inni z nadzieją. Wielu przychodzi podziękować. Spróbować może każdy. Wystarczy uwierzyć.

Aparat BRT jest bezpieczny, posiada wydany dla niego najwyższy europejski certyfikat ISO 9002 dla sprzętu medycznego.

25% ZNIŻKI dla EMERYTÓW,
RENCISTÓW I DZIECI
RZUĆ PALENIE
REWELACYJNE EFEKTY
w likwidacji nałogu nikotynowego.
PROMOCJA!

UWAGA! JEDNA TERAPIA BEZPŁATNA

GABINET I INFORMACJA:
KRAKÓW, al. Słowackiego 60
tel. (012) 632-78-47

13492803B

Zdrowe zatoki

Poradnik „Dowiedz się, czy Twój ból głowy nie jest bólem zatok” z a w i e r a wiele informacji obja-
śniających w przystępny sposób, czym są zatoki przynosowe, jakie wyróżniamy rodzaje zapalenia zatok, ich przyczyny i objawy. Wskazuje, jak ważna jest profilaktyka oraz zapozna-
je nas z rodzajami badań podczas wstępnej diagnozy schorzenia. Na Czytelników, którzy zadzwonią dziś w godz. 12 - 12.30 na nr 61-99-108, czeka w redakcji „DzP” 20 egzemplarzy poradnika.

Konkurs z SVR

Specyficzna odpowiedź

Oto laureaci I edycji konkursu z Laboratorium SVR: 1. Iwona Kuś z Krakowa, 2. Agnieszka Jarosz z Liszek, 3. Halina Mordawska z Gorlic, 4. Halina Karaś z Nowego Sącza, 5. Bronisława Tomana z Krakowa. Nagrody do odbioru w Dziale Marketingu „Dziennika Polskiego” od poniedziałku do piątku w godz. 8 - 16.

Bądź Zdrow

MODA I MEDYCYNA I UROLOGIA

Redaktor wydania:
DOROTA DEJMEK

tel. (012) 61-99-108
ddejmek@dziennik.krakow.pl

W Stanach Zjednoczonych udało się w znacznym stopniu obniżyć umieralność z powodu raka gruczołu krokowego. W jaki sposób?

– Jedną z podstawowych spraw w leczeniu nie tylko raka stercza, ale nowotworów w ogóle jest wczesne wykrycie choroby. Za sukces amerykańskich lekarzy odpowiedzialne były przede wszystkim badania przesiewowe, które w Stanach Zjednoczonych wdrożono na wielką skalę. Również w Polsce wprowadzane są takie badania, ale na razie to jedynie pierwsze jaskółki. Podkreślam, że każdy mężczyzna, który przekroczył 50. rok życia, powinien dwa razy w roku wykonać badanie PSA i ewentualnie udać się na konsultację do urologa.

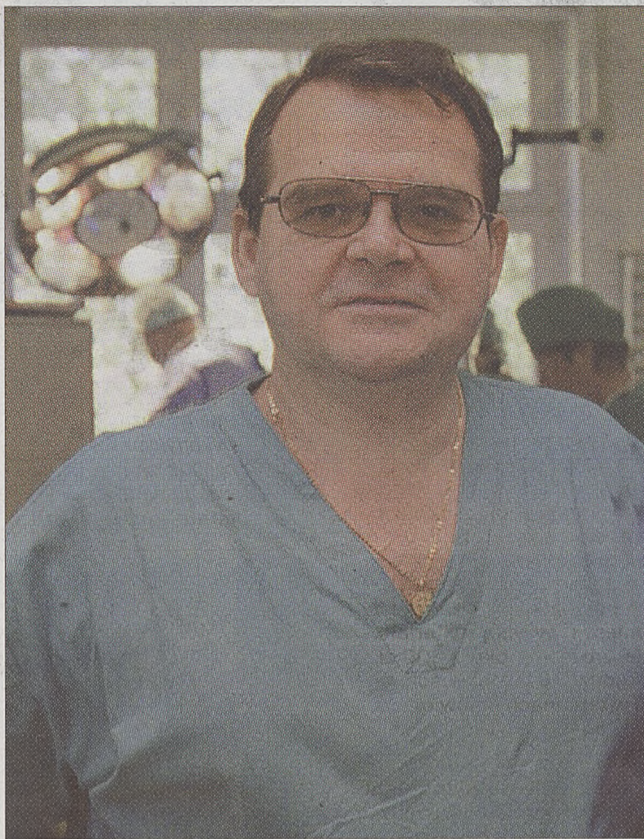
– Podczas zakończonych niedawno w Krakowie IV Galicyjskich Spotkań Urologicznych oraz III Spotkania Urologów Europy Centralnej wyjątkowo wiele czasu poświęcono właśnie rakowi stercza.

– Rzeczywiście, był to temat numer jeden. Mówiliśmy przede wszystkim o nowych możliwościach leczenia tej choroby. Często podczas stosowanej terapii hormonalnej powstają komórki odporne na działanie hormonów. Gdy zaczynają one dominować, szanse wyleczenia stają się mniejsze. Profesorowie z Wiednia przedstawili zupełnie nowe schematy chemioterapii, które są skuteczne w takich wypadkach. To wielka szansa dla pacjentów. Z zaprezentowanych podczas kongresu badań wynika również, że leczenie za pomocą brachyterapii, czyli miejscowego wszczepiania radioaktywnych izotopów, mimo że pozwala na uniknięcie rozle-

Nowe metody leczenia

Jaskółki urologii

Rozmowa z prof. ZYGMUNTEM DOBROWOLSKIM, kierownikiem Kliniki Urologii Collegium Medicum UJ

Fot. Anna Kaczmarz

głej operacji, nie daje tak dobrych efektów, w ocenie 7-letniej, jak usunięcie prostaty.

– Zachorowalność na nowotwory wzrasta. Chorują także ludzie coraz młodsi.

– Te tendencje zauważamy, niestety, także w urologii. Pamiętam czasy, kiedy profesor Michałowski wzywał wszystkich asystentów, żeby obejrżeli rzadki przypadek: to był rak pę-

cherza u mężczyzny około czterdziestki. W tym wieku rak pęcherza występował incydentalnie. Obecnie próg wiekowy obniżył się o 20 lat. Dziś chorują ludzie w wieku 20 - 30 lat. Najmłodszy nasz pacjent ma 21 lat. Najprawdopodobniej odpowiada za to stan naszego środowiska, coraz większe zanieczyszczenie. Rak pęcherza coraz częściej występuje także jako choroba zawodowa: u malarzy, lakierników, pracowników przemysłu chemicznego, gumowego lub naftowego. W takich sytuacjach powinny być stosowane odpowiednie zabezpieczenia.

– Może konieczne byłoby wprowadzenie przesiewowych testów wczesnego wykrywania raka pęcherza?

– Owszem, ale nasze możliwości finansowe i techniczne na to jeszcze nie pozwalają. Warunkiem powodzenia testów przesiewowych jest odpowiednia metoda: prosta, tania, skuteczna i niezbyt obciążająca pacjenta. Na razie jeszcze taką nie dysponujemy, ale na naszym kongresie pojawiła się już pierwsza jaskółka: profesor Romana Tomaszewskiego przedstawiła metodę fluorescencyjnej hybrydyzacji in situ. Mówiąc prościej, dzięki temu badaniu jest możliwość określenia, czy w osadzie z moczu znajdują się komórki nieprawidłowe.

– Notowany jest wzrost zachorowalności, ale medycyna stara się za nim nadążyć i poja-

wiają się coraz skuteczniejsze metody leczenia.

– Na szczęście. Jeszcze do niedawna większość pacjentów z rakiem nerki, u których czop nowotworowy wrastał przez żyłę główną dolną do serca, była praktycznie skazana na śmierć. Obecnie, jeżeli nie mają rozsia-
nych przerzutów, np. do wątroby albo do płuc, operujemy ich z całkiem dobrym rezultatem. Jest to możliwe dzięki doskonałej współpracy z Kliniką Kardiologii Collegium Medicum UJ, kierowaną przez profesora Jerzego Sadowskiego.

– Jedną z sesji odbywała się pod hasłem „state of art”. Podczas niej prezentowane były najwybitniejsze osiągnięcia sztuki medycznej.

– Myślę, że to był hit tych spotkań. Prof. Petrovic z Los Angeles zaprezentował metodę radiochirurgii stereotaktycznej. Pozwala ona na usuwanie guzów z niezwykłą precyzją. Stosowany jest tu tzw. cyber knife (nóż elektroniczny) – nie jest to dosłownie nóż, ale wiązka promieniowania gamma o bardzo małej ogniskowej. W ten sposób można usuwać nowotwory nerki, nadnerczy, pęcherza, ale także wątroby, trzustki, mózgu lub rdzenia kręgowego.

III Spotkanie Urologów Europy Centralnej przygotowane zostało przez Europejską Szkołę Urologii i objęło 10 wykładów oraz 4 sesje posterowe. Podczas IV Galicyjskich Spotkań Urologicznych zaprezentowano 30 wykładów i 138 referatów. Spotkania te miały charakter edukacyjny, ale także miały promować urologów z Polski i Europy centralnej. Obydwa kongresy odbyły się w 75. rocznicę powstania Kliniki Urologii Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie.

Rozmawiała
JOANNA SIERADZKA

PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY • PORTRET FIRMY

"SIGNA PROFILE" 0,2 T

Praktyczną zaletą systemu otwartego rezonansu magnetycznego jest możliwość badania pacjentów cierpiących na klaustrofobię. Aparaty te wykorzystuje się z wielkim powodzeniem w celu wykonywania badań rezonansem magnetycznym u małych dzieci, starszych ludzi, niespokojnych pacjentów, którzy wymagają sedacji lub narkozy ogólnej prowadzonej przez lekarza anestezjologa.

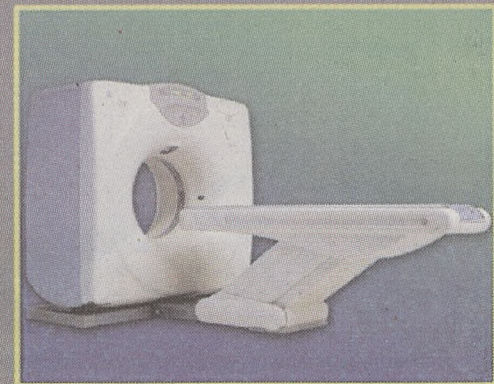
Swobodny dostęp do pacjenta, obecność lekarza lub rodziny pacjenta w trakcie badania rezonansem magnetycznym gwarantuje pacjentom bezpieczeństwo, wyższy komfort i mniejszy stres.

REZONANS MAGNETYCZNY

Badanie tomografem komputerowym jest obecnie podstawową metodą diagnostyczną w ocenie postępów i monitorowaniu skuteczności leczenia schorzeń nowotworowych, zapalnych oraz innych przyczyn w obrębie:

- ośrodkowego układu nerwowego
- struktur kręgosłupa i kanału kręgowego
- narządów klatki piersiowej (płuc, śród-piersia oraz dużych naczyń i serca)
- narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej
- struktur gardła i krtani
- tkanek miękkich szyi
- struktur anatomicznych piramid kości skroniowych (uszu)
- struktur oczodołów
- przysadki mózgowej
- zatok obocznych nosa
- układu kostno-stawowego

TOMOGRAM KOMPUTEROWY

"HISPEED CT/e DUAL"

30-011 Kraków

Wrocławska 53

/budynek WSK/

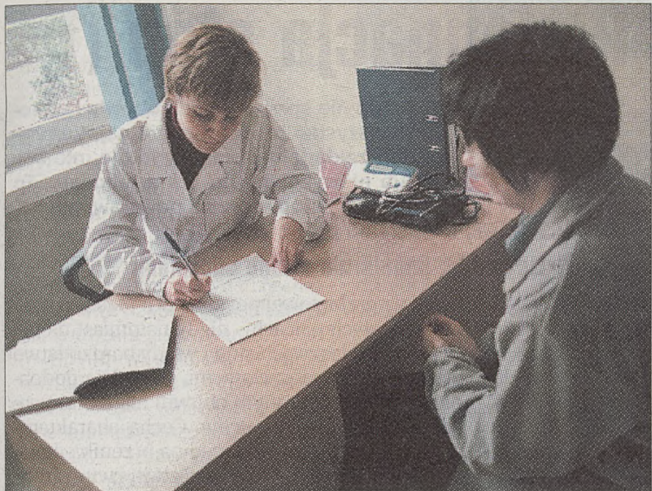
www.scanmed.pl

ZAPRASZAMY

pon - pt od 8.00 do 20.00 sobota od 8.00 do 14.00

rejestracja: tel. 631 91 41

rejestracja po godz. 20:00 tel. 412 36 93

Czy zachorujesz? Można to sprawdzić!

Dokończenie ze str. I

każda kobieta, która chorowała na raka piersi przed 50. rokiem życia lub jajnika bez względu na wiek. Badanie to powinny przeprowadzić też najbliższe krewnych kobiet, bowiem mogły ten uszkodzony gen odziedziczyć. W przypadku nosicielki mutacji w genie BRCA1 przyjmowanie w młodym wieku antykoncepcji hormonalnej może znacznie przyspieszyć rozwój nowotworu. Jednak, jak uważa prof. Lubiński, możliwość poddania się testom genetycznym powinny mieć nie tylko kobiety z rodzin zagrożonych rakiem – również wśród kobiet, w rodzinie których nikt nie chorował lub przypadki raka były sporadyczne, odkrywają się zmutowany gen, odziedziczony prawdopodobnie po ojcu.

RS Genetica i Centrum Medyczne Multi Scanmed, Kraków, ul. Wrocławska 53, do końca bieżącego roku zapewniają wykonanie testów genetycznych w kierunku obciążenia rakiem piersi oraz rakiem jajnika po bardzo promocyjnych cenach. Aby poddać się badaniom, należy spełniać określone kryteria, które podczas konsultacji weryfikuje lekarz z poradni. Testy, wykonywane z krwi, przeprowadzają szcześniscy naukowcy. Jedyny koszt, jaki poniesie pacjentka, związany jest z konsultacjami specjalisty, pobraniem i wysyłką materiału. Od nowego roku badanie to będzie droższe o około 300 zł. Poradnia czynna jest w czwartki w godz. 16 – 19 i w soboty w godz. 10 – 14. Lekarze przyjmują w terminach umówionych wcześniej. Informacja tel. (012) 631-54-05, 631-54-06.

kiem dostępne były jedynie dla nielicznych, a większość osób kwalifikujących się do takich badań po prostu o nich nie wie. Na Pomorzu o testach słyszał prawie każdy, akcje informacyjne prowadzone są w lokalnych gazetach i oddziałach telewizyj-

Centrum Medycznym Multi Scanmed, które zapewnia pełne zaplecze medyczne, włączyły się w akcję profilaktyki nowotworów złośliwych. Oprócz badania piersi, nauki samobadania i wczesnej diagnostyki wielu typów nowotworów, będzie tam można wykonać testy predyspozycji genetycznej w kierunku różnych typów raka.

RS Genetica oraz Multi Scanmed współpracują z najlepszymi ośrodkami diagnostycznymi w Polsce i Europie. Jednym z nich jest Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie. Obecnie, dzięki zaangażowaniu profesora Jana Lubińskiego, istnieje możliwość wykonania w Małopolsce

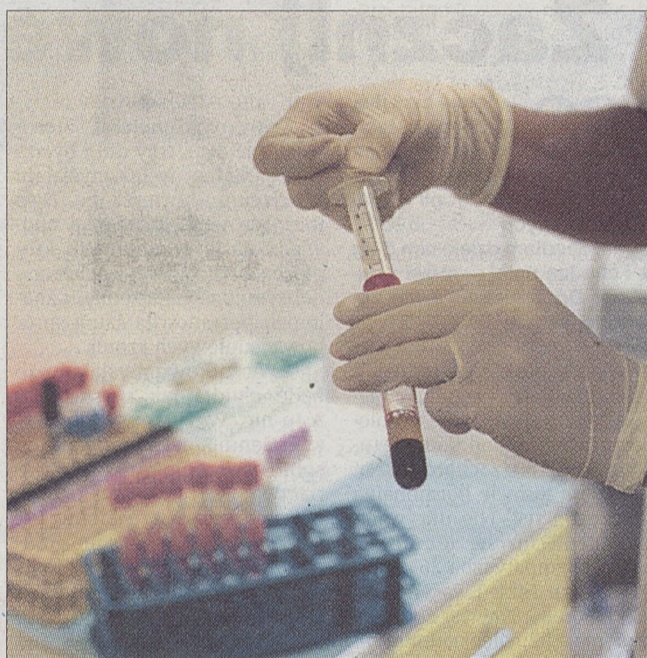
testów w kierunku obciążenia nowotworem piersi i jajnika (BRCA1)

Badanie to przeprowadza zespół szczecińskich naukowców bezpłatnie. Testy wykonuje się z krwi. Osoby poddające się badaniu muszą jednak spełniać określone kryteria, które są weryfikowane podczas konsultacji z lekarzami Centrum Medyczne-

go. - *Pragniemy rozpropagować potrzebę wykonywania tych badań, szczególnie że obecne warunki pozwalają na ich wykonanie bezpłatnie. Jedyny koszt*

W naszej ofercie są również testy obciążenia genetycznego chorobą Alzheimer, różnymi typami nowotworów złośliwych i innymi chorobami dziedzicznymi. Zapewniamy również wsparcie psychologiczne dla chorych na choroby nowotworowe i ich rodzin oraz wysoko wykwalifikowaną pielęgniarską opiekę domową nad najcięższymi chorymi.

Lekarze z Multi Scanmedu i RS Genetica zamierzają ponad-

związany jest z konsultacją specjalisty (obecnie 60 zł), pobraniem i wysyłką materiału oraz ponowną konsultacją w celu interpretacji wyniku, wydania zaleceń i ewentualnego wsparcia ze strony naszego psychologa – mówią przedstawiciele RS Genetica. - *Należy podkreślić, że jedynie do końca tego roku badania w kierunku obciążenia rakiem piersi i jajnika będą wykonywane w tak korzystnych cenach; od stycznia nowego roku koszt tego badania znacznie wzrośnie.*

to przeanalizować wypełnione przez pacjentki ankiety, które pozwolą wyłonić zagrożone rakiem rodziny i zaproponować im najbardziej odpowiednią profilaktykę. Każdy, kto chciałby się dowiedzieć, czy w jego przypadku istnieje ryzyko, że jest rodzinnie obciążony nowotworem złośliwym, może wypełnić taką ankietę. Dostępna jest ona w Centrum Medycznym Multi Scanmed oraz na stronie internetowej www.genetica.pl (DD) Zdjęcia Andrzej Wiśniewski

Nowości

Na kłopoty – Chlorella

Lecznice i odżywcze działanie glonów znali już starożytni, a na Dalekim Wschodzie do dziś są podstawowym składnikiem pożywienia. Na kłopoty ze zdrowiem i urodą dobrym rozwiązaniem jest Chlorella – naturalna sproszkowana alga słodkowodna, zawierająca wielkie ilości białka, chlorofilu, witamin i składników mineralnych. Chlorella m.in. normalizuje wydzielanie soków trawiennych, przyspiesza i reguluje metabolizm. Poprawia krążenie krwi, jej krzepliwość, a także pracę serca. Pomaga też w zwiększeniu czerwonych ciałek krwi, jest niezastąpiona w walce z chorobą wieńcową, miażdżycą i anemią. Cena 200 tabletek – 32 zł; 500 – 68 zł.

Dużo witamin, mało kalorii

Nowe masło Extra Mazurskie firmy Asco mogą jeść dzieci, młodzież oraz dorośli dbający o linię i o zdrowie serca. Masło, dzięki obniżonej zawartości tłuszczu i cholesterolu, zalecane jest w każdej diecie. Tłuszczu w kostce jest tylko 55 proc., kalorii 515, sporo witamin A, D i E oraz białka, a domieszka świeżego, utwardzonego oleju słonecznikowego powoduje, że produkt zawiera również nienasycone kwasy tłuszczowe. Ze względu na wyjątkową dbałość o warunki i proces produkcji producent masła, jako jeden z nielicznych w Polsce, otrzymał certyfikaty Unii Europejskiej, które umożliwiają wprowadzenie wyrobu na rynek unijny. Nie zawiera konserwantów i sztucznych barwników. Cena ok. 2,59 zł.

Witalność i odporność

Jeśli skarżysz się na zaburzenia snu, drażliwość, osłabioną odporność organizmu, może to być znak, że brakuje ci witaminy E. Nowy preparat Vitole E, zawierający naturalną witaminę E, uzupełni ten niedobór. Dzięki temu możemy zapobiec zmniejszeniu stabilności błon komórkowych organizmu, a więc i skłonnościom do zakażeń i przewlekłych schorzeń. Vitole E ochroni nas także przed atakami wolnych rodników tlenowych oraz przed ryzykiem wystąpienia chorób układu krążenia, takich jak miażdżycy, choroba niedokrwienne serca, zawał. Cena 30 kapsułek 5 – 6 zł.

Akcja profilaktyki nowotworów

Do niedawna testy genetyczne w kierunku obciążenia ra-

nym; w Małopolsce nikt o tym nie mówi. Od połowy listopada, jako jedyna w Małopolsce, firma RS Genetica wraz z krakowskim

Centrum Medycznym Multi Scanmed, które zapewnia pełne zaplecze medyczne, włączyły się w akcję profilaktyki nowotworów złośliwych. Oprócz badania piersi, nauki samobadania i wczesnej diagnostyki wielu typów nowotworów, będzie tam można wykonać testy predyspozycji genetycznej w kierunku różnych typów raka.

AR MEDICA Przychodnia Zdrowia Rodziny
Konsultacje Specjalistów Wszystkich Dziedzin
Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 423-38-34, 633-18-67, pn.-pt. 8.00-19.00
www.ars-medica.com.pl

- Chirurgia plastyczna i ortopedyczna
- Zabiegi onkologiczne i urologiczne
- Stomatologia
- * ECHO SERCA * MEDYCYNĄ PRACY
- * BADANIA ANALITYCZNE
- * USG - EKG WYSŁKOWE

Szanowni Państwo
Centrum Medycyny Profilaktycznej Sp. z o. o.
przy ul. Komorowskiego 12 w Krakowie
zaprasza do skorzystania z usług nowo otwartych poradni w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia:

- poradnia pulmonologiczna z badaniem spirometrycznym,
- poradnia alergologiczna (testy skórne, oddechowe, inne)
- poradnia onkologiczna (markery nowotworowe, mammografia, badanie USG)
- poradnia chirurgii urazowej
- poradnia urologiczna (PSA, USG)
- w ramach istniejącej już poradni zdrowia psychicznego prowadzony jest program profilaktyczny zwalczania nałogu nikotynowego lekiem Zyban.

Rejestracja telefoniczna:
tel. 421-13-01, 421-23-66 w. 301, 385,
e-mail: sekretariat@cmp.leczenie.com www.cmp.leczenie.com

CM CENTRUM MEDYCZNE LIM
LIM MEDICAL CENTER

ZAPRASZAMY DO NOWEJ PRZYCHODNI KRAKÓW, Stare Herbewo, Al. Słowackiego 64

- porady lekarzy specjalistów
- zabiegi pielęgniarstwa i szczepienia ochronne
- badania diagnostyczne
- medycyna pracy
- wizyty domowe 24h/7 dni w tygodniu

(12) **632 90 77**
cm.ed.krakow@cm-lim.com.pl
www.cm-lim.com.pl

PROFESJONALNA OPIEKA MEDYCZNA W CAŁYM KRAJU

ISO 9001:2000
UKAS
FAIR PLAY 2002
MEDAL EUROPEJSKI
Włoskie
2002

13231803

12583103

13152003

Lekarz radzi

Jaskra

Dokończenie ze str. 1
(najwyższe ciśnienie jest w godzinach rannych); rytm serca; ciśnienie tętnicze krwi itd.

Uszkodzenie tarczy nerwu wzrokowego występuje u pacjentów w różnych okresach choroby. Z tego też powodu, rozpoznając jaskrę i rozpoczynając jej leczenie, ustala się tzw. ciśnienie docelowe – średni poziom ciśnienia wewnątrzgałkowego, który zapobiega dalszemu uszkodzeniu jaskrowemu.

Ubytki w polu widzenia są wynikiem uszkodzenia nerwu wzrokowego i układają się na tyle charakterystycznie, że na tej podstawie łatwo można obserwować skuteczność leczenia i ewentualną progresję choroby. Natomiast badanie kąta przesączania cieczy wodnistej oka pozwala na weryfikowanie różnych typów jaskry. Rozróżnia się wśród nich jaskrę wrodzoną (rozwojową) i nabytą (otwartego i zamkniętego kąta), pierwotną lub wtórną. Jaskra może występować w różnym wieku, np. jaskra wrodzona może ujawniać się tuż po urodzeniu. U niemowląt tzw. woloocze – duże oczy niemowlęcia, powinny zwrócić uwagę rodziców oraz lekarza i być poddane szczegółowym badaniom. Najczęściej występująca

jaskra pierwotna

jest jedną z głównych przyczyn nieodwracalnej ślepoty, ponieważ początek tej choroby jest skryty. Podstępność jaskry polega m.in. na tym, że pacjent początkowo nie odczuwa żadnych lub ma niecharakterystyczne dolegliwości, takie jak np.: przejściowe bóle głowy, które przypisuje migrenie lub zmianom w kręgosłupie; okresowe pogorszenie widzenia; pieczenie i łzawienie oczu; nadwrażliwość na światło itp. Czasem dopiero przypadkowe zamknięcie jedne-

go oka uświadamia choremu, że drugim okiem już prawie nic nie widzi. Jeżeli takim objawom towarzyszą tzw. czynniki wzmożonego ryzyka: rodzinne występowanie jaskry, choroby układu krążenia, zaburzenia hormonalne, cukrzyca, krótkowzroczność i wiek powyżej 40 lat – należy skontrolować poziom ciśnienia wewnątrzgałkowego i stan tarczy nerwu wzrokowego. Badania takie powinny być również przeprowadzane u wszystkich osób powyżej 40. roku życia, które zgłosiły się do okulisty z innych przyczyn, np. po dobór okularów w tzw. starczowzroczności. Przy rozpoznaniu jaskry bardzo ważne jest zarówno określenie jej rodzaju (różnice w leczeniu zachowawczym i chirurgicznym), jak też rozmowa z chorym i jego rodziną, aby uświadomić, że jest to choroba przewlekła, często postępująca mimo prowadzonej terapii, wymagająca stałego leczenia i częstych badań okulistycznych.

Leczenie

Celem leczenia jaskry jest zapewnienie odpowiedniej jakości życia pacjenta. Jakość życia jest dla pacjentów najważniejsza, a mogą ją utracić z wielu powodów, m.in. samego faktu **rozpoznania** jaskry – przewlekłej choroby doprowadzającej czasem do ślepoty; **obniżenia funkcji** narządu wzroku; **niedogodności** związanych z leczeniem; **ubocznymi** efektami leczenia, a także **kosztami** związanymi

Fot. Anna Kaczmarz

z leczeniem. Pacjent musi pamiętać o stałym stosowaniu leków, w regularnych odstępach czasu, co dla ludzi aktywnych zawodowo jest pewnym dyskomfortem, a dla osób starszych, często z towarzyszącymi zmianami stawowymi, drżeniem rąk, miazdżycą stanowi duży problem. Leki przeciwjaskrowe wpływają na obniżenie ciśnienia wewnątrzgałkowego, ułatwiają odpływ cieczy wodnistej z oka,

poprawiają przepływ krwi w tarczy nerwu wzrokowego. Niektóre z nich jednak pogarszają widzenie, np. poprzez zwężenie źrenicy, mogą być źle tolerowane przez pacjenta, mają niekiedy działanie uboczne. Leczenia nie wolno jednak przerywać. Można natomiast zmieniać terapię, np. podawać leki o innym stężeniu i w dłuższych odstępach czasu, a wobec braku skuteczności jednego leku zastąpić go innym lub

zastosować kombinację kilku leków. Właściwie prowadzone leczenie zachowawcze może w znacznym stopniu zahamować postęp choroby i nie doprowadzić do utraty wzroku. Wobec niepowodzeń w leczeniu farmakologicznym należy zaproponować pacjentowi leczenie chirurgiczne – przy użyciu lasera lub metodą mikrochirurgiczną – polegające na wytworzeniu nowych dróg odpływu cieczy wodnistej z oka. Wykonanie zabiegów przeciwjaskrowych z użyciem najnowocześniejszych technik jest w miarę bezpieczne i pozwala na uzyskanie i utrzymanie niższego ciśnienia wewnątrzgałkowego o mniejszej zmienności w ciągu doby. Dzięki temu pacjent może być uwolniony od stałego stosowania leków, musi jednak pozostawać pod stałą kontrolą lekarza.

W Polsce obowiązują zasady prowadzenia chorych na jaskrę wypracowane przez lata własnych doświadczeń oraz powstałe w oparciu o propozycje licznych towarzystw naukowych, a zwłaszcza Europejskiego Towarzystwa Jaskrowego. Organizowane są liczne posiedzenia, kursy i zjazdy naukowe poświęcone jaskrze, na których szkoli się lekarzy specjalizujących się w okulistyce, a także okulistów. Wydawane są broszury i ulotki adresowane do pacjentów i ich rodzin. Od wielu lat w Polsce istnieją tzw.

książeczki chorego na jaskrę,

w których zawarte są indywidualne informacje dotyczące: rodzaju jaskry, przebiegu dotychczasowego leczenia zachowawczego oraz operacyjnego, stanu narządu wzroku, notowane są również dane z kolejnych wizyt: ostrość wzroku, pole widzenia, poziom ciśnienia wewnątrzgałkowego, stan nerwu wzrokowe-

go, aktualne leczenie zachowawcze obu oczu, ewentualne propozycje leczenia w przyszłości i terminy dalszych kontroli. W książeczkach, w przystępny sposób opisano istotę choroby oraz zawarto uwagi dotyczące trybu życia chorego. Chory na jaskrę powinien nosić książeczkę ze sobą, ponieważ daje ona informacje o aktualnym stanie jego choroby, umożliwia mu szybki zakup leków przeciwjaskrowych, informuje innych lekarzy specjalistów o stosowanych lekach i ich działaniach ubocznych lub o przeciwwskazaniach do stosowania innych leków.

Wskazania

Pacjenci z jaskrą mogą i powinni być przyjmowani przez lekarzy okulistów w pierwszej kolejności, zwłaszcza w przypadku pojawienia się niepokojących objawów. Wystąpienie ostrych objawów, takich jak: znaczne obniżenie ostrości wzroku, światłowstręt, wymioty, silne bóle głowy wymaga natychmiastowego leczenia, a nawet hospitalizacji (ten stan może być czasem mylony z ostrymi objawami innych chorób).

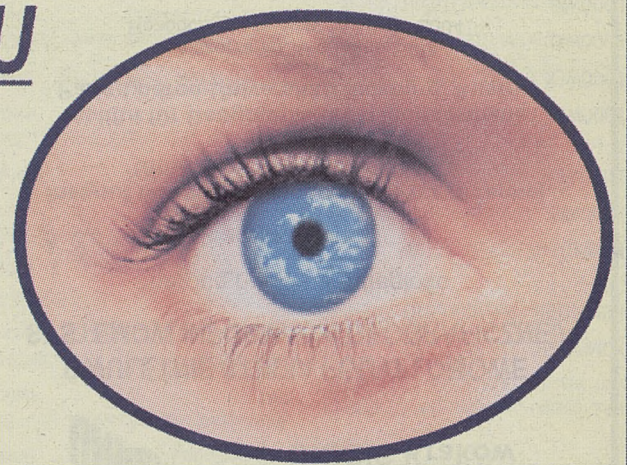
W leczeniu bardzo istotny jest stały kontakt pacjenta i jego najbliższych osób z lekarzem. Ogromne znaczenie ma również szczerza deklaracja chorego, dotycząca zaakceptowania przez niego lub odrzucenia proponowanego przez lekarza sposobu terapii. Leczenie jaskry jest kłopotliwe, ale musi być prowadzone rygorystycznie. Uczciwe przyznanie się pacjenta do nieprzestrzegania wskazań terapeutycznych – z różnych, często niezależnych od niego przyczyn – może skłonić lekarza do zaproponowania innego sposobu leczenia, np. operacyjnego.

Wysłuchała:
DANUTA ORLEWSKA

Zabiegi okulistyczne o najwyższym standardzie

LASEROWA KOREKCJA WAD WZROKU

- nowoczesna metoda korygująca:
- krótkowzroczność • dalekowzroczność • astygmatyzm
- zabieg wykonany w znieczuleniu miejscowym
- natychmiastowy powrót do aktywnego życia

OPERACJE USUNIĘCIA ZAĆMY

- najnowocześniejsza metoda operacji zaćmy
- zabieg wykonany w znieczuleniu miejscowym
- powrót do domu po zabiegu

INTERMEDICA

31-105 Kraków, ul. Zwierzyniecka 29

tel. 012 43 11 766, 43 11 782

www.intermedica.pl

**PROMOCYJNE CENY
DO KOŃCA ROKU!**

Odnowa Biologiczna

NOWOŚĆ!!! LASEROWE USUWANIE CELLULITU GABINET KOSMETYKI LASEROWEJ estetica

Centrum Medyczne Consensus Zabiegi laserowe depilacja zamykanie naczyń

DER MED Gabinet Kosmetyki Laserowej Kraków, ul. Floriańska 8

SPA RIO w Krakowie sauna sucha, mokra, jacuzzi, solarium, kosmetyka, fitness

PRZEDŁUŻANIE WŁOSÓW ZAGĘSZCZANIE WARKOCZYKI Salon Fryzjerski "GAGA"

RZUĆ PALENIE 95%! Biorezonans ONDAMED Jedyny w Polsce

Akademia Zdrowia wg dr. Jana Kwaśniewskiego Jedyny w Europie

STUDIO PIĘKNA I URODY Kosmetyka Makijaż Fryzjer

PODARUJ SOBIE PIĘKNIJSZE CIAŁO I MŁODSZĄ TWARZ...

ZRÓB TO U NAJLEPSZYCH!! PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI

ODNOWA BIOLOGICZNA KOSMETYKA, SOLARIUM odchudzenie, cellulitis

GABINET MEDYCYN Y ESTETYCZNEJ ART KOLAGENA Kraków

RZUĆ PALENIE! Cena zabiegu 35 zł GABINET BIOREZONANSU

PROMOCJA JESIENNA PRZY ZABIEGACH: oczyszczania - henna GRATIS!

Światowy lider w przedłużaniu i zagęszczeniu włosów naturalnym

RZUĆ w 15 min za 30 zł PALENIE BIOREZONANS

3B CHIRURGIA PLASTYCZNA lek. med. Artur Zawisz

RZUĆ PALENIE NAJSKUTECZNIEJSZE! terapie antynikotynowe

DEPILACJA LASEROWA W LISTOPADZIE SUPER PROMOCJE ZADZWOŃ

Informator Podręczny

ŚWIAT SERÓW w Kraków 5 (podb. Krakowiakami)

Michalscy CATERING... nie tylko ciastka robimy najlepsze

ZESTAWY KANAPKOWE Na każdą okazję...

SASIEDZI WRÓCILI! Wspaniale spędzisz czas w najbardziej romantycznej restauracji

Ekskluzywne kanapki Dostarczamy na konferencje

WESELA Przyjęcia okolicznościowe Dancingi - codziennie

LOT CATERING... UŻYTKI GASTRONOMICZNE W PEŁNYM ZAKRESIE

Michalscy CUKIERNIA... TORTY piętrowe okolicznościowe

Andrzejski z Wiedźmą 29 LISTOPADA W TA WYJĄTKOWA NOC ODKRYJEMY

Restauracja Diana zaprasza na wieczorki taneczne - wstęp wolny

Informator SUFLER Młodej Pary Wojskowy Ośrodek Kultury

SŁONECZNA PRYZYSTAŃ Dom dla osób starszych z fachową opieką

VILLA DECIUS RESTAURANT WESELE, ANDRZEJSKI, STUDIÓWKA, SYLWESTER

SPECJALISTYCZNA LECZNICA DLA ZWIERZĄT ul. Brodowicza 13

LECZNICA DLA ZWIERZĄT lek. wet. KRZYSZTOF KLIMAS

